

NUMERI

-ghid de studiu-

IMAGINE DE ANSAMBLU

Cărțile Exod și Levitic definesc relația omului cu Dumnezeu. Într-adevăr, relația lui Israel cu Yahwe este tema centrală a acestor două cărți și sunt dezvoltate următoarele elemente:

- ⇒ intrarea în relație cu Dumnezeu;
- ⇒ definirea relației cu Dumnezeu;
- ⇒ condițiile rămânerii în relație cu Dumnezeu;
- ⇒ resursele necesare pentru a rămâne în relație cu Dumnezeu;

Cartea Numeri ne vorbește despre posibilitatea pierderii relației omului cu Dumnezeu, despre pericolele care amenință relația omului cu Dumnezeu. Cartea Numeri ne prezintă tragedia unei generații întregi, care, după ce a fost răscumpărată de Dumnezeu și a intrat în legământ cu Yahwe, a fost lepădată de Domnul și a murit în pustie. Este vorba de o generație întreagă ce și-a pierdut relația cu Dumnezeu și a murit în păcat, în pustie. Astfel, cartea Numeri creionează înaintea ochilor noștri următoarele adevăruri principale:

- ⇒ Pericolul pierderii relației cu Dumnezeu este cât se poate de real.
- ⇒ Pierderea relației cu Domnul are loc în urma înfăptuirii păcatului cu voia.
- ⇒ Păstrarea relației cu Dumnezeu este posibilă doar prin evitarea păcatului cu voia.

Păcatul cu voia este conceptul cheie al acestei cărți. Păcatul cu voia este păcatul pentru care nu mai este jertfă și iertare, și care, prin urmare, rupe relația lui Israel cu Yahwe: „*Dacă unul singur a păcătuیت fără voie, să aducă o capră de un an ca jertfă pentru păcat. Preotul să facă ispășire pentru cel ce a păcătuیت fără voie înaintea Domnului; când va face ispășire pentru el, i se va ierta. Atât pentru băștinașul dintre copiii lui Israel, cât și pentru străinul care locuiește în mijlocul lor, să fie aceeași lege, când va păcătuї fără voie. Dar dacă cineva, fie băștinaș, fie străin, păcătuiește cu voie, hulește pe Domnul: acela va fi nimicit din mijlocul poporului său, căci a nesocotit cuvântul Domnului și a călcat porunca Lui; va fi nimicit și își va lua astfel pedeapsa pentru nelegiuirea lui.*” (Numeri 15:27-31).

Din Levitic știm că păcatul cu voia nu se confundă cu păcatul făcut cu intenție. În Levitic se descoperă că, pentru păcate intenționate (ex. furt, vezi Levitic 6), există jertfă și iertare. Deci, păcatul cu voia este mai mult decât un păcat intenționat. Atunci, ce este păcatul cu voia? Nu ne grăbim să dăm răspunsul, până ce nu studiem cu atenție întreaga carte Numeri. De fapt, aceasta este marea provocare a cărții, și anume: să definească păcatul cu voia, acel păcat care rupe relația cu Dumnezeu și pentru care nu mai este iertare.

Fără să dezvoltăm acum foarte mult această temă, amintim totuși faptul că pericolul înfăptuirii păcatului cu voia rămâne o realitate incontestabilă și în Noul Legământ. De ce acest lucru?

În primul rând, deoarece în Noul Testament găsim pasaje adresate Bisericii, care o îndeamnă să nu repete tragedia generației din Numeri:

- *„Fraților, nu vreau să nu știți că părinții noștri toți au fost sub nor, toți au trecut prin mare, toți au fost botezați în nor și în mare, pentru Moise; toți au mâncat aceeași mâncare duhovnicească și toți au băut aceeași băutură duhovnicească, pentru că beau dintr-o stâncă duhovnicească ce venea după ei; și stâncă era Hristos. Totuși cei mai mulți dintre ei, n-au fost plăcuți lui Dumnezeu, căci au pierit în pustie. Și aceste lucruri s-au întâmplat ca să ne slujească nouă drept pilde, pentru ca să nu poftim după lucruri rele, cum au poftit ei. Să nu fiți închinători la idoli, ca unii dintre ei, după cum este scris: <<Poporul a șezut să mănânce și să bea; și s-au sculat să joace.>> Să nu curvim, cum au făcut unii din ei, așa că într-o singură zi au căzut douăzeci și trei de mii. Să nu ispitim pe Domnul, cum L-au ispitit unii din ei, care au pierit prin șerpi. Să nu cârțiți, cum au cârtit unii din ei, care au fost nimiciți de Nimicitorul. Aceste lucruri ni s-au întâmplat ca să ne slujească drept pilde, și au fost scrise pentru învățătura noastră, peste care au venit sfârșiturile veacurilor. Astfel dar, cine crede că stă în picioare, să ia seama să nu cadă.” (1 Corinteni 10:1-12)*
- *„De aceea, cum zice Duhul Sfânt: <<Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile, ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie, unde părinții voștri M-au ispitit, și M-au pus la încercare, și au văzut lucrările Mele patruzeci de ani! De aceea, M-am dezgustat de neamul acesta și am zis: <<Ei întotdeauna se rătăcesc în inima lor. N-au cunoscut căile Mele! Am jurat dar în mânia Mea că nu vor intra în odihna Mea!>> Luați seama dar, fraților, ca nici unul dintre voi să n-aibă o inimă rea și necredincioasă, care să vă despartă de Dumnezeul cel viu. Ci îndemnați-vă unii pe alții în fiecare zi, câtă vreme se zice: <<Astăzi>>, pentru ca nici unul dintre voi să nu se împietrească prin înșelăciunea păcatului... Să ne grăbim dar să intrăm în odihna aceasta, pentru ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă de neascultare.” (Evrei 3:7-13, 4:11)*

În al doilea rând, acest lucru este adevărat, deoarece Noul Testament folosește termenul „păcatul cu voia” în mod explicit, într-un pasaj ce se adresează celor credincioși: **„Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune. Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obicei; ci să ne îndemnăm unii pe alții, și cu atât mai mult, cu cât vedeți că ziua se apropie. Căci, dacă păcătuim cu voia, după ce am primit cunoștința adevărului, nu mai rămâne nici o jertfă pentru păcate, ci doar o așteptare înfricoșată a judecării, și văpaia unui foc, care va mistui pe cei răzvrățiți. Cine a călcat Legea lui Moise, este omorât fără milă, pe mărturia a doi sau trei martori. Cu cât mai aspră pedeapsă credeți că va lua cel ce va călca în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, va pângări sângele legământului, cu care a fost sfințit și va batjocori pe Duhul harului? Căci știm Cine este Cel ce a zis: <<A Mea este răzbunarea, Eu voi răsplăti!>> Și în altă parte: <<Domnul va judeca pe poporul Său.>> Grozav lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu!” (Evrei 10:24-31)**

Nu vreau să intru acum în celebra dezbatere: în Noul Legământ, un om născut din nou își poate sau nu pierde relația cu Dumnezeu? Vreau însă să fac această observație simplă: pasajele de mai sus sunt extrem de clare, se adresează celor născuți din nou și subliniază posibilitatea repetării tragediei generației din Numeri. Într-adevăr, oare pentru ce a lăsat Dumnezeu cartea Numeri în Scriptură? Oare pe tot parcursul ei trebuie să predicăm următorul mesaj: „Ce s-a întâmplat lor, nu ni se poate întâmpla nouă. Slavă Lui!”, sau poate ar trebui să predicăm ce predica Pavel și autorul Epistolei către Evrei: „Mare atenție să nu repetăm tragedia acestei generații!”?

În ce privește structura cărții **Numeri**, am putea împărți cartea în **trei secțiuni**:

- I. 1-10 Sărbătoarea plecării din Sinai**
- II. 11-25 Tragedia păcatului cu voia**
- III. 26-36 O nouă șansă**

I. 1-10 Sărbătoarea plecării din Sinai

Primele 10 capitole creionează sărbătoarea plecării din Sinai spre țara promisă. Este vorba de fapt de pregătirea poporului pentru drumul până în Canaan și pentru cucerirea Canaanului. Poporul este numărat și este așezat pe seminții în jurul Cortului înconjurat de seminția lui Levi, se sărbătorește Paștele, se sună din trâmbițe și poporul pleacă spre moștenire după porunca Domnului. Această secțiune, a pregătirii poporului pentru noua etapă a cuceririi Canaanului ne descoperă și resursele pe care Dumnezeu le-a pus la dispoziția poporului pentru ca acesta să poată să rămână în ascultare de Domnul și să evite tragedia ce a urmat.

Este ceva mai greu de subîmpărțit această secțiune, însă am putea propune următoarea secțiune orientativă:

- 1) 1-4 Organizarea poporului și a Leviților în jurul Cortului**
- 2) 5-6 Legi pentru curățirea poporului**
- 3) 7-10 Ultimele pregătiri dinaintea plecării**

II. 11-25 Tragedia păcatului cu voia

Această secțiune definește păcatul cu voia. Ea ne descoperă atât ce este păcatul cu voia, cât și ce nu este păcatul cu voia. În cap. 11-14, Autorul ne prezintă răzvrătirile poporului care au dus la lepădarea sa de către Yahwe. În cap. 15-19 sunt narate alte răzvrătiri care oferă explicații suplimentare prin care să putem înțelege mai bine păcatul comis de popor în cap. 11-14. În cap. 10-25, Autorul ne vorbește despre temerile false cu privire la păcatul cu voia și subliniază foarte clar că păcatul cu voia nu este nici un accident și nici o consecință a unui atac spiritual prea puternic, căruia omul nu-i poate face față. Deci, am putea structura cea de-a doua secțiune a cărții astfel:

- 1) 11-14 Lepădarea unei generații întregi**
- 2) 15-19 Noi răzvrătiri**
- 3) 20-25 Temerile false cu privire la păcatul cu voia**

III. 26-36 O nouă șansă

Ultima secțiune a cărții începe cu o nouă numărătoare a unei noi generații. Această secțiune este pentru mine partea cea mai misterioasă a cărții. Sunt multe pasaje cu teme diferite: intrarea în moștenire, jertfe, sărbători, războaie, frământările din inima lui Moise, juruințe, etc. De aceea, îmi este greu acum să propun o structură precisă a acestei secțiuni. Ce pot însă să observ este că Dumnezeu oferă o nouă șansă noii generații a lui Israel, dar și faptul că această generație se va confrunta cu ispitele și pericolele pe care le-a înfruntat vechea generație. Înțeleg deci, că tragedia vechii generații nu predetermină evoluția spirituală a noii generații, dar și faptul că Dumnezeu rămâne la fel de intransigent cu fiecare generație și ar lepăda-o și pe ea (vezi cap. 32), dacă aceasta ar comite păcatul cu voia. **Păcatul cu voia** nu este ceva îngrozitor care s-a putut

întâmpla doar generației care a ieșit din Egipt, ci este o tragedie care amenință fiecare generație în parte.

A. ÎNTREBĂRI

I. 1-10 Sărbătoarea plecării din Sinai

1) 1-4 Organizarea poporului și a Leviților în jurul Cortului

Cap. 1 - Numărătoarea

- Care este scopul și rațiunea acestei numărători?
- Din ce pricină nu sunt numărate și femeile și cei ce nu prezentau o condiție fizică exemplară? Să fie vorba de o discriminare a femeilor, a celor bolnavi și a celor în vârstă?
- Citiți cu atenție versetul 20. El se repetă de 12 ori, o dată pentru fiecare seminție. De ce atâta „risipă” de text? Din ce pricină autorul nu ne poate spune pe scurt cât avea fiecare seminție și astfel ar fi încheiat capitolul în 12 versete?
- Cele douăsprezece căpetenii ale semințiilor lui Israel au fost alese de Dumnezeu sau de popor?
- Are vreo importanță ordinea în care ne sunt prezentate semințiile în acest capitol?
- Din ce motive nu a participat seminția lui Levi la această numărătoare?
- De ce tocmai Levi a fost pus de o parte pentru slujba Cortului, și cum anume prezența sa în jurul Cortului împiedica revărsarea mâniei lui Dumnezeu peste popor (vezi 1:53)?

Cap. 2 – Așezarea taberelor

- Care este scopul organizării taberei în această manieră?
- Care sunt criteriile pe baza cărora sunt grupate semințiile trei câte trei?
- De ce dorește Dumnezeu ca fiecare seminție să aibă un loc bine delimitat și de ce nu a îngăduit amestecarea acestora?
- De vreme ce biruința asupra vrăjmașilor venea de la Domnul ce locuia în mijlocul lor, de ce mai era nevoie de o organizare așa de precisă a oștilor lui Israel?

Cap. 3 – Leviții și întâii născuți ai lui Israel

- De ce anume toți întâii născuți ai lui Israel erau închinați Domnului? În ce sens erau închinați Lui? Oare nu tot poporul era închinat Domnului? Ce era special cu întâii născuți?
- În ce sens Dumnezeu l-a luat pe Levi în locul tuturor întâilor născuți ai lui Israel și pe ce bază a făcut Dumnezeu această înlocuire?
- Din ce pricină numărătoarea începea de la o lună în sus, și nu de la 20 de ani în sus, ca în cap. 1?

Cap. 4 – Slujbele Leviților

- De ce ar fi pedepsit Domnul cu moartea pe Chehatiți, dacă ar fi „împachetat” ei obiectele de la Cort?
- De ce mai toate obiectele Cortului erau „împachetate” cu piele de vițel de mare? Ce culoare are acest material? Era vreun obiect care făcea excepție acestui „ambalaj”?
- Pe ce criterii au fost încredințate slujbe distincte Chehatiților, Gherșoniților și Merariților?
- De ce numărătoarea se făcea de la 30 de ani la 50 de ani? Oare cei cu vârsta între 20 și 30 de ani nu puteau și ei să care materialele Cortului? Oare nu erau ei chiar mai puternici decât cei de 45-50 de ani?
- Care este relevanța primelor 4 capitole pentru Biserica nou-testamentală?

2) 5-6 Curățirea poporului

- Conform cărții Levitic, cei ce se atingeau de un mort sau aveau lepădare de sămânță trebuiau alungați afară din tabără?
- Din ce pricină, înaintea plecării, Dumnezeu reînnoiește tocmai aceste trei porunci: izolarea celor necurați, pedepsirea furtului și pedepsirea adulterului?
- Care este scopul ritualului cu apa de gelozie? O femeie avea același drept la gelozie ca un bărbat? Cum se pot soluționa cazurile de gelozie în Noul Testament? Mai are vreo relevanță pentru noi ritualul din Numeri 5?
- De ce a dat Domnul legea nazireatului? Ce mesaj transmitea Domnul poporului prin această lege?
- De ce tocmai aceste trei interdicții compuneau legea nazireatului (să nu bei, să nu te tunzi, să nu atingi un mort)? Care este semnificația fiecărei interdicții?
- Din ce pricină nazireatul era compromis prin atingerea accidentală de un mort? Și de ce era socotit drept păcat acest accident (vezi 6:9,11)?
- De ce este așezată legea nazireatului tocmai în acest loc, în cartea Numeri? De ce nu a fost așezată de exemplu în secțiunea curățirilor din cartea Levitic?
- Ce legătură ar putea fi între legea nazireatului și binecuvântarea de la sfârșitul cap. 6? Ce asociații s-ar putea face între conținutul binecuvântării și elementele Cortului?
- Are nazireatul vreun corespondent nou-testamental?

3) 7-10 Ultimele pregătiri dinaintea plecării

Cap. 7-8 - Târnosirea altarului și închinarea Leviților

- Ce înseamnă târnosirea altarului?
- Cap. 7 din Numeri este cotate ca unul dintre cele mai plictisitoare capitole din Biblie din perspectiva unei simple lecturi. Din ce pricină este descris fiecare dar al fiecărei seminții, de vreme ce, fiind identice, autorul ar fi putut preciza într-un singur verset că celelalte 11 căpetenii au adus același dar? De ce această repetiție obsedantă?
- Din ce pricină darurile erau identice? De ce au fost aduse aceste daruri în zile diferite? Are vreo importanță ordinea în care căpeteniile semințiilor și-au adus darul?
- De ce trebuia ca fiii lui Chehat să poarte lucrurile sfinte pe umeri, spre deosebire de Gherșoniți și Merariți, care transportau materialele Cortului cu ajutorul carelor cu boi?
- Când a avut loc târnosirea altarului: înainte sau după numărătoare?
- Cu ce scop așază autorul pasajul despre comunicarea lui Moise cu Domnul și despre candelile (7:89-9:4) între târnosirea altarului și închinarea Leviților?
- De ce insistă Dumnezeu ca aceste candelile din sfeșnic să lumineze în față?
- Analizați cu atenție ritualul închinării Leviților. Ce mesaj vrea să transmită Yahwe prin intermediul acestui ritual?
- În Levitic 4 sunt numărați Leviții cu vârsta între 30 și 50 de ani. În Levitic 8:23-26 ni se spune că intervalul, în care Leviții puteau sluji la Cort, este între 25-30 de ani. Cum explicați această aparentă neconcordanță? Cum comentați aceste limite de vârstă: 25,30,50 de ani?

Cap. 9-10 - Sărbătorirea Paștelui și plecarea din Sinai

- Ce rost are relatarea sărbătoririi Paștelui în acest loc din cartea Numeri? Ce mesaj vrea să transmită Autorul prin evidențierea posibilității de a sărbători Paștele și în a doua lună?
- De ce credeți că era așa de aspră pedeapsa pe care o lua cel care nu sărbătorea Paștele (vezi 9:13)?

- Ce mesaj vrea să transmită Autorul prin pasajul cu norul călăuzitor? Încercați să empatizați cu evreii: era greu sau ușor să se lase călăuziți de nor? Și, în cele din urmă, de ce urmau itinerariul hotărât de nor? Cât timp s-au lăsat călăuziți de nor?
- Trâmbițele au fost construite pentru Dumnezeu sau pentru popor? În 10:9- 10 Autorul precizează că în urma sunatului din trâmbiță, Yahwe avea să-și aducă aminte de Israel. Are nevoie Dumnezeu de astfel de „indicatori mnezici” pentru a-Și aminti de poporul Său?
- De ce Israel a plecat din Sinai tocmai la data de 20 a lunii a doua din anul al doilea?
- Ce rost are descrierea amănunțită a plecării taberei din Sinai din 10:11-28?
- În 10:12 se precizează că norul s-a oprit în pustia Paran. Cât a durat călătoria de la Sinai până la Paran?
- De ce insistă Moise așa de mult ca Hobab să meargă cu ei? Cum vi se par argumentele lui Moise? De ce îl cheamă pe Hobab să le fie călăuză (10:31), de vreme ce Domnul le era călăuză (10:33)?
- Cum comentați siguranța lui Moise cu privire la binele pe care Domnul îl va face lui Israel (vezi 10:29,32)?

II. 11-25 Tragedia păcatului cu voia

1) 11-14 Lepădarea unei generații întregi

Cap. 11 – Disperarea poporului și disperarea lui Moise

- Ce ar fi zis Hobab despre promisiunile lui Moise din 10:29,32, dacă ar fi venit cu Israel, în urma incidentului din 11:1-3?
- Cât timp a trecut de la plecarea din Sinai și cărtirile de la începutul cap. 11?
- Cum de s-a ajuns la cărtire? Cum e posibil ca după minunata sărbătoare a plecării din Sinai, să apară cărtiri în inima poporului? Care credeți că au fost motivele concrete ale cărtirii lor?
- Oare cât de grave au fost aceste cărtiri, încât Domnul a mistuit o parte din marginea taberei? Ce puteți spune despre destinul veșnic al celor mistuiți?
- Cam ce proporție din popor credeți că s-a dedat la cărtire?
- Știm că în Egipt evreii au fost supuși la o aspră robie. Cum e posibil ca foștii robi să ajungă să vorbească așa de frumos despre șederea lor în Egipt (11:4-5)?
- Oare mana era așa rea la gust? De ce au devenit așa de împotriviți față de mană?
- Cum comentați disperarea și lipsa de credință a lui Moise? Pe el de ce nu-l pedepsește Dumnezeu ca pe poporul disperat și necredincios?
- Cum comentați decizia lui Dumnezeu de a le da carne și de a le împlini astfel cererea, în ciuda faptului că venea dintr-o inimă lacomă și răzvrătită? Ce putem învăța despre Yahwe din această întâmplare?
- Dacă Autorul este interesat în primul rând să evidențieze răzvrătirea poporului, de ce ne vorbește așa de mult despre frământările inimii lui Moise?
- Cum se armonizează detaliul cu reacția lui Iosua (11:28-29) cu restul capitolului?

Cap. 12 – Lepădarea unei generații întregi

- În Deuteronom 1:22 se precizează că poporul a avut propunerea să trimită iscoade. Cum se armonizează Deuteronom 1 cu Numeri 13, în care ni se relatează că Dumnezeu a poruncit trimiterea iscoadelor?

- Dacă în Canaan era o degradare morală așa de mare (vezi Levitic 18), atunci cum se explică prezența unor roade așa de bogate ale pământului?
- Cum se explică influența celor 10 iscoade asupra întregului popor?
- Comparați răzvrătirea poporului din Deuteronom 32 (vițelul de aur) și cea din Numeri 14. Care vi se pare mai mare? Din ce pricină în Deuteronom 32-34, poporul a fost reprimat în planurile Domnului, pe când în Numeri 14 Dumnezeu leapădă o generație întreagă?
- Care credeți că a fost cauza răzvrătirii poporului?
- Cum să înțelegem iertarea din vers. 20? Ce fel de iertare este aceasta care nu-ți asigură reintrarea în planurile Domnului?
- Dumnezeu hotărăște ca o întreagă generație să nu vadă țara promisă și să moară în pustie. Această decizie reflectă o măsură disciplinatorie față de slujitorii Domnului sau o lepădare a acestora? Cei ce au murit în pustie au ajuns în rai sau în iad? Argumentați răspunsul.
- Generația căreia Domnul i-a jurat că nu va vedea țara promisă a avut vreodată o relație autentică cu Domnul, a avut vreodată credința mântuitoare în inima ei?
- Hotărârea lui Dumnezeu din Numeri 14 este irevocabilă, sau este o hotărâre ce ar putea fi schimbată în anumite condiții? Decizia lui Dumnezeu din Numeri 14 este asemenea deciziilor descrise în Ieremia 18:1-11, sau este un jurământ ce nu poate fi nicidecum schimbat?
- Comparați jalea poporului din Numeri 14:39 cu cea a aceluiași popor din Exod 33:4. Care sunt asemănările și care sunt diferențele?
- Care este relevanța tragediei din Numeri 14 pentru Biserica nou-testamentală? Biserica poate repeta această tragedie?

2) 15-19 Noi răzvrătiri

Cap. 15 – Păcatele fără voie și păcatul cu voia

- În Levitic Domnul nu poruncise ca o ardere de tot sau o jertfă de mulțumire să fie însoțită în mod obligatoriu de un dar de mâncare. De ce dă Domnul această poruncă tocmai acum?
- Din ce motive mărima darului de mâncare și a jertfei de băutură varia în funcție de tipul de animal care era jertfit?
- Care este semnificația jertfei de băutură?
- Ce rost are așezarea unui pasaj despre jertfe și pârga plămădelii tocmai în acest loc din cartea Numeri?
- Păcatele fără voie sunt păcatele inconștiente, iar păcatele cu voia sunt cele conștiente?
- De ce pentru păcatul cu voia nu este iertare? Este vorba despre păcate cumplite pe care Dumnezeu în economia Lui a ales să nu le ierte, sau este vorba de o inimă împietrită ce nu mai vrea să se pocăiască? O inimă se poate împietri așa de tare, încât efectiv pocăința să devină imposibilă?
- Putem afirma că poporul din Numeri 14 a înfăptuit păcatul cu voia?
- Ce rost au ultimele două tablouri ale capitolului (15:32-41)?
- De ce nu i s-a oferit șansa pocăinței celui ce a încălcat Sabatul?
- Din ce cauză ciucurile aveau culoare albastră?
- Are păcatul cu voia vreun corespondent nou-testamental?

Cap. 16 – Răzvrătiri împotriva Marelui Preot

- Care era adevărata motivație din spatele reclamației lui Core, Datan și Abiram?
- Aveau motive legitime să pună la îndoială poziția pe care o ocupa Aaron?
- De unde aveau cădelnițe cei 250 de răzvrățiți?
- Vers. 16:18 precizează faptul că cei răzvrățiți au răspuns chemării lui Moise. Oare cu ce așteptări s-au înfățișat ei înaintea Domnului?
- Ce anume i-a motivat pe Moise și pe Aaron să mijlocească pentru salvarea poporului?

- Vers. 16:30 precizează că cei răzvrătiți au hulit pe Domnul. Cum puteți defini hulirea Domnului în lumina capitolului 16?
- Care este rostul relatării răzvrătirilor din cap. 16 în contextul mai larg al cărții Numeri?
- Care credeți că este corespondentul nou-testamental al răzvrătirii față de Aaron și Moise din Numeri 16?

Cap. 17-18 – Statutul preoților și al Leviților

- Ce învățăm despre Yahwe din cap. 17? Ce anume L-a determinat să-l confirme din nou pe Aaron ca Mare Preot?
- De ce credeți că este reluat statutul preoților și Leviților (prezentat în Levitic și la începutul cărții Numeri) în Numeri 18?
- Dumnezeu reia aceste stataturi pentru Aaron și Moise, sau pentru popor?
- Sunt și lucruri noi pe care le descoperă cap. 18?
- De ce se insistă din statutul preoților tocmai pe hrana preoților și a Leviților?
- Ce aplicații am putea extrage din aceste capitole?

Cap. 19 – Apa de curățire

- Acest ritual a fost valabil doar pentru anii petrecuți de Israel în pustie, sau este un ritual pe care Israel trebuie să-l practice și după intrarea în țară?
- Ce spune cartea Levitic despre numărul de zile în care era necurat cel ce se atingea de un mort și despre maniera în care putea fi el curățit?
- Din ce pricină este aleasă o vacă roșie? De ce este arsă afară din tabără? Și de ce preotul care realiza ritualul, cât și cel ce o ardea (dacă nu era tot preotul) deveneau necurați? Se întâmpla așa la toate jertfele aduse Domnului?
- Există vreun alt ritual al Cortului Întâlnirii care să semene cu cel descris în Numeri 19?
- Care este scopul și semnificația ritualului din Numeri 19?
- Ce rost are prezentarea acestui ritual tocmai în acest loc din cartea Numeri?

3) 20-25 Temerile false cu privire la păcatul cu voia

Cap. 20 – Păcatul lui Moise și al lui Aaron. Moartea lui Aaron

- Fixați din punct de vedere temporal evenimentele din cap. 20. Cam la ce distanță temporală sunt acestea față de evenimentele din Numeri 14?
- De ce, în urma cârtirilor, Dumnezeu nu intervine cu nici o urgie, ci hotărăște să le dea apă?
- În ce a constatat păcatul lui Moise și al lui Aaron?
- De ce îi pedepsește Domnul prin interdicția de a intra în țară?
- Moise și Aaron primesc aceeași interdicție ca generația din Numeri 14. Să înțelegem deci că Moise și Aaron au fost puși „în aceeași oală” cu răzvrătiții din Numeri 14?
- În ce sens Moise și Aaron nu L-au sfințit pe Domnul înaintea copiilor lui Israel (vezi 20:12)? Și dacă ei nu au făcut acest lucru, de ce în 20:13 autorul trage concluzia că la Meriba, Domnul a fost sfințit între copiii lui Israel?
- De ce nu a pornit Israel război împotriva lui Edom, de vreme ce acesta nu i-a îngăduit să treacă prin ținutul lui?
- De ce nu i-a îngăduit Edom acest lucru?
- Care este scopul cu care ne relatează Autorul această întâmplare?
- De ce credeți că Dumnezeu a hotărât moartea lui Aaron tocmai în acest moment? De ce nu a murit odată cu Moise, de exemplu (vezi Deuteronom 34)?
- Aaron și Maria au murit în pustie asemenea răzvrătiților din Numeri 14. Ce puteți să ne spuneți despre destinul lor veșnic?

Cap. 21 – Șarpele de aramă. Luptele lui Israel

- De ce a îngăduit Domnul ca în prima fază a războiului cu împăratul Aradului, Israel să fie înfrânt?
- Cum de nu a repetat Israel răzvrătirea din Numeri 14?
- Cum explicați această alternanță între ascultarea de Domnul (21:1-3) și neascultarea de Domnul (21:4-6) în viața lui Israel?
- Soluția pe care le-o oferă Domnul este un șarpe de aramă. Este o soluție din afara cadrului Cortului Întâlnirii. De ce nu li se oferă o soluție din cadrul Cortului, ca de exemplu, tămâierea din Numeri 16 (16:47)?
- Și de ce Dumnezeu alege tocmai un șarpe pe o prăjină?
- Care este scopul relatării călătoriilor de la Obat în câmpia Moabului?
- Analizați cântarea lui Israel. Este înălțat Domnul în această cântare? Oare chiar căpeteniile au săpat această fântână?
- De ce îi nimicește Israel pe Sihon și Og? De ce nu a procedat la fel cu Edomiții?
- Care este scopul cu care ne relatează Autorul victoriile lui Israel asupra celor două împărății?

Cap. 22-24 – Bindecuvântarea lui Balaam

- Cine era acest Balaam? Cum de comunica cu Dumnezeu? Era Balaam slujitorul Dumnezeului celui viu?
- Vers. 21:20-22 ne prezintă la prima vedere o contradicție cât se poate de clară, și anume: Dumnezeu îi spune să se ducă, și apoi Se aprinde de mânie pentru că a plecat cu trimișii lui Balac. Cum explicați acest lucru?
- Care este rolul măgăriței în toată această întâmplare? De ce Se folosește Dumnezeu de această măgăriță pentru a-l scăpa și muștra pe Balaam?
- Balaam rămâne uimit de faptul că măgărița sa a început să vorbească?
- Dacă îngerul Domnului s-a împotrivit plecării sale așa de mult, de ce până la urmă a îngăduit ca Balaam să meargă la Balac (22:35)?
- De ce nu i-a îngăduit Domnul lui Balaam să-l blesteme pe Israel?
- Oare ce s-ar fi întâmplat dacă Balaam l-a fi blestemat pe Israel? Oare chiar ar fi avut efect rostirea acestui blestem?
- Cum explicați vers. 23:21?
- Mesajul lui Balaam era 100% din partea lui Dumnezeu?
- Cum comentați profețiile din 24:15-24? Când s-au împlinit ele în istorie?
- De ce, după ce prima dată Domnul i-a poruncit să binecuvânteze, la îndemnul lui Balac, Balaam s-a mai suit de două ori pe munte?
- Ce ne spune Noul Testament despre Balaam?
- Ce relevanță au cap. 22-24 pentru problematica păcatului cu voia?

Cap. 25 – Închinarea la idoli și fapta lui Fineas

- Comparați capitolele 21 și 25. În capitolul 21 descoperim încrederea lui Israel în Yahwe. Cum se explică tragedia și căderea spirituală din capitolul 25?
- De data aceasta, nici tămâia, nici șarpele de aramă, ci reacția lui Fineas a pus capăt acestei urgii. Explicați de ce anume fapta lui Fineas a potolit mânia lui Dumnezeu?
- Care credeți că este rolul acestui capitol în definirea păcatului cu voia?
- Ce legătură ar putea fi între capitolul 25 și binecuvântarea lui Balaam (capitolele 22-24)?

III. O nouă șansă

Capitolul 26 – O nouă numărătoare

- Comparați prima numărătoare (capitolul 1) cu aceasta: ce asemănări și diferențe remarcați?
- Care este scopul acestei numărători?
- De ce insistă autorul asupra familiilor componente ale fiecărei seminții?
- Comparați diferențele dintre rezultatele primei numărători cu cele ale acesteia.
- Ce aplicații credeți că propune acest capitol?

Capitolul 27 – Legea asupra moștenitorilor. Iosua

- Analizați relevanța argumentelor fetelor lui Țelofhad (v. 3-4). Dacă tatăl lor ar fi făcut parte din ceata lui Core, cererea lor ar mai fost acceptată de Domnul?
- De ce a acceptat Domnul cererea lor? De ce era atât de important ca să nu se stingă numele tatălui lor?
- Fetele lui Țelofhad erau foarte preocupate de moștenirea lor. Acest lucru reflecta ceva pozitiv sau negativ despre starea lor spirituală?
- Ce relevanță are această întâmplare pentru credincioșii nou-testamentali?
- Cum comentați reacția lui Moise la vestea că va muri în curând? Dumneavoastră ce reacție ați fi avut în locul lui? Sau ce reacție ați avea acum dacă Domnul v-ar spune că peste câteva săptămâni veți muri?
- A acceptat întru totul Dumnezeu propunerea lui Moise?
- Oare poporul nu putea trăi în ascultare fără un lider dedicat?
- Cine avea să fie liderul poporului: Iosua sau Eleazar? Oare cererea lui Moise nu sfidează ungerea lui Eleazar din capitolul 20? Cum te-ai fi simțit dacă erai în locul lui Eleazar și asistai la rugăciunea lui Moise din capitolul 27?
- Care erau responsabilitățile și chemarea lui Iosua?
- Ce legătură să fie între cererea fetelor lui Țelofhad și cererea lui Moise?

Ultima secțiune a cărții este misterioasă. Avem multe tablouri care abordează o sumedenie de teme: **moștenirea, jertfele, războaiele lui Israel, juruințele** etc. Din această pricină, **principalele întrebări pentru toată această secțiune** sunt următoarele:

- Care este tema unificatoare a secțiunii?
- Care este structura acestei secțiuni și care este înlănțuirea logică dintre tablouri?
- Cum anume se oglindește această secțiune în tematica păcatului cu voia?
- Ce lucru nou despre păcatul cu voia ne descoperă această secțiune?

Capitolele 28-29 - Jertfele din Israel

- Fiecare zi, Sabat, lună nouă, sărbătoare era acompaniată de anumite jertfe. Există vreo legătură între semnificația evenimentului și numărul, respectiv natura jertfelor care trebuiau aduse pe altar?
- Există noutăți față de informațiile oferite de cartea Levitic? Dacă da, de ce credeți că au fost revelate lui Israel abia acum? Dacă nu, atunci de ce au fost revelate informațiile levitice tocmai în acest moment al istoriei lui Israel?
- De ce insistă autorul atât de mult pe sărbătoarea Cortului? Ce semnificație ar putea avea descreșterea numărului de jertfe? De ce autorul nu face economie de text și nu explică această descreștere în mai puține versete?
- Care este mesajul acestui pasaj? De ce sunt prezentate doar jertfele aduse cu ocazia sărbătorilor?

Capitolul 30 – Juruința femeilor

- Acest capitol apare destul de ciudat între capitolele 29 și 31. Sesizați vreo legătură logică între conținutul capitolului 31 și cel al capitolelor vecine ?
- Din ce pricină juruința unei femei putea fi invalidată de tatăl sau soțul ei ? Femeia nu avea dreptul la o relație personală cu Dumnezeu, care este mai presus de relația cu tatăl sau cu soțul ?
- Din ce motive credeți că tatăl sau soțul femeii nu ar fi fost de acord cu juruința ? Puteți să vă imaginați un exemplu concret ?
- Femeia putea invalida jurământul unui bărbat (fiu sau soț) ? Argumentați și explicați.

Capitolul 31 – Biruința asupra Madianiților

- De ce a poruncit Domnul nimicirea Madianiților ? oare în capitolul 25 nu este Israel acela care s-a dus după dumnezeii Madianului ?
- De ce a fost omorât și Balaam ?
- Ce fel de Dumnezeu este acesta care poruncește și moartea pruncilor și a femeilor ?
- Cum vi se pare modalitatea de împărțire a prăzii ? Oare nu se cuvenea ca toată partea să fie a celor ce au luptat ? De ce se dă o parte și Leviților și o parte întregii adunări ?
- Prada de război este mică sau mare, raportată la întreaga tabără ?
- De ce au fost trimiși doar 12.000 de ostași, și de ce o mie din fiecare seminție ? Acest număr reprezenta o oaste mare sau mică ?
- De ce a fost trimis înaintea oștirii tocmai Fineas ? Nu era normal să fie trimis Iosua ?
- De ce nu s-a dus și Moise la luptă cu ei ?

Capitolul 32 – Galaadul dat lui Gad și Ruben

- Cum vi se pare cererea celor două seminții, care nu corespunde cu planul inițial al Domnului, care dorea să le dea doar țara de dincolo de Iordan ?
- Care este motivația cererii lor ? Cererea le pune într-o lumină pozitivă sau negativă pe cele două seminții ?
- Acestea au intenționat de la început să participe la tot războiul (de dincolo de Iordan) sau sperau că vor putea evita această etapă ?
- De ce nu se putea ca ei să rămână la est de Iordan, fără a mai participa la războiul de la vest de Iordan ?
- Moise a fost până la urmă de acord cu propunerea lor. Aceasta a însemnat o modificare a planului inițial al lui Dumnezeu. Cum a reacționat Domnul față de această schimbare ?
- Ce reflectă acest capitol în legătură cu tematica păcatului cu voia ?

Capitolul 33: 1-49 – Popasurile israeliților

- Ce rost are această listă plictisitoare ?
- Ce mesaj vrea să transmită Autorul prin aceste versete ?
- Ce rost are plasarea acestor popasuri tocmai în acest loc din cartea Numeri ?
- Ce ați predica din acest pasaj, sau ce aplicații ați propune la grupul de casă ?

Capitolul 33 :50 – 24 :29 – Despre moștenirea promisă

- Ce fel de Dumnezeu este acesta care poruncește exterminarea unei națiuni întregi ?
- Care este scopul unei descrieri atât de amănunțite a granițelor viitoare moșteniri ?
- De ce țara trebuia împărțită prin sorți ? alte strategii nu erau oare mai eficiente (preferințe, mărimea seminției, negociere) ?

Capitolul 35 – Cetățile de scăpare

- Ce relevanță are așezarea acestui capitol la finalul cărții Numeri ?

- Cum vi se pare judecarea ucigașului fără voie? Comparați legislația iudaică cu cea din România cu referire la omorul prin imprudență.
- De ce, dacă nu a avut nici cea mai mică intenție de a comite crimă, ucigașul fără voie primește pedeapsa de a fi privat de libertatea sa în Israel?
- De ce privarea de libertate înceta tocmai la moartea Marelui Preot? Oare nu ar fi fost mai logic să înceteze de Yom Kippur?
- Ce se întâmpla în cazul în care cineva omora fără voie tocmai pe Marele Preot?
- Este vreo asemănare între ucigașul fără voie și cel ce păcătuiește cu voie?

Capitolul 36 – Căsătoria fetelor lui Țelofhad

- Cât de potrivit vi se pare acest tablou pentru sfârșitul cărții Numeri ? Reflectă în vreun fel mesajul cărții?
- Ultima secțiune începe cu cererea fetelor lui Țelofhad și se încheie cu nunta lor. De ce credeți că își conține în felul acesta Autorul ultima secțiune?
- Oare fetele lui Țelofhad nu s-au simțit frustrate pentru că li s-a redus cercul bărbaților cu care s-ar fi putut căsători?

IV. Întrebări pentru recapitulare

- Care este mesajul central al fiecărei secțiuni a cărții?
- Care este înlănțuirea logică a celor trei secțiuni?
- Care este mesajul central al cărții?
- Definiți păcatul cu voia în lumina întregii cărți.
- Reliefați relevanța tragediei păcatului cu voia pentru credincioșii Noului Legământ.
- Cum poate fi prevenită înlănțuirea păcatului cu voia?
- Ce ți-a vorbit ție Domnul în mod special prin cartea Numeri ?
- Care sunt deciziile practice pe care le poți lua în viața ta în urma studierii cărții Numeri?
- Ce crezi că a vorbit Domnul Bisericii tale în urma studierii cărții Numeri?

I. Sărbătoarea plecării din Sinai (1:1 -10:36)

1) 1-4 Organizarea taberei

a) 1:1 -54 Numărătoarea

După porunca Domnului, Moise a făcut numărătoarea copiilor lui Israel,

- după familiile lor,
- după casele părinților lor,
- numărând pe cap numele tuturor bărbaților,
- de la vârsta de 20 de ani în sus,
- pe toți cei din Israel care erau în stare să poarte armele.

Rezultatele numărătorii au fost următoarele:

- Ruben = 46.500
- Simeon = 59.300
- Gad = 45.650
- Iuda = 74.600
- Isahar = 54.400
- Zabulon = 57.400
- Efraim = 40.500
- Manase = 32.200
- Benjamin = 35.400
- Dan = 62.700
- Așer = 41.500
- Neftali = 53.400

TOTAL = 603.550

Ne putem întreba: în cele din urmă, care a fost scopul acestei numărători? Observăm faptul că au fost numărați doar bărbații peste 20 de ani, care erau în stare să poarte armele. Este vorba deci de o numărătoare a oștirii lui Israel. Dumnezeu, Marele General, vrea să-Și numere oastea. Dar oare nu știa El dinainte numărul tuturor ostașilor lui Israel? Și oare nu putea El să-i descopere lui Moise numărul de ostași al fiecărei seminții? Cu siguranță că da, însă numărătoarea, deși este poruncită de Domnul, este făcută pentru popor. Israel trebuia să fie conștientizat și responsabilizat cu privire la războiul ce va urma cu canaanii. Până acum au stat la Sinai, s-au odihnit și s-au bucurat de coborârea lui Dumnezeu în mijlocul lor. Însă, în curând avea să înceapă o nouă etapă, un război dificil cu popoarele canaanite care avea să dureze ani de zile (vezi cartea Iosua).

Numărătoarea aceasta este ca o trezire pentru popor și ca o binevenită pregătire. Mesajul lui Dumnezeu este foarte clar: „Se apropie războiul; acesta va fi cât se poate de real, deci pregătiți-vă!”. Israel se putea lăuda cu promisiunea Domnului că Acesta va nimici dinaintea sa toate popoarele Canaanului. Însă, Dumnezeu voia să conlucreze cu Israel la procesul revărsării judecății lui Dumnezeu asupra popoarelor Canaanului. Israel nu va dormi în corturile sale, iar Domnul va aduce foc și pucioasă și vor fi astfel nimiciți toți canaanii. Domnul îi va nimici prin sabia lui Israel. Domnul va da biruința, însă Israel va lupta pe câmpul de război.

Numărătoarea s-a făcut pentru a pregăti războiul. Moise trebuia să știe de ce dispune efectiv militar pentru a organiza tabăra și pentru a planifica războiul. Israel pricepe că Dumnezeu îl va implica cu adevărat în nimicirea canaanienilor.

Pregătirea pentru război nu se reduce doar la aspecte pur organizatorice și militare. Războiul pe care avea să-l poarte Israel avea să fie un război de ordin spiritual în primul rând. Ei

erau un popor care a fost rob mult timp în țara Egiptului. Ei nu aveau experiență militară și nici mulți ostași instruiți. Armata lui Israel era formată în majoritatea ei din oameni simpli, care au lucrat la construcțiile clădirilor și monumentelor din Egipt. În schimb, canaaniții aveau o țară a lor, aveau putere socio-economică, aveau experiență și instruire militară. Printre ei se găseau și războinici de excepție (fiii lui Anac – vezi **Numeri** 13:33) și cetăți întărite și foarte mari (vezi **Numeri** 13:20). Credința lor avea să fie testată. Pentru a putea începe și finaliza un asemenea război, aveau nevoie de mult curaj. Acest curaj putea izvorî doar din încrederea lor în Dumnezeu. Cel rău avea să-i atace cu îndoială și cu frica de oameni și de eșec. Adevăratul război avea să fie de natură spirituală. Biruința vizibilă asupra canaaniților avea să fie doar o urmare și o dovadă a biruinței spirituale din inima lor. Israel trebuia responsabilizat cu privire la războiul, deopotrivă spiritual și fizic, ce va urma. Număratoarea din capitolul 1 are tocmai acest scop.

Autorul ar fi putut face multă economie de text dacă nu ar mai fi repetat conținutul versetelor 20-21 în dreptul fiecărei seminții și dacă ar fi specificat direct rezultatul numărătorii, așa cum am făcut noi ceva mai sus. Dar Autorul vrea să repete de 12 ori conținutul acestor versete. Repetiția are rolul de a accentua o idee extrem de importantă și pe care noi avem tendința să o neglijăm.

Ideea de pregătire de război se repetă de 12 ori prin intermediul expresiei: „...*de la vârsta de 20 de ani în sus, pe toți cei în stare să poarte armele.*” Astfel, mesajul capitolului 1 poate fi văzut prin prisma unui imperativ pe care Yahwe vrea să-l întipărească în mintea lui Israel și cea a cititorului, și anume: „Israel, pregătește-te de război. Războiul va fi real și vei fi implicat cu toată ființa ta în el. Deci, fii cu luare aminte și pregătește-te!”

Vom observa că răzvrătirile din **Numeri** 11-12 au sunt rezultatul faptului că poporul a pierdut perspectiva războiului și a început să viseze la un concediu relaxant și în condiții de lux. Iar în **Numeri** 13-14, ei au dat înapoi tocmai pentru că s-au temut de războiul cu Canaaniții. Ca Unul care știa testele ce vor urma, Yahwe îi pregătește din timp pentru ele.

Capitolul 1 se încheie cu pasajul despre Leviți, care nu au participat la această numărătoare, deoarece Domnul i-a ales pentru o slujbă specială și anume, aceea de a tăbări în jurul Cortului și de a ajuta la lucrul și transportarea Cortului Întâlnirii. Acest pasaj consolidează ideea că războiul pe care avea să-l ducă Israel era în primul rând unul de ordin spiritual. În versetul 53, Autorul precizează: „*Dar Leviții să tăbărescă în jurul Cortului Întâlnirii pentru ca să nu izbucnească mânia Mea împotriva adunării copiilor lui Israel.*” Care era cel mai mare pericol ce amenința pe Israel: puterea războinicilor canaaniți sau mânia lui Dumnezeu care locuia în mijlocul lor? În mod ciudat, pericolele nu veneau din partea dușmanilor fizici, ci din partea Marelui lor General. Problema nu era de fapt între Israel și canaaniți, ci între Israel și Yahwe. Yahwe era un Dumnezeu preasfânt care ura păcatul. Pierderea lui Israel putea surveni imediat tocmai prin sfidarea acestei sfințenii și prin complacerea în păcat. De aceea, Domnul îi alege pe Leviți și-i așează între Cort și Israel. Acest „zid viu” aducea aminte israeliților de sfințenia lui Dumnezeu și-i responsabiliza să vegheze asupra inimii lor și să ducă o viață curată, după voia lui Dumnezeu.

Israel se pregătea pentru război. Dar adevăratul război era cu sine, cu poftetele sale și cu îndemnurile firii pământești. Adevăratul război ce se dădea în inima lor era cu ispitirile lumii întunericului. Dacă acest război era câștigat, biruința asupra canaaniților survenea ca o consecință naturală și certă.

b) 2:1-34 Așezarea taberelor

	IV											
	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td>DAN = 62.700</td></tr> <tr><td>AȘER = 41.500</td></tr> <tr><td>NEFTALI = 53.400</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">157.600</td></tr> </table>	DAN = 62.700	AȘER = 41.500	NEFTALI = 53.400	157.600							
DAN = 62.700												
AȘER = 41.500												
NEFTALI = 53.400												
157.600												
III'	III	I										
<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td>EFRAIM = 40.500</td></tr> <tr><td>MANASE = 32.200</td></tr> <tr><td>BENIAMIN = 35.400</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">108.100</td></tr> </table>	EFRAIM = 40.500	MANASE = 32.200	BENIAMIN = 35.400	108.100	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td>LEVIȚII</td></tr> <tr><td>CORTUL</td></tr> </table>	LEVIȚII	CORTUL	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td>IUDA = 74.600</td></tr> <tr><td>ISAHAR = 54.400</td></tr> <tr><td>ZABULON = 57.400</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">186.400</td></tr> </table>	IUDA = 74.600	ISAHAR = 54.400	ZABULON = 57.400	186.400
EFRAIM = 40.500												
MANASE = 32.200												
BENIAMIN = 35.400												
108.100												
LEVIȚII												
CORTUL												
IUDA = 74.600												
ISAHAR = 54.400												
ZABULON = 57.400												
186.400												
TOTAL = 603.550 ostași	II											
	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr><td>RUBEN = 46.500</td></tr> <tr><td>SIMEON = 59.300</td></tr> <tr><td>GAD = 45.650</td></tr> <tr><td style="border-top: 1px solid black;">151.450</td></tr> </table>	RUBEN = 46.500	SIMEON = 59.300	GAD = 45.650	151.450							
RUBEN = 46.500												
SIMEON = 59.300												
GAD = 45.650												
151.450												

Ce putea învăța Israel sau ce putem învăța noi din această așezare a taberelor? Cred că lucrul cel mai important este faptul că taberele sunt așezate cu precizie în jurul Cortului. Cortul este centrul taberei. Israel a ieșit din Egipt și a ajuns la muntele Domnului. Acolo Domnul i-a descoperit poruncile Sale și apoi, a coborât în mijlocul lor în Cortul Întâlnirii. Însă atunci evreii nu erau așa de bine organizați. Acum însă, Domnul organizează cu precizie tabăra și se asigură de centralitatea Cortului Întâlnirii. Israel este astfel ajutat să înțeleagă și să păstreze vii în minte următoarele adevăruri:

- Yahwe, Cel nevăzut, este Împăratul, Generalul, Stăpânul lor;
- Yahwe este rațiunea existenței lor și sensul vieții lor;
- Yahwe este punctul central al vieții lor și ei trebuie să graviteze în jurul acestui punct, slujindu-L pe Domnul.

Într-adevăr, Israel a fost chemat să fie robul Domnului și nu invers. Israel este în planurile Domnului și nu Domnul în planurile lui Israel. Prezența lui Yahwe în mijlocul taberei era comoara lui Israel, ceea ce-l diferenția de toate popoarele pământului.

Organizarea taberei are și o importanță practică. Israel număra în total (cu bătrâni, femei, copii) peste două milioane de oameni. Să conduci două milioane de oameni prin pustie nu este un lucru ușor. Lipsa unei bune organizări ar fi condus în timpul drumului la haos, îmbulzeală, împrăștierea Israelitilor, și apoi, toate acestea la ceartă, tensiuni, frustrări. O comunitate, dincolo de hrana spirituală care îi este oferită, are nevoie de o organizare eficientă. Și în această organizare, liderii au un rol fundamental. Tabăra este împărțită în 12 sectoare. Pentru fiecare sector este responsabil o căpetenie. Apoi, sectoarele sunt grupate câte trei, și pentru fiecare grupă de trei, este responsabil tot unul din mării lui Israel.

Ordinea plecării este precizată cu claritate. Domnul este un bun Conducător. El previne prin această bună organizare cearta, dezbinările și tensiunile. Capitolul 2 din **Numeri** este foarte important mai ales pentru comunitățile „prea spirituale”, care neglijează latura organizatorică supradimensionând importanța „spiritualului”.

Capitolul 3 se încheie cu afirmația: „*Așa tăbărau ei, după steagurile lor; și astfel porneau la drum, fiecare după familia lui, după casa părinților lui.*”. Yahwe este foarte interesat de legătura evreului atât cu familia de origine, cât și cu cea lărgită. Dumnezeu dorește în Israel familii unite, care să lupte împreună, și cultivă cu mare atenție sentimentul apartenenței. De asemenea, Yahwe oferă un loc specific fiecărei seminții în parte. În cele din urmă, țara avea să fie împărțită după cele 12 seminții ale lui Israel. Conducătorul suprem știe că este mai ușor de condus o țară, dacă este împărțită pe sectoare. În secolul XXI vorbim de județe, cantoane, state, etc. Era firesc deci ca fiecare seminție să lupte împreună. Acest lucru avea să sporească coeziunea în cadrul semințiilor și să faciliteze locuirea împreună în locul din moștenire destinat lor. Până la număratoarea din capitolul 1, este foarte posibil ca israeliții să fie amestecați între ei. De-abia acum sunt așezați pe seminții și pe familii.

Cum am putea comenta gruparea celor 12 seminții, trei câte trei? Poate un strateg militar ar aprecia raportul numeric dintre cele 4 grupe. Înaintea taberei avem numărul cel mai mare de ostași (186.400). În dreapta și în stânga avem un număr ceva mai mic de ostași (157.000, respectiv 151.450), iar în spate, unde era mai puțin probabil ca forțele inamice să desfășoare un atac, numărul cel mai mic de ostași, însă nu foarte mic (108.100). Israel era responsabilizat de Domnul. Deși Domnul le promitea biruința, ei trebuiau să facă tot ce ține de ei pentru a birui. Ei conclucrau cu Dumnezeu. Dumnezeu avea să le dea biruința tocmai lucrând în ei înțelepciune, curaj, voință, pricepere, putere. Dumnezeu avea să biruiască prin ei. El avea să îi inspire cu strategii militare, El avea să le dea curajul și puterea fizică de care vor fi avut nevoie.

O altă observație interesantă o putem face dacă vom compara aranjarea taberei pe seminții cu harta Canaanului, după împărțirea țării din cartea **Iosua**. Vom observa că, în mare parte, Dumnezeu îi grupează în **Numeri** capitolul 2 într-un mod similar cum îi va grupa în țară. Într-adevăr, în **Iosua**, descoperim că Dan, Așer și Neftali sunt vecini în nordul țării, iar ceva mai la sud îi găsim pe Efraim, Manase și Beniamin. Din nou: Ruben și Gad sunt vecini, iar Simeon este în stânga lui Ruben, deși îi desparte Marea Moartă. Isahar este și el vecin cu Zabulon în țara promisă. Doar poziția seminției lui Iuda din **Numeri** capitolul 2 nu se potrivește cu aranjarea semințiilor pe teritoriul țării Canaan. Dumnezeu, care știa dinainte cum vor fi aranjate semințiile în țara Canaanului, le grupează în **Numeri** capitolul 2, astfel încât fiecare seminție să se obișnuiască de pe acum cu viitorii lor vecini. Dan avea să meargă și să lupte alături de Așer și Neftali. Între aceste seminții aveau să se lege în mod inevitabil prietenii, căsătorii, etc. Dan avea să se obișnuiască cu Așer și Neftali alături de el, și mare îi va fi bucuria când va afla că aceste două seminții aveau să îi fie vecini pentru totdeauna.

Marele Conducător al lui Israel este atât de preocupat de unitatea lui Israel! Pilonii acestei unități ar putea fi: relația cu familia și relația cu vecinii. Dacă aceste două tipuri de relație sunt șubrede, atunci totul va fi șubred în popor. Domnul știe că, a merge împreună și mai ales, a lupta împreună reprezintă un liant extrem de puternic. Atunci când țara avea să fie împărțită între seminții, două mari pericole aveau să se abată asupra lui Israel: invidia („Seminția X are un teritoriu mai mare și mai bun!”) orientată în special spre vecini și dorința de expansiune („Vreau mai mult pământ!”), ce va ținti mai întâi tot pe vecini.

În cartea **Iosua** am văzut cum Domnul luptă împotriva acestor două ispite. El împarte țara ținând cont de două criterii: numărul și sorțul. Apoi, el notează în cartea sfântă cu mare precizie granița fiecărei seminții și stipulează clar faptul că aceste granițe sunt imuabile: în înțelepciunea și dragostea Sa, Domnul le-a hotărât astfel pentru totdeauna.

În **Numeri** capitolul 2 descoperim că Domnul a mai făcut ceva cu mult înainte de împărțirea țării, și anume a grupat semințiile înaintea războiului, așa cum aveau să fie ele grupate în țară. Mare este înțelepciunea și dragostea Domnului!

c) 3:1 – 51 Numărătoarea Leviților

	MERARI	
	6200	
GHERȘONIȚII	CORTUL	PREOȚII
	CHEHAT	
	8600	

TOTAL LEVIȚI (de la o lună în sus) = 22.000

TOTAL ÎNTÂI NĂSCUȚI = 22.273

⇒ -273 (răscumpărați cu sicli de argint)

Preoții se ocupau de slujba Cortului. Însă ei erau destul de puțini și nu puteau face și slujba din Cort și în același timp să aibă grijă și de: zeciuiele, pregătirea lemnelor, îngrijirea turmelor, transportarea Cortului etc. Aveau nevoie de ajutor. Însă dacă oricine ar fi putut să se apropie de Cort, sfințenia lui Dumnezeu ar fi fost umbrită, știrbită înaintea poporului. Din acest motiv, la fel cum Aaron și fii lui au fost aleși și unși pentru preoție, la fel era nevoie ca unii din popor să fie aleși de Dumnezeu pentru slujba din jurul Cortului Întâlnirii. Poporul înțelegea astfel că nu oricine și nu oricum se poate apropia de Cort, ci doar cel ales și uns de Dumnezeu în această slujbă.

Dar pe cine să aleagă Domnul în această slujbă? Inițial, se pare că Domnul a dorit să aleagă pe toți întâi-născuții lui Israel. Iată ce spune Dumnezeu în **Exod** 13:2: “Pune-Mi deoparte ca sfânt pe orice întâi născut, pe orice întâi născut din copiii lui Israel, atât dintre oameni, cât și dintre dobitoace: este al Meu.” La ieșirea din Egipt, Dumnezeu a hotărât să nimicească orice întâi născut din această țară. Întâiul născut era reprezentantul fiecărei familii și condamnarea sa la moarte reflecta mânia și judecata lui Dumnezeu peste întreaga familie. Domnul însă a oferit și o soluție: jertfirea unui miel în locul întâiului născut.

Astfel, întâiul născut (și o dată cu el întreaga familie) era răscumpărat înaintea Domnului. Era o răscumpărare prin har, prin credință, în baza jertfei: Dumnezeu vroia să le transmită acest mesaj: o dată ce ai fost răscumpărat de Domnul, Îi aparții în întregime. Acest mesaj era transmis prin închinarea tuturor întâilor născuți Domnului. Fiind reprezentantul întregii familii, aceasta percepea că și ea aparține lui Dumnezeu în întregime. Prin punerea deoparte pentru Domnul a tuturor întâilor născuți, Israel își amintea din an în an că aparține Domnului, deoarece a fost răscumpărat din Egipt.

Însă întâii născuți erau puși deoparte pentru ce? Cred că Dumnezeu avea în vedere tocmai slujba din jurul Cortului, care oglindea faptul că ei Îi aparțin în întregime și Îi slujesc neîncetat. Trebuia ca ei să reprezinte un model pentru popor. Deși restul poporului nu slujea la Cort, ci fiecare își avea meseria lui, ogoarele și turmele lui, și ei aparțineau în întregime Domnului și trebuiau să slujească neîncetat acolo unde i-a așezat Acesta în popor. Cred că acesta a fost planul inițial al lui Dumnezeu.

În **Numeri** capitolul 3 intervine o schimbare: Dumnezeu îi ia pe Leviți în locul tuturor întâilor născuți ai lui Israel pentru a face slujba Cortului. Acum Leviții sunt cei chemați să fie un model de slujire pentru popor și să le amintească de faptul că aparțin, în urma răscumpărării, Domnului în întregime. Din ce pricină a schimbat Domnul planul inițial? De ce l-a ales tocmai pe Levi? Răspunsul îl găsim în **Exod** 32 : 25-29. în urma păcatului cu vițelul de aur, poporul avea inima împietrită. Moise face o chemare înaintea întregii tabere :” *Cine este pentru Domnul să vină la mine!*” Singurii care răspund sunt copiii lui Levi. Ba mai mult, Moise cere Leviților un

lucru foarte greu de împlinit: “Așa vorbește Domnul, Dumnezeul lui Israel: «Fiecare din voi să se încingă cu sabia; mergeți și străbateți tabăra de la o parte la alta și fiecare să omoare pe fratele, prietenul și pe ruda sa.» “Levi ascultă, iar Moise le spune: « Predați-vă azi în slujba Domnului, chiar cu jertfa fiului și fratelui vostru, pentru ca binecuvântarea Lui să vină astăzi peste voi!»

În binecuvântarea sa din **Deuteronom** 33, când vorbește despre Levi, cel pus deoparte pentru slujba Domnului, Moise amintește tocmai de acest mare act de credință: “Despre Levi a zis: «Tumim și urim au fost încredințați bărbatului sfânt, pe care l-ai încercat la Mara și cu care Te-ai certat la apele Meriba.» Levi a zis despre tatăl său și despre mama sa: «Nu i-am văzut!» și despre frații lui: « Nu vă cunosc! », iar de copii nu a vrut să mai știe. Căci ei păzesc Cuvântul Tău și țin legământul Tău. Ei învață pe Iacov poruncile Tale și pe Israel Legea Ta ; ei pun tămâie sub nările Tale și ardere de tot pe altarul Tău. ” Levi a fost chemat să participe la slujba de la Cort nu pentru că era rudă cu Aaroniții (preoții), ci pentru că s-a dedicat Domnului printr-un act de credință așa de mare.

Tot Israelul știa că Levi a primit această onoare din pricina jertfei din **Exod** 32. Astfel, poporul avea înaintea sa, prin alegerea lui Levi, un nou mesaj din partea Domnului, și anume: cel care cu prețul unei mari dureri se dedică Domnului, primește onoarea să se apropie mai mult de Domnul și să Îi slujească. Și se pare că acesta este și motivul pentru care Dumnezeu schimbă planul inițial. El vrea să îl răsplătească pe Levi și să ofere o nouă lecție lui Israel. Privind la Levi, Israel poate fi încredințat că merită să accepte orice suferință pentru a asculta de porunca Domnului și că Domnul știe și nu uită să răsplătească pe cei ce Îl caută. Dedicarea Leviților și jertfa lor din **Exod** 32 a fost atât de mare, încât Domnul a dorit să o pastreze vie în mintea lui Israel. Și a făcut acest lucru, alegându-i pe Leviți în locul întâilor născuți ai lui Israel.

Este important să amintim aici un pasaj despre Levi din **Geneza** 49 unde Iacov își binecuvintează fiii: “ Simeon și Levi sunt frați; săbiile lor sunt niște unelte de sânicie. Nu vreau să intre sufletul meu la sfaturile lor, nu vreau să se unească duhul meu cu adunarea lor! Căci, în mânia lor, au ucis oameni și, în rătatea lor, au tăiat vinele taurilor. Blestemată să fie mânia lor, căci a fost prea turbată, și furia lor, căci a fost prea sălbatică! Îi voi împărți în Iacov și îi voi risipi în Israel. ” (**Geneza** 49:5-7)

Din pricina mâniei sălbatice a lui Levi asupra urmașilor lui a fost rostit acest verdict: “Îi voi risipi în Israel.” Este vorba de o pedeapsă. Însă având rol de îndreptare, această pedeapsă este de fapt o binecuvântare (vezi **Geneza** 49:28). Însă această pedeapsă nu este ca un dat irevocabil peste urmașii lui Levi. Nu, doar în măsura în care ei aveau să aprobe și să urmeze modelul tatălui lor, pedeapsa avea să se reverse peste ei. Iată că fiii lui Levi nu au urmat calea cea rea a tatălui lor. Ei au ucis cu sabia, însă la porunca Domnului și au ajuns să fie risipiți în Israel, însă nu ca unii care sunt disciplinați, ci ca unii care se bucură să fie mai aproape de Domnul și să învețe pe Israel căile Sale. Prin modelul lor și moștenirea genetică pe care ne-o oferă, părinții noștri ne trasează un drum, fie spre binecuvântare, fie spre blestem. Însă noi nu suntem predestinați să urmăm calea lor. Noi putem alege să ne alipim de Domnul în ciuda greșelilor strămoșilor noștri. Dumnezeu oferă o șansă reală fiecărei generații.

Și Dumnezeu știe să răsplătească. În **Exod** capitolele 33-34 tot poporul se pocăiește și este iertat fără să depună o jertfă asemenea Leviților. Poporul s-ar fi putut gândi: “Ce bine că nu am răspuns la prima chemare și am evitat jertfa Leviților!” Iar Leviții s-ar fi putut gândi: “ La ce folos că am fost singurii care am răspuns la prima chemare?” Dumnezeu nu rămâne dator niciodată și știe să răsplătească pe cei ce Îl caută. Iar răsplătirea este mereu mai mare decât jertfa.

În concluzie, punerea lui Levi deoparte și așezarea lui în Cortului aducea aminte lui Israel de următoarele adevăruri:

- Dumnezeu este sfânt și nu te poți apropia oricum de El;
- În urma răscumpărării, Israel aparține Domnului în întregime și trebuie să Îi slujească neîncetat;
- Cel care se dedică Domnului cu prețul unei mari suferințe va primi o răsplătire specială din partea unui Dumnezeu care știe să răsplătească.

Capitolul se termină cu răscumpărarea prin sicli de argint a celor 273 de întâi născuți ai lui Israel. Trebuie să observăm că, la prima vedere, este o greșeală de calcul matematic. Într-adevăr, dacă facem suma Leviților care aparțin celor trei familii, vom obține: $7500+8600+6200=22300$, nu 22000, cum precizează textul. Însă ideea este că în niște manuscrise din Septuaginta avem 8300 în loc de 8600, ceea ce ar conduce într-adevăr la 22000 și, astfel, întâii născuți ar fi cu 273 mai mulți decât numărul Leviților.

Răscumpărarea specială a celor 273 de întâi născuți transmite un mesaj foarte clar lui Israel: tot poporul aparține Domnului în întregime. Toți cei care au fost răscumpărați aparțin Domnului. Nu există nici o excepție, nici un rabat. De aceea, trebuie răscumpărați și cei 273 de întâi născuți care nu au putut fi înlocuiți de Leviți.

d) 4 :1 – 49 Transportarea Cortului Întâlnirii

- Chehatiți (30-50 ani) = 2750 - « mobilierul » Cortului ;
- Gherșoniți (30-50 ani) = 2630 - covoare, învelitori, perdele ;
- Merari (30-50 ani) = 3200 - scânduri, drugi, stâlpi, țaruși.
- TOTAL = 8580 slujitori

În capitolul 4 avem o nouă numărătoare a Leviților. De data aceasta, sunt numărați toți cei care au vârstele cuprinse între 30 și 50 de ani, și anume toți aceia care puteau participa la transportarea Cortului. Observăm că numărătoarea nu se face de la 25 de ani în sus. În Numeri capitolul 8 vom descoperi că un Levit putea participa la slujbele din jurul Cortului începând cu vârsta de 25 de ani. Însă în ceea ce privește transportarea Cortului, aveau voie doar cei care trecuseră de 30 de ani. Ideea este că această slujbă presupunea mai mult decât forță fizică. Ea presupunea și o maturitate și responsabilitate spirituală. Trebuia ca ei să transporte Casa cea Sfântă a lui Dumnezeu Preasfânt. Nu erau doar simple obiecte. Era mobilierul ceresc din “biroul” Marelui Împărat. Trebuia ca atenția și grija lor să fie înzecite pentru că se apropiau de un Dumnezeu sfânt, iar ei trebuiau să facă acest lucru cu inimile curate și cu responsabilitate. Doar cei care aveau peste 30 de ani puteau participa la această slujbă specială.

Modalitatea transportării Cortului aducea aminte lui Israel de sfințenia lui Dumnezeu. Nu numai că doar Leviții puteau să facă această slujbă, dar din mijlocul lor, doar cei cu vârstele între 30 și 50 de ani. Iar în ceea ce privește obiectele din Cort, acestea puteau fi împachetate doar de preoți și de-abia apoi preluate și transportate de Chehatiți. Avertismentul este solemn: *“Să nu între ei să învelească lucrurile sfinte, ca să nu moară.”* (4:20)

Israel mai putea învăța ceva din modul în care erau împachetate obiectele din Cort:

- Chivot - învelitoare din piele de vițel + covor albastru;
- Sfeșnic – covor albastru + învelitoare de vițel de mare;
- Masa – covor albastru + învelitoare de vițel de mare;
- Altarul tămâierii – covor albastru + învelitoare de vițel de mare;
- Altarul de aramă – covor de purpură + învelitoare de vițel de mare.

Albastrul ne trimite cu gândul la cer și la slava lui Dumnezeu. Covoarele albastre ne aduc aminte că este vorba de fapt de un mobilier ceresc. Covorul de purpură ne aduce aminte de sânge și jertfă, de faptul că fără ea nu ne putem bucura de albastrul cerului. Însă toate obiectele erau învelite pe exterior cu piei de vițel de mare. Culoarea acestora era asemănătoare cu culoarea pustiei. Oare de ce se proceda astfel? Singurul obiect care era împachetat cu un covor albastru pe exterior era chivotul.

Se pare că Domnul vroia să scoată în evidență acest chivot. El simboliza scaunul de domnie al Domnului. Într-adevăr, Dumnezeu cel nevăzut ședea între heruvimi. În marea aceea de cenușiu apărea un singur punct albastru și acesta era chivotul, care trebuia transportat și pe umeri. În timpul călătoriei, Dumnezeu vroia să le amintească evreilor că cerul coborâse printre ei, mergea

împreună cu ei și lucrul cel mai de preț era tocmai prezența Lui în mijlocul lor. Iar acest Dumnezeu era de trei ori sfânt, deci nu te puteai comporta oricum pe drum.

Primele patru capitole ne descriu organizarea taberei în vederea efectuării drumului prin pustie. Însă de fapt, este vorba de mult mai mult decât o organizare militară. Prin intermediul acestei organizări, Domnul vrea să îi focalizeze lui Israel atenția asupra prezenței Domnului din mijlocul lor și în special asupra sfințeniei Lui. Atât de ușor putea Israel să neglijeze prezența Lui din mijlocul lor. Erau atâția factori care îl puteau defocaliza. Organizarea taberei și cucerirea țării promise puteau deveni un scop în sine. Este într-adevăr fascinant să mergi prin pustie, să te pregătești pentru război și să cucerești o țară unde curge lapte și miere. Este fascinant și atractiv. Atât de ușor puteau uita de Dumnezeu cel Sfânt din mijlocul lor și de faptul că în cele din urmă, relația cu Acesta este scopul răscumpărării.

Mereu și mereu există acest cumplit pericol ca atunci când te implici în planurile Domnului, să te îndrăgostești de ele și să neglijezi relația cu Dumnezeu ; și aceasta cu atât mai mult cu cât Domnul este nevăzut, iar slujbele din planul Său sunt vizibile, palpabile. **Toată organizarea taberei din primele patru capitole este menită să îl centreze pe Israel pe prezența lui Dumnezeu din mijlocul lor** și să îl ajute să nu uite sfințenia Acestuia.

2. Curățirea taberei (5:1- 6:27)

În primele patru capitole ne este prezentată organizarea taberei în jurul Cortului. În capitolele 5-6 urmează curățirea taberei. În acest text, Autorul reia două porunci din **Levitic** (despre curățirea trupului și despre furt) și descoperă două porunci noi (despre apa de gelozie și nazireat).

a) 5:1-31 Despre curățirea lui Israel

În primul pasaj este foarte interesant faptul că Dumnezeu poruncește scoaterea afară din tabără nu doar a leproșilor, ci și a celor întinați prin lepădare de sămânță sau atingerea de un mort. În cartea **Levitic** nu descoperim o astfel de prevedere pentru aceste cazuri. De exemplu, în ceea ce privește lepădarea de sămânță, Levitic precizează: *“Omul care va avea o scurgere a seminței în somn, să-și scalde tot trupul în apă și va fi necurat până seara.”* (Lev. 15:16) Dar nu se precizează nimic despre părăsirea taberei pentru o zi. Curățirea de atingerea unui mort nu este detaliată în cartea Levitic. Se pare că **Numeri** aduce o nouă lumină asupra procesului curățirii: dacă cineva este necurat până seara, atunci el trebuie să stea afară din tabără până devine curat. O altă interpretare este aceea că cererea lui Dumnezeu din **Numeri** 5:2 este doar o cerere contextuală și nu permanent valabilă. Este posibil ca Domnul să ceară o curățire specială pentru un moment special (vezi de exemplu **Exod** 19:15), de data aceasta momentul special fiind sărbătoarea plecării din Sinai. Oricum, este clar faptul că, prin aceste porunci, Domnul îi aduce aminte lui Israel de sfințenia Sa. Ea presupune o incompatibilitate totală cu tot ceea ce este necurat. Domnul locuia acum în mijlocul lor. Astfel, orice necurăție trebuia îndepărtată din tabără. Domnul și necurăția nu puteau locui în aceeași casă, nu puteau lua masa împreună. O primă modalitate de curățire a taberei era scoaterea afară din tabără a ceea ce este necurat.

A doua poruncă vizează furtul. Curățirile ceremoniale, curățirea trupului învăța pe evreu despre necesitatea curățirii inimii și a relațiilor. În **Levitic** am învățat că adevărata curățire pe care o cere Dumnezeu este de natură spirituală, morală. Din multitudinea de porunci morale, Autorul cărții **Numeri** o selectează pe cea cu privire la furt. Dar ceea ce este interesant de observat este că în **Numeri** 5 nu avem de-a face cu o reînnoire a poruncii « Nu fura ! », ci mai degrabă ne este prezentată posibilitatea soluționării acestui furt: *“Când cineva ... va păcătui împotriva aproapelui*

său ... să își mărturisească păcatul...” Domnul le aducea aminte evreilor lecția din **Levitic** 5:14-6:7. Această lecție cuprinde următoarele adevăruri:

II. Iubirea aproapelui presupune respectarea bunurilor acestuia;

III. Păcatul împotriva aproapelui este îndreptat împotriva Creatorului său;

IV. Rezolvarea păcatului trebuie făcută deopotrivă în raport cu Domnul (jertfă adusă la Cort), cât și cu aproapele (despăgubirea acestuia).

Există deci posibilitatea curățirii și în cazul furtului; există într-adevăr jertfă de ispășire. Dar nu este suficient un simplu “Iartă-mă!”. Cel care a fost păgubit trebuie despăgubit, iar acest gest reflectă și decizia celui care a furat de a nu mai prejudicia bunurile semenilor săi. Nu cred că Dumnezeu selectează la întâmplare furtul. Evreii erau acum o mulțime de peste două milioane de oameni care se deplasa prin pustie. Această situație era ideală pentru hoți. Cred că Dumnezeu selectează tocmai acel păcat cu care ei aveau să fie ispitiți mai mult în contextul lor specific. Și în același timp, Domnul ilustrează o a doua modalitate de curățire a taberei: pocăința celor care au păcătuit.

Al treilea pasaj din **Numeri** capitolul 5 este despre apa de gelozie. Din nou este important să observăm că nu este vorba despre o reînnoire a interdicției adulterului, ci mai degrabă despre o soluționare fie a unei situații de adulter tănuțit, fie a unui caz de gelozie nejustificată din partea soțului. Poruncile au în vedere protejarea familiei și a valorilor ei. O tabără curată este formată din familii curate. În acel context în care erau toți laolaltă și se deplasau prin pustie, era foarte ușor să se comită un adulter și la fel se ușor soțul putea fi cuprins de o gelozie nejustificată.

Un adulter ascuns sau un duh de gelozie nejustificat poate distruge o căsnicie. Însă Domnul nu dorește acest lucru și oferă soluții pentru aceste probleme. Ritualul cu apa de gelozie are în primul rând scopul de a descuraja adulterul. Atunci când o femeie își înșeală soțul, o face pe ascuns și își ia toate măsurile pentru a nu fi descoperită. Ritualul cu apa de gelozie descoperă tocmai aceste păcate ascunse. Dumnezeu Însuși promitea că Se va implica în a descoperi fărădelegile ascunse ale lui Israel.

Al doilea scop este acela de a curăți pe Israel de păcatele lui ascunse. Necurăția din Israel se putea soluționa fie prin pocăința celui necurat, fie prin izolarea și nimicirea lui din mijlocul taberei. Mai dificilă era însă situația în care cel păcătos nu vroia să se pocăiască, iar păcatul nu era cunoscut de tabăra lui Israel. Adulterul făcut în ascuns reprezenta o astfel de situație și era foarte probabil ca în acel context în care toți erau laolaltă și mergeau prin pustie mulți să cadă în acest păcat. În dragostea Sa pentru Israel, Dumnezeu Își lua angajamentul să descopere aceste fărădelegi, pentru ca Israel să poată rămâne curat și să se bucure astfel de prezența Lui.

Al treilea scop al acestui ritual este prevenirea distrugerii unei căsnicii din pricina unei gelozii nejustificate. Soțul poate fi cuprins fără temei de un duh de gelozie. Uneori se poate ajunge la un delir paranoic. Domnul oferă soluție și pentru această situație. El descoperă nevinovăția femeii înaintea bărbatului ei. Dumnezeu vine în ajutorul femeii nevinovate și îi înalță curăția înaintea familiei sale. Este interesant că în această situație bărbatul este scutit de vină: *“Bărbatul va fi scutit de vină, dar femeia aceea își va lua pedeapsa nelegiurii ei.”* (5:31) Gelozia este un sentiment normal și reprezintă un semn de sănătate. Este adevărat că gelozia normală poate degenera în obsesie neîntemeiată. Bărbatul care este însă cuprins de un duh de gelozie fără ca soția sa să-l fi înșelat, și vine cu ea înaintea Domnului, nu este socotit vinovat. Este dreptul său să fie gelos și faptul că s-a prezentat cu această problemă înaintea Lui este un semn de încredere. Mai grav ar fi fost dacă el ar fi acuzat-o pe soție înainte să se fi dovedit vinovată și dacă ar fi ales să rezolve problema pe cont propriu, fără să vină înaintea lui Dumnezeu la Cortul Întâlnirii.

Domnul vrea ca Israel să rămână curat și să se poată bucura de prezența Sa. De aceea, înainte de a pleca la drum, Yahwe reînnoiește și completează modalitățile de curățire a taberei. Astfel, în capitolul 5 descoperim că o tabără poate fi curățită prin:

- Izolarea celui necurat în afara taberei;

- Pocăința celui vinovat;
- Descoperirea păcatelor ascunse și pedepsirea celui vinovat;
- Descoperirea nevinovăției celui suspectat și aducerea păcii în relații.

În aducerea aminte a modalităților de curățire a taberei, Domnul selectează și trei necurății a căror apariție era favorizată de contextul în care se găsea Israel (toți laolaltă mergând prin pustie). Cele trei necurății sunt: bolile pielii, furtul și adulterul. Dacă în primele patru capitole se organizează tabăra în jurul Cortului și lui Israel i se aduce aminte că Domnul cel Sfânt, care este Proprietarul lor, este în mijlocul lor și le cere să fie sfinți și curați, în capitolul 5 sunt reamintite principalele modalități de curățire ale lui Israel.

Cel mai mare accent este pus pe descoperirea vinovăției sau nevinovăției femeii suspectate. Acest fapt ne atrage pe de o parte atenția asupra importanței curăției familiilor unei comunități, iar pe de altă parte subliniază implicarea lui Dumnezeu în a descoperi păcatele ascunse ale lui Israel. Dumnezeu nu poate trece cu vederea păcatul, fie că este ascuns, fie că este public. El trebuie îndepărtat din mijlocul lui Israel. Însă poporul nu este aruncat într-o situație imposibilă în care el nu poate fi niciodată curat, din pricina necurățiilor ascunse ale unei minorități ipocrite din Israel. Nu, Domnul se implică direct în descoperirea fărădelegii din Israel și îl ajută să se curățească.

b) 6:1-27 Despre dedicarea lui Israel

Primele patru capitole îi aduc aminte lui Israel de prezența Dumnezeului celui Sfânt din mijlocul lor. Pentru a se putea bucura de prezența acestui Dumnezeu, primul lucru pe care trebuie să îl facă Israel este să-și curățească tabăra de orice fărădelege (vezi capitolul 5). Însă ce va urma după ce tabăra va fi curățită? La această întrebare ne răspunde capitolul 6. Prin legea nazireatului descoperim următorul pas: dedicarea în întregime Domnului.

Israel era închinat Domnului și, în urma răscumpărării, aparținea Domnului în întregime. Israel trebuia în fiecare zi să se dedice Domnului și să Îi slujească neîncetat. Legea nazireatului vorbește însă despre o închinare specială. Pentru o perioadă limitată de timp, israelitul se putea închina Domnului într-un mod special. Aceasta însemna să respecte un regulament special, să petreacă probabil mai mult timp în singurătate cu Domnul și să fie mult mai atent la viața sa spirituală.

Vestea bună pe care o aduce versetul 2 este că oricine, fie bărbat, fie femeie, putea să se închine Domnului. Nu Dumnezeu rămânea îndatorat pentru că evreul s-a închinat Lui, ci evreul era cel onorat că este acceptat să se dedice Domnului într-un mod deosebit. Apoi, deși oricine se putea închina Domnului, această închinare nu putea fi oricum. Regulamentul era stabilit de Însuși Domnul. Acest regulament includea trei interdicții:

- Să nu bea vin de nici un fel;
- Să nu se tundă ;
- Să nu se atingă de nici un mort, nici măcar la moartea celor mai apropiate rude.

Nu putem să nu observăm că două dintre porunci se regăsesc și în **Levitic** și fac referire la preoți. O interdicție este scrisă în **Levitic** 10 în contextul morții fiilor lui Aaron: “Tu și fiii tăi împreună cu tine să nu beți vin, nici băutură amestecată când veți intra în Cortul Întâlnirii, ca să nu muriți ; aceasta va fi o lege veșnică pentru urmașii voștri, ca să puteți deosebi ce este sfânt de ce nu este sfânt, ce este necurat de ce este curat și să puteți învăța pe copiii lui Israel toate legile pe care li le-a dat Domnul prin Moise. » (**Levitic** 10:9-11) Interdicția aceasta are în vedere momentul în care preoții intrau în Cort să facă slujba. Fiind atât de aproape de Domnul, mințile lor trebuia să fie caracterizată de o luciditate și vigilență maximă pentru a deosebi ce este curat de ce este

necurat și pentru a învăța în mod corect pe Israel căile Domnului. O apropiere mai mare de Domnul impunea o sfințire mai mare, o responsabilizare mai mare și o atenție crescută.

Evreul care se închină Domnului este asemănat cu evreul care face slujba la Cort. Într-adevăr, acesta se închină Domnului ; nu intră propriu-zis în Cort, dar se apropie mai mult de Domnul. Atunci trebuie să fie foarte atent pentru a se feri de orice necurăție și pentru a fi un model pentru ceilalți în toate lucrurile. De aceea, mintea sa trebuie să aibă un randament maxim și să nu fie anesteziată nici măcar cu un strop de vin. Ideea este că evreul trebuia să aibă atenția sporită. Înfrânarea de la băuturi îi aducea aminte mereu că el se apropie acum mai mult de Domnul și trebuie să fie atent la orice detaliu din viața lui.

A doua interdicție pe care o găsim în **Levitic** este cea cu privire la atingerea de un mort: “[Marele Preot] ... să nu se ducă la nici un mort ; să nu se facă necurat și să nu se atingă nici chiar de tatăl său sau de mama sa. » (**Levitic** 21:11) Este incredibil! Acum evreul care se închina Domnului este asemănat cu Marele Preot, cel care era cel mai apropiat de Dumnezeu și care avea o funcție unică în Israel. Acesta trebuia să fie un model desăvârșit de sfințenie și trebuia să fie mereu curat pentru a-și putea împlini funcția unică la Cortul Întâlnirii. Această paralelă îi comunică evreului care se închina Domnului că el beneficiază acum de o apropiere cu totul specială de Domnul și că, din această pricină, trebuie să fie sfânt pentru Domnul în absolut toate domeniile vieții lui. Dacă se atingea de vreun mort, tot nazireatul trebuia reluat de la capăt. Mesajul era clar: doar în sfințire te poți apropia de Domnul. Necurăția întrerupe procesul apropierii de Domnul și te îndepărtează de El. Dacă a intervenit o necurăție, ea trebuie îndepărtată și apoi procesul apropierii de Domnul reluat de la capăt.

Ce am învățat până acum? Că cel ce se închină Domnului trebuie să fie lucid și responsabil, precum preotul care își face slujba în Cort, și sfânt ca însuși Marele Preot. Mai avem de comentat o singură interdicție : să nu-și tundă părul, ci să-l lase să crească în voie. Care să fie semnificația acestei interdicții ? Poate fi în primul rând un alt semn de aducere aminte pentru evreu : « Ai grijă ! Ești închinat Domnului ! » Însă observăm că acest semn era unul vizibil pe care îl putea vedea toată lumea. Acest lucru aducea cu sine un pericol, și anume acela ca cineva să se închine Domnului cu motivație greșită, doar ca să îl vadă ceilalți și să primească o slavă deșartă de la muritori. Dar, dincolo de acest pericol, se pare că Domnul vrea ca ceilalți să știe pentru a li se stârni o gelozie sfântă și pentru a fi și ei motivați să se apropie mai mult de Domnul.

Este interesant cum se sfârșea perioada de nazireat a unui evreu. Acesta venea înaintea Domnului la Cortul Întâlnirii și aducea:

- O ardere de tot;
- O jertfă de ispășire;
- O jertfă de mulțumire;
- Un coș cu azimi, turte și plăcinte;
- Un dar de mâncare;
- O jertfă de băutură.

Sunt aduse toate tipurile de jertfă. Este evident că perioada de nazireat se încheia cu o rededicare și o reînnoire a legământului cu Dumnezeu. Este iarăși foarte important faptul că acest coș cu turte, precum și punerea acestora în mâinile evreului și legănarea acestora sunt elemente specifice ale ritualului de închinare a fiilor lui Aaron în slujba preoției (vezi **Exod** 29:2, 23, 24, 27, 28). Perioada de nazireat însemna o perioadă specială de apropiere de Domnul. Ea nu se încheia printr-o revenire la cotidian și implicit printr-o îndepărtare de cele sfinte, ci printr-o dedicare și apropiere mai mare de Domnul. Fiul lui Aaron care intra în slujbă știa că de acum încolo va fi mai aproape de Dumnezeu și mai responsabil de ceea ce va face. Același mesaj trebuia să îl primească și nazireul la ușa Cortului Întâlnirii.

Într-adevăr, **era răsplătită pentru cel care se supunea la înfrânări**, se despărțea de ceilalți și se dedica într-un chip special Domnului?

Răsplata o descoperim tocmai în binecuvântarea de **la sfârșitul capitolului 6**. Această binecuvântare oglindește de fapt Locul Sfânt. În Locul Sfânt era un sfeșnic care lumina cele 12 pâini așezate înaintea lui. Mesajul era acesta: Fața Domnului luminează peste Israel! Nazireul, în urma nazireatului său, se apropia mai mult de Domnul, prin Duhul intra în Locul Sfânt din ceruri și se putea bucura mai mult de adevărata și singura binecuvântare: prezența lui Dumnezeu, relația personală cu El, cunoașterea mai profundă a caracterului Acestuia.

Evreul nu putea sta niciodată în Cortul Întâlnirii, dincolo de altar. Este vorba de o barieră fizică. Legea nazireatului însă îl prezintă pe nazireu ca pe un preot aflat în imediata apropiere a lui Dumnezeu, iar el trebuie să fie lucid, sfânt, un model pentru ceilalți, în urma sfințirii sale putând pași în Locul Sfânt. Evreul trebuia să înțeleagă că apropierea de Domnul este mai mult decât apropierea de un Cort fizic. Dumnezeu este duh și apropierea de El este în duhul și prin Duhul.

În concluzie, legea nazireatului aducea aminte lui Israel următoarele adevăruri:

- c) Așteptarea și dorința lui Yahwe este ca fiii și fiicele Lui să Îl caute mai mult și să se apropie mai mult de El;
- d) Oricine se poate apropia mai mult de Domnul, dar nu oricum;
- e) Calea apropierei este sfințirea după modelul reprezentanților lui Dumnezeu în mijlocul poporului: preoții;
- f) Răsplata sfințirii este tocmai o cunoaștere mai profundă a lui Dumnezeu;
- g) Adevărata binecuvântare este însăși relația cu Dumnezeu;
- h) Aproximarea de Domnul înseamnă o apropiere în duh;
- i) O cheie pentru a te apropia mai mult de Dumnezeu o reprezintă acele perioade de înfrânare și separare, de dedicare specială.

3. 7:1-10:36 Ultimele pregătiri și plecarea din Sinai

a) 7:1-8:89 Darurile căpeteniilor și târnosirea altarului

- Două care și patru boi – pentru fiii lui Gherșon ;
- Patru care și opt boi – pentru fiii lui Merari;
- 0 care și 0 boi – pentru fiii lui Chehat, care trebuia să ducă lucrurile sfinte pe umeri.

Darurile căpeteniilor lui Israel erau folosite pentru transportarea Cortului Întâlnirii. Ceea ce ne surprinde este faptul că fiii lui Chehat nu au primit nimic. Trebuia ca ei să ducă lucrurile sfinte pe umeri. Într-adevăr, trebuia ca obiectele Cortului (chivotul, altarul tămâierii, sfeșnicul, masa, ligheanul, altarul de aramă) să fie duse pe umeri. De ce acest lucru? Obiectele din Cort nu erau chiar ușoare.

De ce ține Dumnezeu atât de mult ca ei să le ducă pe umeri? Dacă acestea erau lucrurile sfinte, nu era mai bine ca Chehatiții să nu le atingă, ci ele să fie transportate tot cu ajutorul carelor? Și totuși Dumnezeu vrea ca ele să fie transportate pe umeri. Când David a vrut să aducă chivotul la Ierusalim și l-a pus într-un car, a intervenit incidentul cu Uza și chivotul nu a ajuns la Ierusalim.

Pe urmă, David a fost iluminat: “David a chemat pe preoții Țadoc și Abiatar și pe Leviții Uriel, Asaia, Șemaia, Eliel și Aminadab. Și le-a zis: “Voi sunteți copii de familie ai Leviților, sfințiți-vă, voi și frații voștri, și suiți chivotul Domnului, Dumnezeului lui Israel la locul pe care i l-am pregătit. Pentru că n-ați fost întâiaș dată, de aceea ne-a lovit Domnul, Dumnezeul nostru, căci nu l-am căutat după Lege.” Preoții și Leviții s-au sfințit ca să suie chivotul Domnului, Dumnezeului lui Israel. Fiii Leviților au dus chivotul lui Dumnezeu pe umeri cu niște drugi, cum poruncise Moise, după Cuvântul Domnului.” (1Cronici 15:12-15)

Dorința lui Dumnezeu este cât se poate de clară. Dar care să fie oare mesajul pe care vrea El să îl transmită poporului? Îmi vine în minte o singură variantă de interpretare, iar aceasta este: Dumnezeu vroia să își reveleze dorința de a fi cât mai aproape de om, de a locui în inima omului. Acest mesaj era cel mai bine transmis de faptul că chivotul, scaunul de domnie al Dumnezeului nevăzut care ședea între heruvimi, trebuia purtat și el tot pe umeri. Da, Domnul dorea să locuiască în inima copiilor Săi.

Domnul dorea o relație personală cu omul. Dorea o părtășie necurmată cu inima omului muritor.

Pentru târnosirea (sau închinarea, dedicarea) altarului, fiecare căpetenie a adus următoarele:

- O farfurie de argint – 130 sicli | *pline cu floare de făină, frământată cu untdelemn*
- Un lighean de argint – 70 sicli | *pentru darul de mâncare.*
- o cățuie de aur – 10 sicli | *plină cu tămâie*
- un vițel, un berbec, un miel de un an | *pentru arderea de tot*
- un țap | *pentru jertfa de ispășire*
- doi boi, cinci berbeci, cinci țapi, cinci miei de un an | *pentru jertfa de mulțumire.*

Ordinea în care au adus acest dar a fost următoarea:

- I.** (zi) Nahșon – Iuda ;
- II.** (zi) Netaneel – Isahar ;
- III.** (zi) Eliab – Zabulon ;
- IV.** (zi) Elițur – Ruben ;
- V.** (zi) Șelumiel – Simeon ;
- VI.** (zi) Eliasaf – Gad ;
- VII.** (zi) Elișama – Efraim ;
- VIII.** (zi) Gamliel – Manase ;
- IX.** (zi) Abidan – Beniamin ;
- X.** (zi) Ahiezer – Dan ;
- XI.** (zi) Paguiel – Așer ;
- XII.** (zi) Ahira – Neftali.

Aceste daruri se pare că au fost aduse înainte de numărătoare. Într-adevăr, în Numeri 7:10 ni se precizează: « Căpeteniile și-au adus darurile pentru tămâierea altarului în ziua când l-au uns... » Iar altarul a fost uns împreună cu celelalte elemente ale Cortului în Levitic capitolul 8.

Însă Autorul cărții Numeri este interesat mai întâi de teologie și apoi de cronologie. Cronologia se subordonează teologiei. Astfel, El consideră că este mai potrivit să se prezinte tabloul dedicării altarului după legea nazireatului decât după Levitic capitolul 8. De ce însă acest lucru? Nu știm încă.

Este un capitol tare ciudat caracterizat de repetiție și redundanță. Autorul ar fi putut economisi vreo 70 de versete dacă ar fi precizat: « Și fiecare căpetenie a adus același dar. »

Se pare că Dumnezeu le poruncise să aducă același dar. Astfel, se prevenea o eventuală concurență a celor 12 seminții, fiecare putând fi ispășită să aducă mai mult decât celelalte, pentru a impresiona. Pe de altă parte, mesajul lui Dumnezeu era clar: El nu face părtinire între cele 12 seminții și are aceleași așteptări de la fiecare dintre ele. Darul pentru închinarea altarului era semnul dedicării și recunoștinței acelei seminții, precum și oglindirea dorinței ca acel Cort să fie funcțional, iar apropierea de Domnul posibilă. Dumnezeu aștepta exprimarea recunoștinței din partea fiecărei seminții. Domnul începea să le comunice că El se raportează la o seminție ca la un mic popor. Dumnezeu vroia să le consolideze sentimentul apartenenței la o anumită seminție. De aceea, Domnul a poruncit: « Căpeteniile să vină unul câte unul, și anume: fiecare în câte o zi deosebită, ca să își aducă darul pentru tămâierea altarului. » Dumnezeu nu se raportează doar la o mulțime de oameni, ci și la fiecare individ în parte. Domnul nu veghează doar asupra unui popor, ci asupra fiecărei seminții în parte. El așteaptă ca fiecare seminție să își aducă darul ei și se bucură de darul fiecăreia. Pentru ca poporul să înțeleagă acest lucru, El poruncește ca fiecare seminție să aducă darul într-o altă zi.

Și acum înțeleg și rostul repetiției din acest capitol. Dacă totul ar fi fost scurtat prin acel verset magic: « Și fiecare seminție a adus același dar într-o zi deosebită », atunci mesajul că Dumnezeu se raportează la fiecare seminție în parte nu ar fi fost la fel de bine conturat. Pe când prin această repetiție « obositoare », mesajul este foarte bine accentuat. Și Domnul pare să ne zică: « Vedeți, voi cititorii, vă plictisiți să citiți din nou conținutul darului pentru fiecare seminție. Însă Eu sunt altfel. Eu privesc cu atenție fiecare dar în parte, chiar dacă știu dinainte ce conține el. » Repetiția din capitolul 7 transmite mai bine decât orice alt instrument pedagogic acest adevăr: Domnul cu adevărat se raportează la fiecare seminție în parte, se uită atent la darul fiecăreia și se bucură în chip deosebit de fiecare seminție.

Este adevărat că la sfârșit toate darurile sunt puse împreună, dar Domnul nu uită contribuția fiecărei seminții în parte. Încă din Geneza 49 descoperim că, deși fiii lui Iacov vor forma un singur popor, totuși fiecare este ascendentul unei seminții aparte. Evreii au păstrat acest sentiment al apartenenței la o anumită seminție. Însă se pare că, de-a lungul șederii lor în Egipt, acest sentiment s-a diminuat. Era timpul ca Domnul să îl consolideze din nou.

De ce dorea Domnul să consolideze acest sentiment și de ce era atât de important ca Israel să fie organizat pe cele 12 seminții? Cred că am mai răspuns la această întrebare la începutul cărții. În primul rând, era o motivație de ordin practic: în felul acesta era eficientă organizarea și se împiedica și lupta pentru mai mult pământ (vezi cartea Iosua). Apoi, mai este o motivație de ordin teologic. Mesia avea să vină din una dintre seminții. Dar din care? Și după ce criterii? Oare Mesia va veni din Levi, seminția preoțească? Mai târziu aflăm că Mesia va veni din Iuda, din linia regală, nu din cea preoțească. Trebuia să se facă o distincție clară între cele două seminții. De aceea și este ales Levi să facă slujba la Cort în locul tuturor întâilor născuți ai lui Israel. Să ne aducem aminte de Psalmul 110 și Evert 7. Era foarte important ca Mesia să nu aibă nici o tangență cu seminția preoțească, ci trebuia să fie preot după o altă rânduială și să inaugureze astfel un nou legământ.

b) 7 :89 – 8 :4 Moise și așezarea candelelor

Pare foarte ciudată amplasarea acestui pasaj mic tocmai aici. El *ne vorbește despre dorința arzătoare a lui Dumnezeu de a fi cât mai aproape de inima omului și de a avea părtașie cu acesta*. Mai întâi, ni se vorbește despre relația specială dintre Moise și Domnul:

« Când intra Moise în Cortul Întâlnirii ca să vorbească cu Domnul, auzea glasul care îi vorbea de pe capacul ispășirii, care era așezat pe chivotul mărturiei între cei doi heruvimi. Și vorbea cu Domnul. » (8 :89) Iată-L pe Domnul care se raportează la individ și dorește o relație personală cu acesta. Moise se bucura de o relație specială cu El. Pe de o parte, era o răsplată pentru toată credințioșia sa de ani de zile și pentru sacrificiul de a fi renunțat la slava Egiptului, iar pe de altă parte Moise trebuia să fie un prototip al lui Mesia. În același timp, prin relația sa specială cu Domnul, trebuia să stârnească o gelozie sfântă în inimile evreilor și să le descopere dorința arzătoare a lui Dumnezeu de a avea părtașie cu fiecare dintre ei.

Să ne aducem aminte de pasajul superb din Exod 33. După păcatul cu vițelul de aur, când poporul încă ezita să Îl aleagă pe Domnul sau făcea primi pași spre pocăință, Moise și-a scos cortul său afară și l-a numit Cortul Întâlnirii, iar stâlpul de nor a coborât asupra lui; textul precizează : « Domnul vorbea cu Moise față în față, cum vorbește un om cu prietenul lui. » (Exod 33 :11) În mod premeditat, Moise a dorit să stârnească o gelozie sfântă în popor, descoperindu-le minunăția unei relații atât de apropiate cu Domnul.

Cred că același rol îl are și scrierea versetului 89 din Numeri 7. Într-adevăr, pasajul care urmează tratează așezarea candelelor, iar Domnul îi poruncește lui Moise: « Când vei așeza candelile în sfeșnic, cele șapte candelile vor trebui să lumineze în partea dinainte a sfeșnicului. » (8 :2) Oare se putea și altfel? De ce era atât de important ca să lumineze înainte? Înaintea sfeșnicului se afla masa cu cele 12 pâini. Lumina sfeșnicului se revărsa pe cele 12 pâini care simbolizau cele 12 seminții ale lui Israel. Mesajul este limpede: porunca lui Dumnezeu ca sfeșnicul să lumineze în față oglindește dorința Acestuia de a-l lumina pe Israel, de a vorbi cu el, de a Se face cunoscut lui. În limbajul capitolului 6 din Numeri se vorbește despre dorința lui Dumnezeu de a binecuvânta poporul cu prezența Sa: « Domnul să te binecuvinteze și să te păzească! Domnul să facă să lumineze fața Lui peste tine și să se îndure de tine! Domnul să-Și înalțe Fața peste tine și să îți dea pacea! »

Observăm că începutul capitolului 8 reia tematica din Numeri 6. Deși nimeni nu putea să vorbească cum vorbea Moise cu Domnul în Cort, totuși fiecare din popor se putea bucura de cunoașterea lui Dumnezeu și de auzirea, prin Duhul, a glasului Lui. Ei erau chemați la o relație cu Domnul la fel de apropiată ca cea a lui Moise. Însă această relație se întemeia pe credință, pe apropierea de Dumnezeu prin Duhul, pe o auzire duhovnicească a vocii Lui.

c) 8 :5-26 Închinarea Leviților

La fel cum Aaron și fiii lui au fost închinați în slujba preoției înaintea întregului norod (vezi Lev. 8-10), în același mod sunt închinați Leviții pentru slujba Cortului în văzul poporului. Israel trebuia informat cu privire la alegerea pe care o făcuse Domnul. Pe de o parte, trebuia să înțeleagă faptul că Leviții îi substituie pe întâii lor născuți, iar pe de altă parte, trebuia ca ei să accepte faptul că Leviții au fost aleși de El și nu de Moise sau Aaron într-un exces de nepotism. De aceea a fost foarte important ca ritualul să fie unul public în care să fie implicat poporul: « copiii lui Israel să își pună mâinile pe Leviți ... » (8 :10b) Leviții sunt asociați cu o jertfă. De regulă, israeliții își puneau mâinile pe capul animalului care era jertfit și, în cazul jertfei de mulțumire, pieptul era legănat dintr-o parte în alta. Acum israeliții își pun mâinile pe Leviți și aceștia sunt cei care sunt legănați într-o parte și alta. Astfel, Leviții sunt ca un dar pe care Israel îl face Domnului, plin de recunoștință și conștient că tot ceea ce dăruiește Domnului tot din mâna Sa vine.

Leviții sunt o jertfă vie pe altarul slujirii lui Dumnezeu. Nu este ușor să renunți la planurile tale cu privire la viața ta și să accepți să slujești neîncetat la Cort. Fiecare are planuri cu privire la cariera sa, planuri legate de atingerea unei bunăstări materiale, precum și dorința de a nu depinde financiar de alți oameni. Leviții renunță la carieră, la dreptul de a avea o moștenire în

Israel și acceptă dependența financiară față de zeciuielile poporului. Din această perspectivă, slujba lor era o jertfă vie.

Prezența Leviților în jurul Cortului (ne aducem aminte din capitolele 3-4) aducea aminte lui Israel de următoarele adevăruri:

- În urma răscumpărării, aparținem în întregime Domnului și trebuie să Îi slujim neîncetat;
- Dumnezeu știe să răsplătească și de aceea merită orice sacrificiu făcut de dragul Lui;
- Adevărata răsplată este o mai mare apropiere de Domnul;
- Dumnezeu este sfânt și nu te poți apropia oricum de El.

Trebuia ca Leviții să Îl reprezinte, la fel ca și preoții, pe Dumnezeu înaintea poporului. Ideea nu era doar ca să taie lemne, să care apă și să transporte Cortul. Mai important era cum făceau aceste lucruri. Când transportă diferite lucruri, oamenii se ceartă de regulă, se contrazic cu privire la manevrare, se enervează, uneori sunt neatenți și strică diferite lucruri. Alții, când este vorba de tăiat lemne sau cărat apă, încep să cârtească, să fie nemulțumiți, să se lase purtați de lene. Trebuia ca Leviții să fie altfel. Ei Îl slujeau pe Domnul în prezența Sa, respectând sfintele Sale porunci. Tot ceea ce făceau trebuia să fie făcut cu tragere de inimă, cu bucurie, cu responsabilitate, cu respect desăvârșit față de aproapele, cu atenție sporită, în deplină pace și armonie. Leviții slujeau Domnului și trebuia ca ei să fie un model pentru popor. Trebuia ca să slujească Domnului neîncetat. Chiar dacă ei erau departe de Cort și aveau grijă de turmele și casele lor, tot ceea ce făceau era pentru Domnul și trebuia făcut cu bucurie, cu responsabilitate, în deplină pace și armonie.

Leviții aveau și slujba de a învăța poporul. Mai ales cei care împlineau 51 de ani se retrăgeau de regulă într-una dintre cele 48 de cetăți levitice răspândite în tot Israelul. După 25 de ani petrecuți lângă Cort, aceștia aveau ce să învețe pe Israel și aveau înțelepciunea să fie judecători în Israel. Apoi, pe timpul lui David, tot Leviților li s-a dat slujba de a-lăuda pe Domnul neîncetat prin muzică la Templu. Leviții erau cu adevărat onorați și trebuia ca ei să fie un model pentru popor.

Închinarea Leviților înaintea poporului era un pas indispensabil pentru ca plecarea să fie posibilă. Doar Leviții puteau transporta lucrurile sfinte. Fără intrarea lor oficială în slujbă, plecarea nu era posibilă. De aceea, închinarea Leviților este tot o măsură organizatorică în vederea plecării. Însă este în același timp o minunată resursă pentru popor. Prezența lor în jurul Cortului și modelul lor de viață aduceau permanent lui Israel aminte de cele patru adevăruri enumerate mai sus.

Ritualul la care participau avea un rol de responsabilizare și pentru Leviți. Ei înțelegeau pe de o parte că aparțin Domnului în întregime (« Căci ei Îmi sunt dați cu totul din mijlocul copiilor lui Israel... »), iar pe de altă parte necesitatea sfântirii din pricina sfințeniei Dumnezeului de care se apropiau : « Ia pe Leviți din mijlocul lui Israel și curățește-i. Iată cum să îi curățești: stropește-i cu apă ispășitoare; să lase să treacă biciul peste tot trupul lor, să își spele hainele și să se curățească [...] și să mai iei un vițel pentru jertfa de ispașire. »

Cât de diferit este Marele Împărat de ceilalți conducători de oști pământene! În 8:19 se precizează : « Am dat pe Leviți în totul lui Aaron și fiilor lui din mijlocul copiilor lui Israel, ca să facă slujba pentru copiii lui Israel în Cortul Întâlnirii, să facă ispașire pentru copiii lui Israel și astfel copiii lui Israel să nu fie loviți cu nici o urgie atunci când se vor apropia de sfântul locaș. » De regulă, împăratul își are cortul în mijlocul taberei, iar în jurul Cortului său își așează garda personală formată din cei mai instruiți ostași. Dar Yahwe Își așează în jurul Cortului Său oameni neînarmați, care slujesc la Cort. Sunt însă cei mai credincioși din popor. Spre deosebire de

împărații pământului, Marele Împărat nu are nevoie de apărare. El este în mijlocul taberei pentru a le aduce aminte israeliților că El este Domnul și centrul existenței lor și pentru ca accesul la Cortul Întâlnirii să fie eficientizat pentru întreaga tabără.

El este Cel care apără tabăra lui Israel de vrăjmași. Leviții sunt puși în jurul Cortului nu pentru a-L apăra pe Marele Împărat, ci ca măsură de protecție pentru popor. Pericolul cel mai mare se afla în mijlocul lor și nu în tabăra vrăjmașilor, iar protecția lor trebuia să fie una spirituală. Trebuia ca Leviții să se asigure că nici un om necurat nu dă buzna la Cort și trebuia ca ei să fie modele de sfințire pentru popor, pentru ca acesta să își aducă aminte de condiția fundamentală a trăirii în prezența lui Dumnezeu și a apropierii de El : SFINȚIREA.

d) 9 :1-14 Sărbătoarea Paștelui

Domnul a dorit ca plecarea lor din Sinai să aibă loc imediat după sărbătorirea Paștelui și ca toți israeliții să participe la ea. Pentru că era o sărbătoare a Domnului, nu se putea participa oricum la ea. Cel necurat nu putea să își aducă darul lui. Dacă s-ar fi îngăduit acest lucru, s-ar fi umbrit din sfințenia lui Dumnezeu. Este adevărat că au fost scoși din Egipt prin har, prin credință, nu prin fapte, din pricina mării îndurări ale lui Dumnezeu, însă Cel care i-a răscumpărat este sfânt și i-a chemat la sfințire. Dumnezeu este intransigent și consecvent în căile Sale. Însă a găsit o soluție pentru cel care se afla în stare de necurăție, și anume: să sărbătorească Paștele în luna a doua. Dumnezeu știe că era extrem de importantă rememorarea răscumpărării pentru că ea era o resursă esențială pentru credința poporului. De aceea, El a poruncit ca toți să participe la această sărbătoare, iar verdictul în dreptul celui care sfidează sărbătoarea răscumpărării este înfricoșător : « Dacă cineva nu este necurat, nici nu este în călătorie și totuși nu prăznuiește Paștele, sufletul acela să fie nimicit din poporul lui; pentru că nu a adus darul convenit Domnului la vremea hotărâtă, omul acela să își ia pedeapsa pentru păcatul lui. » (9 :13)

Pentru cel care sfidează sărbătoarea răscumpărării sale nu mai există iertare. Viața pentru acel om nu mai are nici un temei. Evreii au fost răscumpești din moarte la viață, iar viața însemna tocmai relația cu Domnul. Ea se întemeia pe iubire, pe răspunsul cu dragoste la iubirea lui Dumnezeu arătată cel mai clar în momentul răscumpărării din Egipt. Însă dacă cineva ajungea să trateze cu indiferență momentul răscumpărării, atunci acea persoană era deja în spațiul morții. Moartea fizică venea ca o confirmare a unei morți spirituale iremediabile.

De ce era atât de importantă rememorarea răscumpărării și de ce sfidarea ei trădează o moarte spirituală și o împietrire extrem de gravă a inimii? După cum am mai spus, aducerea aminte a răscumpărării era o resursă esențială pentru consolidarea credinței lor. Prin sărbătoarea Paștelui, ei își aduceau aminte :

- De robia cumplită (deopotrivă fizică și spirituală) din care i-a scos Domnul;
- Că au fost eliberați prin har, din pricina îndurării lui Dumnezeu și nu pe baza meritelor lor inexistente;
- Că Dumnezeu este atotputernic și că i-a scos din Egipt cu mână tare și cu braț întins;
- Că toți idoli sunt o minciună, că Yahwe este singurul Dumnezeu adevărat;
- Că, o dată răscumpești, ei aparțin Domnului în întregime și trebuie să Îi slujească neîncetat ;
- Că după răscumpărare urmează sfințirea, o schimbare radicală a vieții, o renunțare la vechile obiceiuri (« aluatul ») și începerea unui nou mod de conduită, chiar

dacă practicarea acestuia va produce suferință și lepădare de sine (« azimi și ierburi amare »).

Aceste adevăruri erau fundamentale pentru credința lor. Erau pilonii care le susțineau credința, care îi duceau la ascultare de Dumnezeu. Umbrirea în mintea lor a adevărurilor despre răscumpărare le scădea credința și îi făcea extrem de vulnerabili în fața atacurilor spirituale ale celui rău. De aceea ținea Domnul atât de mult ca toți să celebreze Paștele înaintea plecării spre cucerirea țării Canaan. Etapa cuceririi este așezată în contextul întregului plan al lui Dumnezeu. Aducerea aminte îi ajuta să meargă înainte și să ajungă la destinația dorită.

e) 9 :15-23 Norul

Norul reprezenta o altă resursă pentru întărirea credinței lor mântuitoare. El le aducea aminte de prezența unui Dumnezeu viu în mijlocul lor. Le amintea că prezența cerului și a Creatorului în mijlocul lor era comoara cea mai de preț din tot universul. Într-adevăr, nu era ușor pentru evrei să plece exact când se ridica norul și să poposească la oprirea acestuia. Ei nu știau când are să plece sau să se oprească norul. Apoi, în mod cert aveau și ei planurile lor pământești, propria lor perspectivă asupra momentului când ar fi fost mai bine să plece sau să se oprească.

Unul poate dorea să își sărbătorească ziua de naștere și chiar atunci se dădea semnalul de plecare. Altul vroia poate să se odihnească mai mult și, totuși, norul nu se mai oprea. Unii poate considerau că merg prea încet, iar alții prea repede. Aveau suficiente « motive » să se răzvrătească, să meargă când și unde vor ei, să fie proprii lor dumnezei și propriile călăuze, să lase norul să înainteze singur. Însă evreii nu se răzvrăteau, ci mergeau pas cu pas după nor, ascultând de toate poruncile Domnului și fiind disponibili să facă și o oprire de un an de zile. Ce îi determina să meargă după acest nor incomod și imprevizibil ?

Foarte simplu: credința lor. Ei credeau că norul este semnul vizibil al prezenței lui Dumnezeu în mijlocul lor. Credeau că acest Dumnezeu este cea mai mare comoară din univers. Fără prezența Lui, nimic nu avea sens. El era scutul și răsplata lor cea foarte mare, era adevărata binecuvântare, iar relația cu El, adevărata fericire. Fără Dumnezeu, chiar dacă ar fi primit toate bogățiile pământului, Israel ar fi rămas sărac și gol, lipsit de împlinire și semnificație: « Dacă nu mergi Tu Însuși cu noi, nu ne lăsa să plecăm de aici. Cum se va ști că am căpătat trecere înaintea Ta, eu și poporul Tău? Oare nu când vei merge Tu cu noi și când prin aceasta vom fi deosebiți eu și poporul Tău de toate popoarele de pe fața pământului ? » (Exod 33 :15-16)

Apoi, poporul mai credea în sfințenia lui Dumnezeu, care urăște păcatul și răzvrătirea. Astfel, știau că se puteau bucura de prezența Lui în mijlocul lor doar dacă perseverează în sfințire și ascultare. Astfel, ei « ascultau de porunca Domnului, de porunca Domnului dată prin Moise. » (9 :23)

Nu în ultimul rând, credeau în dragostea și atotștiința lui Dumnezeu, credeau că El le vrea binele nespuse de mult. Ba mai mult, credeau că El știe mai bine decât ei care este adevăratul lor bine și lucrurile de care au nevoie cu adevărat. Astfel, tăbărau și porneau după porunca Domnului, liniștiți și cu inima plină de pace: « Domnul știe mai bine! »

Care este rostul tabloului cu norul în primele zece capitole ale cărții Numeri? În primul rând, este evidențiată o altă resursă pentru credința lor. În al doilea rând, este reliefată credința și disponibilitatea lor de a asculta. Tabloul cu norul oglindește o relație cu Dumnezeu reală, funcțională, sănătoasă și de dorit. Astfel, înțelegem că resursele pe care li le-a pus Domnul la dispoziție nu erau în afara lor, ci erau resurse din care au gustat și prin care trăiau. În al treilea rând, în contextul mai larg al cărții Numeri, poporul ne focalizează atenția asupra credinței.

Înțelegem mai bine faptul că ea este cheia relației cu Dumnezeu, că toată bătălia s-a dat în jurul credinței lor și că **ei au eșuat pentru că nu au perseverat în ea.**

f) 10:1-10 Trâmbițele de argint

Facerea trâmbițelor reprezintă ultima acțiune de pregătire a plecării. Într-adevăr, norul dădea semnalul de plecare, însă ei trebuiau să plece într-o anumită ordine, la distanțe temporale exacte. Și aici era nevoie de trâmbițe. Ba mai mult: dacă Marele General voia să cheme căpeteniile sau întreaga adunare înaintea Cortului, era iarăși nevoie de un sistem de comunicare.

Dincolo de această măsură organizatorică necesară, trâmbițele erau și purtătoarele unui mesaj spiritual. Mai întâi observăm că din trâmbițe aveau voie să sune doar preoții, fiii lui Aaron. Nici măcar Leviții nu puteau face acest lucru. Preoții erau cei mai apropiați ostași ai Marelui General. Ei trebuiau să sune din trâmbițe la glasul Lui, și poporul trebuia să înțeleagă acest lucru. Ei nu slujeau unor oameni, ci Domnului. Atunci când preoții sunau din trâmbițe, evreii trebuiau să-și aducă aminte că este vorba de porunca Domnului și nu de niște simple ordine omenești.

Dumnezeu poruncește folosirea trâmbițelor în alte două contexte: războiul și sărbătoarea, iar scopul este ciudat la prima vedere: „*ca Dumnezeul vostru să-Și aducă aminte de voi.*” Oare trâmbițele erau făcute pentru popor sau pentru Dumnezeu?

Dumnezeu nu uită, în sensul în care noi, oamenii, uităm. El are o memorie perfectă și Își aduce mereu aminte de poporul Său. Însă, El Își poate aduce aminte de ei după faptele lor rele ca să-i pedepsească, sau Își poate aduce aminte de ei după îndurarea Sa cea mare ca să le facă bine. Ideea din capitolul 10 este ca Dumnezeu să Își aducă aminte de ei, atât în contextul războiului, cât și în contextul sărbătorii, ca să le facă bine. Știm însă din Levitic 26 că există o condiție clară ca binecuvântarea cerului să se reverse pe pământ: păzirea poruncilor Lui. Oare doar un simplu sunat din trâmbiță, indiferent de starea spirituală a poporului, Îl face pe Dumnezeu să-Și reverse binecuvântarea? Nu cred, Dumnezeu nu Își schimbă condițiile din **Levitic 26**. Atunci cum să înțelegem versetele 9 și 10 din **Numeri** capitolul 10?

Am putea să le înțelegem în felul următor:

- a) Preoții sună din trâmbiță!
- b) Poporul își aduce aminte de Domnul și face voia Lui!
- c) Domnul Își aduce aminte de popor ca să-l binecuvinteze.

Este adevărat că în mijlocul războiului sau în mijlocul sărbătorii așa de ușor Îl uităm pe Dumnezeu! Trâmbița este ca un semn de aducere aminte pentru popor, ca și norul: „Adu-Ți aminte că Domnul este în mijlocul tău! El este atât Marele General, cât și Sărbătoritul taberei!”.

Scurtă recapitulare(1:1 – 10:10)

Să ne oprim puțin și să privim spre capitolele parcurse până acum. Secțiunea 1:1-10:10 ne prezintă sărbătoarea plecării din Sinai. Este mai exact vorba despre organizarea și pregătirea taberei pentru plecare. Organizarea este un element foarte important. El este subordonat însă unuia și mai important, de natură spirituală. Și astfel, prin intermediul elementelor organizatorice, Domnul pune la dispoziția poporului toate resursele spirituale de care acesta avea nevoie.

1) 1:1-4:49 Organizarea armatei Domnului în jurul Cortului

În primele 4 capitole, tabăra este organizată pe seminții în jurul Cortului Întâlnirii, iar Levi este aleasă pentru slujba specială de tabără în jurul Cortului și pentru transportarea Cortului Întâlnirii. Pentru a conduce o mulțime așa mare prin pustie, era nevoie de o asemenea organizare.

Însă, prin intermediul acestei organizări, Domnul aduce aminte lui Israel următoarele adevăruri:

- ⇒ Trebuie să te pregătești de război!
- ⇒ Războiul va fi real, căci Domnul vrea să îți dea țara în urma conlucrării cu tine!
- ⇒ Războiul este în primul rând de natură spirituală, și pericolul cel mai mare vine chiar din mijlocul taberei, din sfințenia lui Dumnezeu!
- ⇒ Dumnezeu este Marele General, este un Dumnezeu sfânt și atotputernic, este centrul existenței lor!
- ⇒ Ei aparțin lui Dumnezeu în întregime și trebuie să Îl asculte neîncetat!

2) 5:1-8:4 Curățirea și dedicarea taberei prin Cortul Întâlnirii

Capitolul 5 ne deschide mintea să înțelegem că organizarea taberei din primele 4 capitole face legea leviticală operantă. Leviticul prezenta Cortul ca și Sursă a dedicării lor. Însă, fără o organizare eficientă, accesul la Cort era un lucru dificil. Curățirea efectivă a taberei are loc de-abia în **Numeri 5** (vezi 5:1-4), deși Legea a fost dată cu câteva săptămâni înainte în **Levitic**.

Ideea este că era foarte greu să intri și să ieși din tabără, sau să veghezi asupra aproapelui tău, sau să mergi la Cort fără o organizare eficientă a taberei. Acum înțelegem mai bine scopul organizării taberei. Să ne aducem aminte cum erau așezate semințiile în jurul Cortului.

Această organizare oferea un acces rapid atât în afara taberei, cât și la Cort. Însă, mai important decât accesul rapid în afara taberei, era accesul la Cort.

În capitolul 5, descoperim că organizarea taberei făcea posibilă curățirea ei, curățire ce se putea realiza prin:

- a) izolarea celor necurați;
- b) pocăința celui păcătos și aducerea unei jertfe la Cort;
- c) descoperirea la Cort a păcatelor ascunse ale poporului și pedepsirea celui păcătos;

Capitolul 6, prin legea nazireatului, ne aduce aminte că acest Cort al Întâlnirii nu era doar sursa curățirii taberei, ci și sursa dedicării taberei. Cortul era locul unde Îl puteau cunoaște mai

bine pe Domnul, unde te puteai apropia mai mult de El și prin intermediul căruia îți puteai mări devotamentul față de Domnul.

Capitolele 6-8a par a avea ca temă unificatoare ideea apropierii și cunoașterii lui Dumnezeu. Într-adevăr, legea nazireatului ne descoperă cum poate cineva să se apropie mai mult de Domnul. Dacă cineva vrea să se închine Domnului, să petreacă mai mult timp în singurătate cu Domnul, să se supună la înfrânări, să se sfințească și apoi, să își aducă darurile sale la Cortul Întâlnirii. Cel care va face așa se va bucura de binecuvântarea prezenței lui Dumnezeu, de o apropiere mai mare de Domnul (6:22-27).

Tabloul cu darurile căpeteniilor pentru transportarea Cortului Întâlnirii (7:1-9) ne descoperă dorința lui Dumnezeu de a fi cât mai aproape de inima omului. Darurile pentru târnosirea altarului (7:10-89) pun în lumină faptul că Domnul Se raportează la fiecare individ în parte cu o atenție specială. În același timp, deoarece jertfele de mulțumire și dedicare sunt mult mai multe decât jertfele de ispășire, prin aceasta ni se aduce aminte despre prima funcție a altarului: altarul este în primul rând un loc al părtășiei cu Domnul, și apoi un loc al ispășirii. Cortul este și sursa ispășirii, și sursa cunoașterii lui Dumnezeu. A doua însă oglindește funcția sa principală.

Și, în fine, tabloul cu Moise și cu aranjarea candelor (7:89-8:4) consolidează ideea că Domnul vrea să aibă părtășie cu omul și că acesta a fost scopul principal pentru care a fost construit Cortul. Observăm o alternanță între apropierea și dedicarea poporului și tema binecuvântării prezenței Sale și a dorinței Acestuia de a avea părtășie cu ființa umană:

A. 6:1 – 6:21 Închinarea nazireului → 6:22-27 Binecuvântarea

B. 7:1 – 8:8 Închinarea căpeteniilor → 7:89-8:4 Moise și așezarea candelor

Mesajul este clar: dacă **Numeri 5** ne prezintă Cortul ca sursă a curățirii taberei, **Numeri 6:1-8:3** ne prezintă Cortul ca sursă a cunoașterii lui Dumnezeu și a apropierii de El. Proporția de text ne arată și care este funcția principală a Cortului.

3) 8:5-10:10 Aducerea aminte a răscumpărării și călăuzirea divină

Tabloul cu Leviții se leagă și de capitolul 7, și de capitolul 9. Totuși, în împărțirea de față, l-am așezat alături de capitolul 9, tema comună fiind aceea a răscumpărării din Egipt. Astfel, prin închinarea Leviților și prin Sărbătoarea Paștelui, Domnul aduce aminte poporului de răscumpărarea din Egipt și de implicațiile acestei răscumpărări. Evreii își aduceau astfel aminte de:

- ⇒ robia completă din Egipt;
- ⇒ atotputernicia lui Yahwe;
- ⇒ idolii sunt minciună, iar Yahwe este Dumnezeuul cel adevărat;
- ⇒ am fost răscumpărați prin har, prin credință;
- ⇒ aparținem Domnului în întregime;
- ⇒ am fost răscumpărați în vederea sfințirii.

Și, în fine, norul și trâmbițele erau semne ale aducerii aminte ale prezenței lui Dumnezeu în mijlocul lor și a faptului că nu preoții îi călăuzeau prin pustie, ci Însuși Creatorul.

Acestea sunt resursele pe care le-a pus Domnul la dispoziția poporului înainte de plecarea

din Sinai. Dumnezeu știa de încercările care vor urma în pustie, și Dumnezeu știa și de marea încercare din **Numeri** 13-14. De aceea, El le pune la dispoziție înainte de încercări toate resursele de care ei aveau nevoie pentru a birui. Putem spune că Dumnezeu Și-a făcut partea Lui și poporul a primit tot ce avea nevoie pentru a birui. Bătălia era pentru credința poporului și resursele oferite de Domnul vizau tocmai protejarea și întărirea credinței. Aducerea aminte a adevărilor despre Dumnezeu și despre căile Sale, și subordonarea vieții acestor adevăruri este elementul cheie pentru protejarea și consolidarea credinței.

Resursele sunt centrate în Cortul Întâlnirii. Cortul Întâlnirii este atât locul curățirii credinței, cât și locul consolidării ei prin cunoașterea lui Dumnezeu. Cortul Întâlnirii este o temă principală a primelor 10 capitole, și peste 90% din măsurile organizatorice și poruncile din **Numeri** 1-10 au în vedere realizarea unui acces rapid și sigur la Cortul Întâlnirii. Credința supraviețuiește prin cunoaștere, prin acea cunoaștere profundă a lui Dumnezeu și a căilor Sale. Credința reprezintă o ancorare în necunoscut. Vizibilul din jurul poporului stârnea în acesta neascultare de Domnul. Credința era cea care le dădea putere să asculte. Și aceasta avea mereu nevoie de aducere aminte, de focalizare pe Dumnezeul cel Nevăzut, de o mai mare cunoaștere a lui Dumnezeu.

II. Dezastru sau tragedia păcatului cu voia (10:11 – 25:18)

1) Lepădarea unei generații întregi (10:11 – 14:45)

a) 10:11-36 Plecarea din Sinai

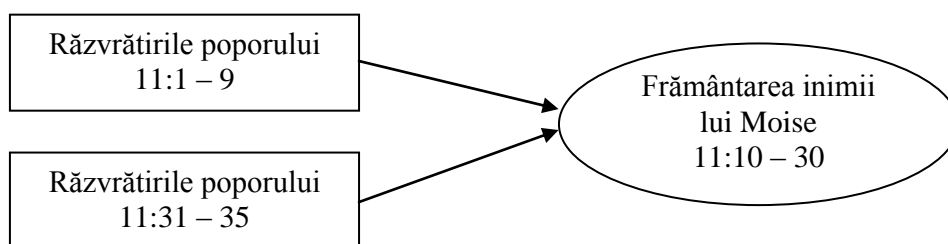
Este un tablou foarte frumos, însă nu avem prea mult timp să zăbovim asupra lui. Cred că scopul principal al scrierii acestui pasaj este acela de a crea un contrast cu evenimentele din capitolul 11. Într-adevăr, plecarea se face în deplină armonie și ascultare de Domnul, iar Moise este deplin convins de binele pe care-l va face Yahwe lui Israel. Și Moise este așa de convins și își dorește așa de mult ca și Hobab să fie părtaș acestui bine, încât apelează la argumente mai puțin fondate: „*deci tu să ne fii călăuză*” – oare Moise nu știa că Domnul era călăuză lor? (vezi 10:31) Moise nu prea pune în calcul posibilitatea unui dezastru. Atât el, cât și cititorul au fost cu siguranță surprinși de evenimentele din capitolul 11. Acesta este un prim contrast pe care-l premeditează Autorul. Mai este și un al doilea contrast.

Capitolul 10 se încheie cu un pasaj superb despre prezența lui Dumnezeu în mijlocul taberei (10:33-36) și despre grija specială a lui Yahwe față de Israel. În contrast cu aceasta, la începutul capitolului 11, poporul cârtește în gura mare, zicând că-i merge rău. Deci, descrierea plecării din Sinai are rolul de a realiza un contrast cu cârtirile din capitolul 11. Autorul premeditează ca cititorul să fie luat prin surprindere în capitolul 11.

Și contrastul dintre capitolul 10 și capitolul 11 oglindește contrastul dintre prima secțiune a cărții (1:10a) și cea de-a doua (10b-25). În primele 10 capitole, expresia: „*și au ascultat de porunca Domnului*” se repetă de aproximativ 10 ori. Cu toate acestea, începând cu capitolul 11, poporul începe un șir interminabil al răzvrătirilor. Întrebarea obsedantă care apare în mintea cititorului este: cum a fost posibil?

b) 11:1-35 Cârtirile poporului și frământările inimii lui Moise

Capitolul 11 ar putea fi cuprins în următoarea schemă:

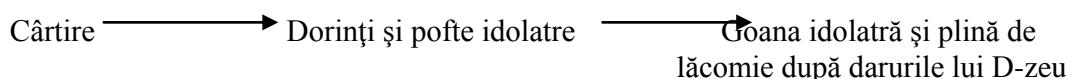
Observăm că acest capitol 11 este conceput prin împletirea a 2 planuri narative: răzvrătirea inimii poporului și frământarea inimii lui Moise. Fiind în secțiunea în care se definește păcatul cu voia, ne așteptăm la o descriere amănunțită a răzvrătirii poporului. Însă, de ce insistă așa de mult Autorul pe frământările lui Moise? Ba mai mult, dacă citim cu atenție, sesizăm că este alocat mai mult text celei de-a doua teme a capitolului. Oare care să fie legătura dintre cele două planuri narative?

Observăm că frământările din inima lui Moise se aseamănă cumva cu cele din inima poporului și că cele două teme narative sunt dezvoltate pe o structură similară:

Poporul	Moise
1) Adresează întrebări și reproșuri Domnului: „ <i>Cine ne va da carne să mâncăm?</i> ”	1) Adresează reproșuri și întrebări Domnului: „ <i>Oare eu am zămislit pe poporul acesta?</i> ”
2) Este într-o groapă a disperării: „ <i>Acum ni s-a uscat sufletul: nu mai este nimic.</i> ”	2) Este într-o groapă a disperării: „ <i>Decât să Te porți așa cu mine, mai bine omoară-mă, Te rog, dacă mai am vreo trecere înaintea Ta, ca să nu-mi văd nenorocirea.</i> ”
3) Dau dovadă de necredință: „ <i>Cine ne va da carne să mâncăm?</i> ”	3) Dă dovadă de necredință: „ <i>Sau nu cumva avem să prindem toți peștii mării ca să le ajungă?</i> ”
4) Dumnezeu oferă o soluție: „ <i>Le voi da carne o lună întreagă.</i> ”	4) Dumnezeu oferă o soluție: oferă lui Moise 70 de lideri care să-l sprijine.
5) Poporul răspunde cu lăcomie la soluția lui Dumnezeu: „ <i>În tot timpul zilei aceleia, și toată noaptea, și toată ziua următoare, poporul s-a sculat și a strâns prepelițe.</i> ”	5) Moise răspunde cu smerenie la soluția lui Dumnezeu: „ <i>Ești gelos pentru mine? Să dea Dumnezeu ca tot poporul să fie alcătuit din prooroci.</i> ”

Intenția Autorului este clară și anume: să pună în oglindă frământarea inimii poporului și frământarea inimii lui Moise. La prima vedere, este vorba despre aceeași atitudine de răzvrătire, însă nu este așa. Autorul vrea să reliefeze tocmai diferențele dintre inima poporului și inima lui Moise. Vom analiza mai întâi inima poporului, și apoi, inima lui Moise, scoțând în evidență tocmai diferențele dintre cele două planuri.

Inima poporului parcurge trei etape:

Totul a început în **Numeri 11** cu cârtirea: „*Poporul a cârtit în gura mare împotriva Domnului, zicând că-i merge rău.*” Cum poți să fii nemulțumit atunci când Dumnezeu cerurilor și al pământului, comoara cea mai de preț a Universului, este în mijlocul tău și a promis să aibă grijă de tine? Cum e posibil ca un popor care a celebrat în primele zece capitole prezența lui Dumnezeu în mijlocul lor să devină nemulțumit și să cârtească?

Răspunsul îl găsim în **Psalmul 106:12-15**: „*Atunci ei au crezut în cuvintele Lui și au cântat laudele Lui. Dar au uitat curând lucrările Lui și n-au așteptat împlinirea planurilor Lui. Ci i-a apucat pofta în pustie și au ispitit pe Dumnezeu în pustie. El le-a dat ce cereau; dar a trimis o molimă printre ei.*” Deci, ei au uitat lucrările Lui și n-au așteptat împlinirea planurilor Lui. Este adevărat că nu era confortabil să mergi prin pustie cu familia și averea ta după tine, prin arșița soarelui și fiind mereu atent la transportarea bunurilor personale.

Dar, această perioadă urma să înceteze în curând. Și dincolo de acest disconfort real, în mijlocul lor era Domnul și, prin credință, trebuiau să-și găsească împlinirea sufletului în relația cu El. De ce au apărut aceste cârtiri? Sunt măcar două motive. În primul rând, să nu uităm că, deși ei au fost răscumpărați și au primit o inimă nouă, aceasta nu a anulat pornirile păcătoase din ei.

Da, Domnul le-a dat o inimă nouă (vezi **Deuteronom 5:29**), însă aceasta se afla în permanentă luptă cu inima cea veche (vezi **Numeri 15:39**). Îndemnurile firii pământești nu sunt anulate după intrarea în relația cu Dumnezeu. Ele rămân cât se poate de reale și foarte intense.

Al doilea motiv îl reprezintă neveghearea. În **Psalmul 106** ni se spune că ei au uitat lucrările Lui. Pentru a nu fi uitat aceste lucrări, trebuia să vegheze asupra inimii lor și să se gândească mereu la Domnul și să împlinească ce spune psalmistul: „*Cât de mult iubesc Legea Ta! Toată ziua mă gândesc la ea!* (Ps. 119:97) Ei nu au vegheat, nu L-au păstrat pe Domnul viu în conștiința lor, au devenit vulnerabili, și apoi, au ales să cârtească.

După cârtiri, s-au născut în ei niște poftes și dorințe idolatre. În ei exista nevoia de fericire și împlinire. Pentru că nu și-au găsit fericirea în Domnul, în inima lor a apărut un gol și ei au încercat să se gândească cu ce să-l umple. Și au apelat la amintiri.

Omul își dorește să fie fericit, dar cei mai mulți oameni nu sunt fericiți. Pentru că nu poate accepta acest adevăr atât de dureros, omul face două lucruri: idealizează trecutul și își pune nădejdea în viitor. Deși ceapa din Egipt nu le-a umplut golul sufletesc și alături de ceapă era și multă robie, acum, când privesc înapoi, ei au impresia că ceapa este dătătoarea fericirii. Și își pun nădejdea în viitorul în care vor avea ceapă, că, în sfârșit, atunci vor fi fericiți.

Dorința înșelătoare a apărut în inima lor și ei au crezut-o. Ce mai poate face Domnul? Nu poate altceva decât să le împlinească dorința și, astfel, ei să realizeze că nu mâncarea și împlinirea poftelor trupești îi face fericiți. Și Domnul le dă carne o lună, pentru ca ei să se scârbească de ea și să se întoarcă apoi să caute fericirea la Domnul Vieții. Și le dă carne. Însă, poporul se alipește în mod idolatru de darul lui Dumnezeu. Poporul este apucat de poftă și devine rob lăcomiei. Domnul Se mânie și nimicește o parte din popor.

Traseul căderii lor a fost deci următorul:

- 1) N-au vegheat asupra inimii lor și nu și-au găsit fericirea în Domnul.
- ↓
- 2) S-au simțit goi și nefericiți.
- ↓
- 3) Au început să caute fericirea în altă parte.
- ↓
- 4) S-au alipit idolatru de darurile lui Dumnezeu.
- ↓
- 5) Au fost nimiciți de Domnul.

Cât de diferit este Moise față de popor! În primul rând, el este preocupat de popor și planurile Domnului. El nu este împovărat și trist din pricina neîmplinirii propriilor dorințe, ci din pricina lucrării lui Dumnezeu. Moise crede că, în sfârșit, poporul va umbla în ascultare de Domnul și va renunța la răzvrătire. Dar, iată că poporul a început din nou să se răzvrătească. Moise ajunge în pragul disperării. Însă, spre deosebire de popor, nu cârtește în gura mare, ci vine la Domnul, se roagă și își varsă inima înaintea Lui. Și el este cuprins de necredință, însă ascultă de porunca Domnului. Rămâne în ascultare de Domnul și spune poporului cuvintele Domnului. Apoi, spre deosebire de poporul egocentrat și dedat la lăcomie, Moise primește cu smerenie soluția lui Dumnezeu.

El cheamă 70 de oameni pentru a împărți sarcina conducerii poporului cu ei. Nu îi este

teamă că va pierde din autoritate sau slavă. Iosua devine gelos pentru Moise și vrea să-i apere slava, apărându-și de fapt slava personală. Însă, Moise nu este de acord cu Iosua. Moise își găsea împlinirea în relația cu Domnul și nu în aprecierea și slava primite de la oameni sau într-o poziție de conducere sau autoritate. De aceea, el primește cu smerenie soluția lui Dumnezeu pentru el.

Chiar din capitolul 11 ne dăm seama că Autorul este foarte interesat ca cititorul să înțeleagă foarte bine ce este păcatul cu voia și drumul spre acesta. De aceea, Autorul ne prezintă atât ce este păcatul cu voia, cât și ce nu este păcatul cu voia. Astfel, în capitolul 11, Autorul ne prezintă drumul de la cârtire la alipirea idolatră față de darurile Domnului, dar, pe de altă parte, ne pune înaintea noastră și disperarea și reabilitarea lui Moise. Da, nevegherea, cârtirea, dorințele înșelătoare duc la păcatul cu voia. Însă, aceasta nu înseamnă că pe drumul credinței cel credincios nu poate trece prin momente grele, de amărăciune și disperare. Nu trebuie să confundăm întristarea lui Moise cu întristarea poporului. Moise s-a luptat cu depresia, însă și-a vărsat inima înaintea Domnului și și-a arătat disponibilitatea de a asculta de Domnul. Dacă vom face ca el, în momentele de disperare, normale pe drumul credinței, vom fi în afara oricărui pericol. Însă, dacă vom face ca poporul, căderea noastră va fi aproape.

În capitolul 11, primim o mare încurajare în ce privește inima lui Dumnezeu. Yahwe nu este acel Dumnezeu care abia așteaptă să te prindă păcătuiind și care este insensibil la greutățile și durerile oamenilor. În **Numeri 11**, Dumnezeu Se arată sensibil și la suferința poporului și la suferința lui Moise. El nu întârzie să vină cu o soluție și pentru unul, și pentru celălalt.

Soluția lui Dumnezeu este spre viață, spre vindecare, și nu spre moarte. Cu toate acestea, răspunsul omului la soluția lui Dumnezeu poate aduce moarte, și nu viață. Moise se smerește și este reabilitat, însă poporul se lăcomește și se afundă și mai tare în întuneric.

În ce privește definirea păcatului cu voia, este foarte important să reținem traseul căderii poporului și să nu-l confundăm cu disperarea lui Moise. Descoperim câteva elemente importante în ce privește drumul spre păcatul cu voia:

- Slăbirea credinței că Domnul este adevărata împlinire;
- Ce fac când trec prin greutăți: cârtesc sau îmi vărs inima înaintea Domnului?
- Poftele trupului au o forță teribilă și ne pot târî spre păcatul cu voia.

c) 12:1-16 Un mijlocitor exemplar

Capitolul 12 este un capitol tare ciudat. În capitolul 11, după cum ne așteptam, Autorul ne prezintă trei răzvrătiri ale poporului. Însă, în capitolul 12, Autorul nu mai pomenește aproape nimic despre popor, însă ne descrie un conflict între Moise și Maria și Aaron. Ce rol are acest tablou în înțelegerea păcatului cu voia? Înainte să încercăm să răspundem la această întrebare, să analizăm puțin conflictul descris de acest capitol.

Maria și Aaron sunt cuprinși de gelozie față de Moise. Problema nu era de fapt căsătoria sa cu femeia etiopiancă, ci că Moise avea o autoritate mai mare decât ei și o poziție mai apreciată în popor. Căsătoria cu femeia etiopiancă nu a constituit decât un pretext pentru ca ei să poată să pună la îndoială autoritatea lui Moise și să aspire la o poziție similară. De aceea, ei nu au spus: „De ce a făcut Moise o asemenea greșală?”, ci „Oare numai prin Moise vorbește Domnul? Nu vorbește oare și prin noi?”.

De ce această gelozie, de ce această reacție? Răspunsul se găsește tot în nevoia lor de fericire. Acum nu este vorba de împlinirea unor nevoi de bază, biologice, ci de împlinirea unor nevoi superioare, psihologice: nevoia de apreciere și semnificație. Ei au uitat să-și împlinească aceste nevoi prin relația cu Domnul și au căutat să le împlinească prin aprecierea oamenilor și poziția lor în popor. Poziția lui Moise umbra valoarea și importanța slujbei lor în ochii poporului.

De aceea, Moise trebuia înnegrit, iar ei înălțați. Și atunci s-au legat de decizia lui Moise de a se căsători cu o femeie etiopiancă. Oricum, obiecția lor nu era legitimă. De vreme ce Domnul îi vorbea gură către gură lui Moise și Moise se bucura de o relație apropiată cu Domnul, era evident că și această decizie o luase împreună cu Domnul și sub călăuzirea Sa. Însă, atunci când vrei să ponegrești pe cineva pentru ca tu să fii înălțat, logica nu mai funcționează.

Dacă în capitolul 11, Moise este pus în contrast cu poporul, acum Moise este pus în contrast cu Aaron și Maria. Spre deosebire de ei, Moise nu se legase de funcția sa în poporul lui Dumnezeu, nu umbla după slava oamenilor și nu-și căuta fericirea prin formarea unei imagini cât mai strălucitoare înaintea sa și înaintea poporului. Nu, Moise își căuta fericirea în relația cu Domnul și în părtășia cu Acesta. Și Domnul îl făcea deplin fericit. Da, Domnul, și nu lucrarea, Domnul, și nu aprecierea oamenilor, Domnul, și nu funcția de conducător. Astfel, el a putut ieși din cursa afirmării de sine. Și pentru că a ieșit din această cursă, a devenit cel mai blând om de pe fața pământului. De obicei, oamenii își pierd blândețea și reacționează cu mânie și răutate atunci când sunt loviți în imaginea de sine. Acesta este punctul atât de vulnerabil al oamenilor aparent calmi, buni, blânzi și stăpâni pe sine. Iată că Moise a fost lovit de cei mai apropiați în imaginea de sine, dar nu reacționează cu mânie și răutate. Moise nu se apără, nu intră în panică, ci își vede de slujire și Îl lasă pe Domnul să-i ia apărarea. Și Domnul i-o ia și-l confirmă din nou ca mijlocitor al Său, credincios în toată casa Sa. Ba mai mult, Moise se roagă pentru Maria să fie vindecată și, dacă Domnul nu ar fi poruncit ca ea să stea șapte zile afară din tabără, el ar fi primit-o chiar în acea zi.

Fără justificări, fără reacții de mânie, fără ură și resentimente, Moise era cel mai blând om de pe fața pământului. Și care era secretul lui? Secretul lui era următorul: s-a alipit de Domnul cu toată inima și își găsea fericirea doar în relația cu Domnul.

Și acum putem reveni la întrebarea noastră: ce rol are capitolul 12 în explicarea păcatului cu voia? Sunt mai multe variante de răspuns. Prima se referă la tipul ispitei și ar sublinia tema nevoii de fericire a omului. Omul are o nevoie de fericire pe care nu o poate nega. Omul are nevoi puse de Domnul în el, pe care nu le poate anula. Diavolul profită de existența acestor nevoi și le îndreaptă spre altceva decât Domnul sau pune în contradicție în mintea omului împlinirea acestora cu urmarea poruncilor Domnului. Și astfel:

- 1.În capitolul 11**, diavolul pornește de la existența nevoilor biologice și vine cu ispita îmbuibării și a poftelor trupești.
- 2.În capitolul 12**, diavolul pornește de la existența nevoilor superioare, psihologice și vine cu ispita afirmării de sine și a slavei deșarte a oamenilor.
- 3.În capitolul 13**, diavolul pornește de la nevoia de siguranță și de la existența instinctului de conservare și vine cu ispita fricii de a nu pieri.

Astfel, descoperim că poftele trupului, afirmarea de sine și frica sunt principalele canale de ispitire ale celui rău, prin care acesta încearcă să nimicească credința.

Este o variantă de interpretare foarte frumoasă, și chiar dacă ea nu este cea care surprinde intenția principală a Autorului, adevărul oglindit în ea este foarte important. Și nu este la întâmplare că aceste trei domenii le găsim și în Pilda Semănătorului din Evangheliile.

Și în cadrul acestei interpretări, prezența lui Moise este foarte importantă. Moise este un model pentru popor și ne descoperă modalitatea de biruință asupra ispitelor celui rău. Moise, atunci când trece prin greutăți, nu caută anestezice ieftine ca poporul (îmbuibarea), ci vine înaintea Domnului și primește soluția Lui. El nu se lasă robit de poftele trupului, și trăiește nu pentru a mânca, ci mănâncă pentru a trăi pentru planurile lui Dumnezeu. El este conștient că are și alte nevoi decât cele biologice. Iar pe aceste nevoi superioare nu caută a le împlini prin slujba sa și prin aprecierea oamenilor, ci prin relația cu Domnul. El caută să slujească Domnului, și nu oamenilor, el caută aprecierea Domnului, și nu aprecierea oamenilor.

A doua interpretare evidențiază că Moise era un mijlocitor credincios și astfel, poporul nu are nici o scuză pentru căderea din 13-14. Într-adevăr, capitolul 11 îl pune pe Moise într-o postură ciudată pentru noi, și-i descoperă vulnerabilitatea și ezitățile. Și atunci, ne-am putea gândi că poate poporul a căzut în răzvrătirea din 13-14, deoarece a avut un mijlocitor care nu și-a făcut treaba. Dar capitolul 12 îl reabilitează – dacă vreți – pe Moise în ochii cititorului și Moise este din nou confirmat ca rob al Domnului, credincios în toată Casa lui Dumnezeu. În capitolul 12, Moise strălucește atât ca unul care este un model pentru popor, cât și ca cel care mijlocește pentru păcătos. El este în perfectă armonie cu ambele funcții ale Cortului: învederarea frumuseții caracterului lui Dumnezeu și ispășirea păcatului. Astfel, putem fi siguri că Domnul Și-a făcut partea Lui, că a pus la dispoziția poporului toate resursele necesare și un mijlocitor minunat și că poporul nu are nici o scuză pentru căderea spirituală din următoarele capitole.

Ambele variante de interpretare cu privire la rolul capitolului 12 sunt foarte frumoase și surprind lucruri adevărate. Nu știu acum însă care a fost mesajul principal intenționat de Autor. Probabil însă, că *parcurgerea următoarelor capitole vor clarifica acest lucru.*

d) 13:1-33 Raportul iscoadelor

O primă întrebare care îmi vine în minte cu privire la acest capitol este: **de ce a poruncit Domnul să le trimită pe aceste iscoade?** În Deuteronom capitolul 1 descoperim că inițiativa a avut-o poporul: *“Voi v-ați apropiat cu toții de mine și ați zis: “Să trimitem niște oameni înaintea noastră ca să iscodească țara și să ne aducă răspuns cu privire la drumul pe care ne vom sui în ea și asupra cetăților în care vom ajunge.” Părerea aceasta mi s-a părut bună și am luat doisprezece oameni dintre voi, câte un om de fiecare seminție.”* (Deut. 1:22-23) Deci poporul a avut inițiativa și apoi Moise a primit confirmarea din partea lui Dumnezeu.

De ce a avut poporul această inițiativă? La prima vedere, sunt ca unii care au înțeles principiile conlucrării cu Dumnezeu și că și ei trebuie să își facă partea lor. Și Iosua a trimis iscoade la rândul lui. Trimiterea iscoadelor făcea parte din orice strategie militară de atac. Dar este posibil ca în inima lor să se fi sălășluit o anumită îndoială și aceasta să îi fi motivat să ia inițiativa de a trimite iscoade.

De ce a acceptat Dumnezeu inițiativa lor? Și de ce a acceptat să meargă și zece oameni despre care știa că vor transmite un raport descurajator? Moise trimite iscoadele pentru a aduna informație cu privire la bogăția țării și puterea militară a canaaniților. El se aștepta ca țara să fie bogată, deci se aștepta să primească un raport pozitiv în acest aspect și, astfel, evreii să fie motivați să cucerească moștenirea.

În ceea ce privește puterea lor militară, ca unul care a fost printre conducătorii Egiptului, Moise trebuie să fi fost bine informat și să se fi așteptat ca raportul iscoadelor să precizeze o putere militară de temut. Însă el dorește ca poporul să fie confruntat cu acest adevăr înainte de a se avânta pe câmpul de luptă. Este bine să știi că vrăjmașul este foarte puternic înainte de a-l vedea cu ochii tăi. Ai timp să te obișnuiești cu acest gând, nu ești luat prin surprindere și îți găsești între timp resurse de autoîncurajare. Deci intenția lui Moise a fost una pozitivă. Însă el nu știa de viitoarea reacție a celor zece. Domnul însă știa și totuși a acceptat ca cei ce aveau să înmoaie inima poporului să fie printre cele douăsprezece iscoade. De ce?

Domnul nu ispitește pe nimeni, dar îngăduie ca aleșii Lui să fie ispitiți. Domnul ne testează credința, însă cu scopul de a o întări, nu de a o distruge. Dumnezeu a pregătit o încercare pentru credința poporului, încercare ce avea să fie declanșată de raportul descurajator al celor zece. Din perspectivă omenească, reacția celor zece a fost normală, realistă. Aveau dreptate:

canaanii erau foarte puternici, iar cetățile lor bine întărite. Iată că Hebronul fusese zidit cu șapte ani înainte de cetatea Ţoar din Egipt. Cultura canaanită putea concura cu cea egipteană. Acolo erau și uriași care se trăgeau din fiii lui Anac, era firesc să te temi și să dai înapoi. Însă cei zece L-au scos pe Domnul din ecuația lor. Ancorarea lor în Cel nevăzut era absentă. În fața avalanșei argumentelor vizibilului, încrederea lor în Cel nevăzut s-a topit. Iar ei au înmuiat inima întregului popor. Este incredibil cât de repede pot niște lideri descuraja tot poporul.

Însă Domnul a îngăduit ca printre cei doisprezece să fie și Iosua și Caleb. Raportul lor a fost identic cu cel al celorlalți, însă concluzia lor a fost diferită: *“Haidem să ne suim și să punem mâna pe țară căci vom fi biruitori [...] Numai nu vă răzvrățiți împotriva Domnului și nu vă temeți de oamenii din țara aceea, căci îi vom mânca. Ei nu mai au nici un sprijin: Domnul este cu noi, nu vă temeți de ei.”* (13 :30 ; 14 :9)

Cum de cei doi au reacționat diferit? iată că ei au avut la dispoziție aceleași resurse și au fost încercați la fel ca cei zece. Însă Iosua și Caleb au luat aminte la resursele oferite de Domnul și în momentul încercării au ales să se încreadă în Domnul. Reușita lor demonstrează faptul că resursele divine au fost suficiente și că tot poporul ar fi putut și ar fi trebuit să ia acest test al credinței. Și prin glasul celor doi Domnul a făcut o chemare clară poporului de a alege calea încrederii în Dumnezeu. Testul ar fi fost mult mai greu dacă toți cei doisprezece ar fi descurajat poporul, dar iată că reprezentanții lui Iuda și lui Efraim (seminții importante în Israel), deși au văzut aceleași lucruri ca cei zece, au avut o perspectivă cu totul diferită asupra viitorului. Ei nu au neglijat resursele puse la dispoziție de Domnul și au ales să se încreadă împotriva oricărei deznădejdi în El.

e) 14: 1-45 Răzvrătirea poporului și verdictul lui Dumnezeu

Poporul plânge, cârtește, se răzvrătește și vrea să se întoarcă în Egipt. Nu întoarcerea în Egipt era în sine o problemă, ci faptul că astfel nu ascultau de porunca Domnului de a cuceri Canaanul. Iar neascultarea lor avea la bază necredința. Ei nu s-au încrezut în Domnul, în atotputernicia, credințioșia și dragostea Lui, ci au crezut că vor muri dacă vor face război cu canaanii. În mintea lor, Domnul a devenit ca un dușman care îi călăuzește spre pieire. Din pricina necredinței lor, au fost cuprinși de frica de oameni și s-au temut că vor pieri, că vor muri cu toții în război. Toate resursele din primele zece capitole aveau rolul de a consolida credința lor în Dumnezeul cel Năvăzut din mijlocul lor. Dar iată că acum au reacționat ca și cum Domnul cel Atotputernic nici nu ar fi existat. Nu au vegheat cu luare aminte asupra sufletului lor, au devenit extrem de vulnerabili și s-au lăsat cuprinși de necredință.

Răzvrătirea lor pare ceva nou. Ei s-au mai răzvrătit de multe ori până acum. Este adevărat că acum se aflau în fața unui test foarte important, dar noutatea pasajului se oglindește în verdictul lui Dumnezeu în urma răzvrătirii lor. Pentru a înțelege mai bine această noutate, vom face o paralelă între Numeri capitolul 14 și Exod 32-34.

Într-adevăr, sunt multe asemănări cu întâmplarea cu vițelul de aur, însă și câteva deosebiri esențiale. Tocmai aceste deosebiri vor reliefa noutatea teologică adusă de Numeri 14.

Razvrătirea cu vițelul de aur	Razvrătirea de la Cades- Barnea
Moise stă pe munte 40 de zile.	Iscoadele cercetează țara în 40 de zile.
Poporul, ca un singur om, se dedă la idolatrie.	Poporul, ca un singur om, dorește să se întoarcă în Egipt.
Domnul vrea să nimicească tot poporul și îi promite lui Moise că va face din el un neam mare.	Domnul vrea să nimicească tot poporul și îi promite lui Moise că va face din el un neam mare.

Moise mijlocește pentru popor, invocând reacția de hulă a egiptenilor.	Moise mijlocește pentru popor, invocând reacția de hulă a egiptenilor.
Dumnezeu îl ascultă pe Moise.	Dumnezeu îl ascultă pe Moise.
Dumnezeu îi descoperă lui Moise slava Sa și Numele Său.	Moise mijlocește invocând slava Domnului și Numele Său.
Domnul este neclar cu privire la destinul poporului și oferă semnale pozitive: <i>“Aruncă-ți podoabele de pe tine și voi vedea ce-ți voi face.”</i>	Verdictul Domnului este foarte clar cu privire la poporul răzvrătit: nu va intra în țară, ci va muri în pustie.
Poporul se întristează.	Poporul se întristează.
Poporul ascultă de cerința Domnului și-și dă jos podoabele.	Poporul nu ascultă de cerința Domnului, se încăpățânează și se avântă la luptă.
Poporul este reprimat în relație, iar legământul este reînnoit.	Poporul este nimicit de canaaniți și rămâne lepădat de Domnul.

Această paralelă evidențiază noutatea adusă de Numeri 14. Aceasta constă în verdictul lui Dumnezeu de a lepăda poporul. Nu mai este un « happy end », ci poporul rămâne lepădat de Domnul, care Se jură pe viața Lui că îl va nimici în pustie. Înainte de a dezvolta această temă, trebuie să clarificăm câteva lucruri.

Mai întâi, trebuie să răspundem la întrebarea: cei care au murit în pustie și nu au intrat în țară au ajuns în rai sau în iad? pentru că nu este nici o problemă să mori în pustie sau într-o țară în care curge laptele și mierea dacă oricum ajungi în Împărăția lui Dumnezeu. În ceea ce îi privește pe cei din Numeri, problema este extrem de serioasă deoarece verdictul lui Dumnezeu vizează o pedeapsă veșnică. În continuare, vom aminti câteva argumente care susțin această teză. Mai întâi observăm că, în verdictul Său, Domnul folosește următoarele expresii:

- *“această rea adunare”;*
- *“o voi nimici în pustie”;*
- *“veți purta pedeapsa fărădelegilor voastre”.*

Domnul nu ar putea folosi aceste expresii pentru copiii Săi care Îi vor moșteni Împărăția. Cei din Numeri 14 vor muri în pustie cu păcatele pe ei, cu problema păcatului nerezolvată. Deci este mai mult decât a nu ajunge într-o țară, căci cel care moare cu păcatul neispășit este pierdut pentru totdeauna.

Apoi, în Psalmul 95 jurământul lui Dumnezeu conform căruia nu vor intra în țară este reformulat astfel: *“Patruzeci de ani m-am scârbit de neamul acesta și am zis: “Este un popor cu inima rătăcită; ei nu cunosc căile Mele.” De aceea am jurat în mânia Mea: Nu vor intra în odihna Mea!”* (Ps. 95:10-11) Deci neintrarea în țară este un semn al faptului că nu vor intra în odihna veșnică a lui Dumnezeu, adică nu se vor putea bucura de moștenirea pe care o va da Domnul sfinților Lui la restaurarea creației.

Și un al treilea argument este confirmarea Noului Testament. Citiți cu atenție 1Corinteni 10, Evrei 3-4, Fapte 7 și veți descoperi că autorii Noului Testament vorbesc despre cei din Numeri 14 ca despre unii nimiciți pentru totdeauna.

Deci, celor din Numeri 14 nu doar că li s-a luat privilegiul de a intra în țara promisă, ci au primit un verdict în ceea ce privește destinul lor etern. Un al doilea lucru pe care trebuie să îl

clarificăm este acela dacă ei, cei lepădați în Numeri 14, au fost vreodată credincioși cu adevărat sau dacă nu au avut de fapt niciodată credința autentică, mântuitoare. Vom selecta doar câteva din acestea. Un prim argument îl găsim în Exod 12-13, pasaj în care citim că poporul a crezut în soluția lui Dumnezeu (sângele mielului pascal) și a fost izbăvit de sub mânia Domnului. Or, toată paradigma nou-testamentală a intrării în relație cu Domnul se bazează pe tabloul din Exod. Dacă acest tablou ne prezintă doar un teatru ieftin în care oameni necredincioși și-au vopsit în roșu ușorii ușilor ale caselor lor, atunci doctrina mântuirii noastre își pierde credibilitatea. Ba mai mult, evreii din Exod 12-13 au fost izbăviți de sub mânia lui Dumnezeu mânie care, prin îngerul Domnului, venea să se reverse peste Egipt. Aceasta înseamnă că ei au fost de fapt socotiți neprihăniți, iar noi știm bine din Geneza că socotit neprihănit este doar acela care are credința lui Avraam, adică o credință curată și autentică.

Dacă facem un pas mai departe în Exod, ajungem la capitolul 24, când Domnul încheie legământ cu Israel, iar acesta devine "soția" lui Yahwe. Oare ar fi intrat în legământ Yahwe cu Israel dacă inima poporului ar fi fost necurată și cu inima departe de El? Cu siguranță că nu.

Un alt argument este chiar măturia lui Dumnezeu în ceea ce privește inima lor în momentul încheierii legământului: *"O! De ar rămânea ei cu aceeași inimă ca să se teamă de Mine și să păzească toate poruncile Mele, ca să fie fericiți pe vecie, ei și copiii lor!"* (Deut. 5:29) Dumnezeu nu le-a cerut să își schimbe inima necredincioasă, ci să rămână cu aceeași inimă credincioasă pe care o aveau. Dacă în inima lor nu ar fi sălășuit o credință autentică, dacă Dumnezeu nu ar fi produs o schimbare reală, oare ar mai fi făcut El mărturisirea din Deuteronom capitolul 5?

Și un ultim argument pe care îl voi menționa este confirmarea Noului Testament. În Evrei 11 ni se descrie profilul credinței autentice, mântuitoare (vezi Exod 10:39). Ei bine, printre exemplele manifestării credinței mântuitoare îl găsim și pe cel din versetul 29: *"Prin credință au trecut ei Marea Roșie ca pe uscat, pe când egiptenii care au încercat să o treacă au fost înghițiți."*

Putem concluziona afirmând că în Numeri 14 Dumnezeu vorbește de o lepădare veșnică a unui popor care experimentase în mod real intrarea în relație cu El. Este vorba deci de pierderea acestei relații. Trebuie să comentăm și răspunsul Domnului: *"Iert cum ai cerut!"* la mijlocirea lui Moise. În mod cert nu este vorba de o iertare completă a păcatului lor. Domnul i-a iertat de o pedeapsă aprigă imediată (moartea fizică a întregului popor) și a comutat această pedeapsă în viitor. Însă problema păcatului lor a rămas nesoluționată. În acest moment Domnul rostește un legământ solemn: *"Dar cât este de adevărat că Eu sunt viu și că slava Domnului va umple pământul, atât este de adevărat că toți cei ce au văzut cu ochii lor slava Mea și minunile pe care le-am făcut în Egipt și în pustie, și totuși M-au ispitit de zece ori acum, și n-au ascultat glasul Meu, toți aceia nu vor vedea țara pe care am jurat părinților lor că le-o voi da, și anume pe toți cei ce M-au nesocotit."* (14:21-23)

În mod cert este o diferență foarte mare față de întâmplarea cu vițelul de aur. Nu putem spune că păcatul lor a fost atunci mai puțin grav, însă atunci Domnul nu a rostit un asemenea jurământ. De ce a făcut acest lucru doar în Numeri 14? De ce, spre deosebire de Exod 32-34, în Numeri 14 nu se întrevide nici o speranță de refacere a legământului? Și atunci legământul a fost rupt, însă nu s-a rostit un asemenea jurământ și apoi legământul a fost refăcut în urma pocăinței lor. De ce aceste diferențe între Numeri 14 și Exod 32-34?

Cuvintele din Numeri 14 sunt înfricoșătoare, cutremurătoare: *"Pe viața Mea!" zice Domnul, "că vă voi face întocmai cum ați vorbit în auzul urechilor Mele!"* (14:28) Dumnezeu Se pune pe Sine garant în ceea ce privește nimicirea lor. La fel cum odinioară (vezi Geneza 15, 22) Dumnezeu S-a pus garant pentru mântuirea veșnică, acum El S-a pus chezaș în ceea ce privește pedepsirea lor veșnică. Dacă Domnul a rostit acum acest jurământ cutremurător, înseamnă că situația era mai gravă decât în Exod 32-34. La prima vedere, dedarea la idolatrie și refuzul de a

face război cu canaanii nu diferă prea mult în gravitate. Și așa este. Însă există cel puțin două diferențe între cele două momente de răzvrătire.

Prima este aceea că numărul minunilor a crescut. Experiența lui Israel cu Domnul s-a îmbogățit foarte mult începând cu Exod 32-34. Iată ce s-a întâmplat în această perioadă: poporul a fost reprimat în relație, a construit cu bucurie Cortul, Domnul a coborât în mijlocul lor, le-a dat Legea prin care să se apropie de El, legea curățirilor (cartea Levitic), l-a confirmat pe Aaron ca Mare Preot înaintea întregului popor. I-a nimicit pe Nadab și Abihu, a organizat poporul în jurul taberei, l-a pedepsit în Numeri 11. resursele puse la dispoziție de Domnul au crescut, de aceea orice abatere a devenit mult mai gravă.

În al doilea rând, numărul răzvrătirilor a crescut. Domnul spune în Numeri 14:23b: “... și totuși M-au ispitit de zece ori acum...” Este vorba de numărul total de ispitiri de la ieșirea din Egipt până acum sau este vorba de ultimele răzvrătiri ale poporului, care au avut loc după plecarea lor din Sinai? În Numeri 11 avem descrise trei răzvrătiri; cu cea din capitolul 14 avem patru. Oare să mai fi fost șase răzvrătiri până în Numeri 11 și 14? Dacă nu, oare Domnul a numărat și răzvrătirile pentru care poporul s-a pocăit și a fost iertat (vițelul de aur etc.)? Nu avem deocamdată răspunsuri clare la aceste întrebări, însă un lucru este limpede: Domnul evidențiază un număr mare de răzvrătiri repetate.

Deci în Numeri 14 ne aflăm într-un moment în care atât resursele spirituale, cât și răzvrătirile poporului s-au înmulțit comparativ cu perioada din Exod 32. Atunci, în Numeri 14 fie răbdarea lui Dumnezeu a ajuns la capăt, fie inima poporului s-a îmbolnăvit foarte tare. Cred că ambele aspecte trebuie luate în calcul.

Știm din alte pasaje din Scriptură că, deși Domnul este îndelung răbdător, este o vreme în care se umple paharul nelegiuirilor și răbdarea Lui ajunge la capăt. Cuvintele: “și M-ați ispitit de zece ori acum” sugerează faptul că, în urma șirului repetat de răzvrătiri, răbdarea Domnului a ajuns la capăt. Este foarte posibil ca El să aibă în vedere zece răzvrătiri care au loc între Numeri capitolele 10 și 14. cred că ar fi ciudat să numere răzvrătirile din Exod, pentru care poporul a căpătat iertare. Problema rămâne însă deschisă.

Apoi trebuie luată în calcul și inima poporului. Este evident că, spre deosebire de Exod 32, inima lui Israel a atins un grad mai mare de împietrire. Dacă după evenimentul cu vițelul de aur poporul se întristează și experimentează o pocăință reală, în Numeri 14, după auzirea verdictului divin, Israel se întristează, dar nu reușește să se pocăiască cu adevărat de răzvrătirea lui: “Moise a spus aceste lucruri tuturor copiilor lui Israel; și poporul a fost într-o mare jale. S-au sculat din dimineață a doua zi și s-au suit pe vârful muntelui, zicând : « Iată-ne ! Suntem gata să ne swim în locul care a vorbit Domnul, căci am păcătuit. » (Numeri 14 :39-40) În ciuda obiecției lui Moise, ei merg la război și sunt înfrânți de vrăjmaș. Ce s-a întâmplat cu ei? Slava Domnului s-a arătat înaintea întregului Israel (14 :10), mesajul din partea Domnului a fost aspru și mustrător, iar cele zece iscoade au murit de moarte năprasnică. Toate acestea le-au temperat cântirile și i-au conștientizat cumva de faptul că au greșit. Însă ei nu și-au dat seama că marea pierdere a fost ruperea relației cu Domnul, ci s-au focalizat pe țara în care curgea lapte și miere. Și în ciuda poruncii Domnului de a se întoarce spre Marea Roșie, poporul s-a avântat în luptă. În acel moment, ei au crezut, din cauza disperării unei pierderi imense, în puterea lui Dumnezeu mai mare decât cea a vrăjmașului, însă nu au crezut în sfințenia Sa și în faptul că El, nu țara, reprezintă chemarea sufletului lor. Atât credința, cât și pocăința lor de la sfârșitul capitolului 14 sunt extrem de înșelătoare, oglindind o inimă împietrită și rățăcită. Deci nu doar că răbdarea Domnului a ajuns la capăt, dar șirul repetat de răzvrătiri în contextul unor resurse spirituale foarte numeroase, au produs o împietrire a inimii poporului mai mare decât cea din Exod 32.

Să ne întoarcem puțin la verdictul lui Dumnezeu: “Spune-le: “Pe viața Mea” zice Domnul, că vă voi face întocmai cum ați vorbit în auzul urechilor Mele. Trupurile voastre moarte vor cădea în pustia aceasta.” (Numeri 14: 28-29a) Este vorba de un verdict irevocabil sau acesta trebuie înțeles în spiritul textului din Ieremia 18?

- “7. Deodată zic despre un neam, despre o împărăție, că-l voi smulge, că-l voi surpa, și că-l voi nimici.
8. Dar dacă neamul acesta, despre care am vorbit astfel, se întoarce de la răutatea lui, atunci și Mie Îmi pare rău de răul pe care Îmi pusesem în gând să i-l fac.
9. Tot așa însă, deodată zic despre un neam, sau despre o împărăție, că-l voi zidi sau că-l voi sădi.
10. Dar dacă neamul acesta face ce este rău înaintea Mea, și n-ascultă glasul Meu, atunci Îmi pare rău și de binele, pe care aveam de gând să i-l fac.”

(Ieremia 18:7-10)

Oare verdictul din Numeri 14 ar putea fi reformulat astfel: “Atâta vreme cât rămâneți în starea aceasta, nu veți intra în țară!”? Sau este o decizie absolut irevocabilă: “Orice ar fi, pe Mine Însuși jur că nu veți intra în țară!”?

Dacă verdictul este irevocabil, iar din formulare așa pare a fi, atunci ne putem întreba pe ce teme este rostit el? Dacă verdictul este irevocabil, atunci ar intra oarecum în contradicție cu spiritul din Ieremia capitolul 18.

Ar fi două temeuri posibile pentru rostirea unui verdict irevocabil de acest tip. Primul ar fi acela că poporul a persistat în răzvrătire, a adus la capăt răbdarea lui Dumnezeu, care nu a mai fost dispus să ierte. Pur și simplu, răzvrătirea poporului a atins o asemenea amploare, încâ Domnul nu a mai vrut să ierte. În economia Sa, El a ales să nu ierte o răzvrătire de amplitudinea celei din Numeri 14: “.. atât este de adevărat că toți cei ce au văzut minunile pe care le-am făcut în Egipt și în pustie, și totuși M-au ispitit de zece ori până acum și n-au ascultat glasul Meu, toți aceia nu vor vedea țara...” (Numeri 14:22-23a) Pe baza acestei economii divine de a nu ierta o răzvrătire de o amplitudine foarte mare, Domnul rostește această decizie irevocabilă.

Al doilea teme ar fi acela că inima poporului s-a împietrit atât de tare, încât îi este cu neputință să experimenteze o pocăință autentică, iar fără pocăință nu se poate pune problema refacerii relației cu Dumnezeu. Astfel, ultimul tablou din Numeri 14 ar fi ca o nota explicativă și ne-ar prezenta un popor care efectiv este prea împietrit pentru a se mai pocăi. El simulează o pocăință, plânge înaintea Domnului, dar inima îi este prea rătăcită pentru a mai spune un simplu “Iartă-mă!”. Deci poate că Domnul ar fi fost dispus să ierte pe Israel și să îl reprimească, însă Israel a fost prea împietrit și rătăcit pentru a se mai poate întoarce sincer la El.

Este important să nu ne pronunțăm prea repede asupra unei variante și nici să ne închidem mințile pentru alte variante posibile. Nu cred că Numeri 14 clarifică problema, ci mai degrabă ridică problema. Într-adevăr, capitolul este construit simetric cu Exod 32-34, însă aduce înaintea cititorului un lucru nou: Dumnezeu nu doar că rupe legământul, dar se jură pe Sine că nu îl va mai reface cu cei care s-au răzvrătit atât de mult împotriva Sa. Această fațetă nouă a caracterului lui Dumnezeu ridică o mulțime de întrebări. Și cred că aceasta a fost și intenția Autorului. **Singurul lucru foarte clar este că cel care a intrat cu adevărat în relație cu Domnul își poate pierde această relație și poate sfârși în iad.** În ceea ce privește restul, trebuie să studiem și celelalte capitole din cartea Numeri pentru a găsi răspunsul la celelalte întrebări.

2) 15:1 – 19:22 Noi răzvrătiri

În Numeri 11-14, Autorul ne prezintă căderea unei generații care a ajuns să fie lepădată de Dumnezeu. O posibilă înlănțuire de idei ar putea fi:

- Numeri 11 – Asaltul poftelor
- Numeri 12 – Asaltul afirmării de sine
- Numeri 13 – Asaltul fricii

 Numeri 14 → Răzvrătirea poporului și lepădarea lui de către D-I

Observăm faptul că, înainte de Numeri 14, nu ne sunt relatate foarte multe răzvrătiri ale poporului și că distanța temporală între Numeri 10 și Numeri 14 este maxim de câteva luni. Acest lucru este extrem de important. Înțelegem astfel că pericolul căderii este extrem de serios și nu ne putem pune problema: „De câte ori trebuie să mă răzvrătesc pentru a fi lepădat de Dumnezeu?” sau „Cât timp mă pot complăce într-un păcat fără să comit păcatul cu voia?”. Prin modul în care își construiește Autorul narațiunea înțelegem că pericolul este foarte mare și că problema nu trebuie pusă în modul acesta. În schimb, Autorul ne prezintă principalele tipuri de atac ale celui rău asupra credinței și patru răzvrătiri ale poporului.

Capitolul 14 ne pune înaintea unui jurământ solemn care pare a fi irevocabil. Deși capitolul 14 nu este un capitol care clarifică toate aspectele păcatului cu voia, el ne dă totuși câteva indicii importante.

Primul are în vedere mulțimea resurselor puse la dispoziția poporului: „*Până când nu va crede el în Mine cu toate minunile pe care le fac în mijlocul lui?*”, „...*atât este de adevărat că toți cei care au văzut cu ochii lor slava Mea și minunile pe care le-am făcut în Egipt și în pustie...*”.

Al doilea vizează persistența în fărădelege sau repetarea răzvrătirii: „*Până când Mă va nesocoti poporul acesta...?*”, „*și totuși M-au ispitit de 10 ori acum și n-au ascultat glasul Meu...*”, „*Până când voi lăsa această adunare rea să cârtească împotriva Mea?*”.

Iar al treilea îl reprezintă împietrirea inimii poporului: „*<<Iată-ne! Suntem gata să ne suim în locul în care a vorbit Domnul, căci am păcătuit.>> Moise a zis: <<Pentru ce călcați porunca Domnului? Nu veți izbuti.>>*”.

Astfel, la o primă vedere, din Numeri 11-14, am putea concepe următoarele ipoteze cu privire la păcatul cu voia:

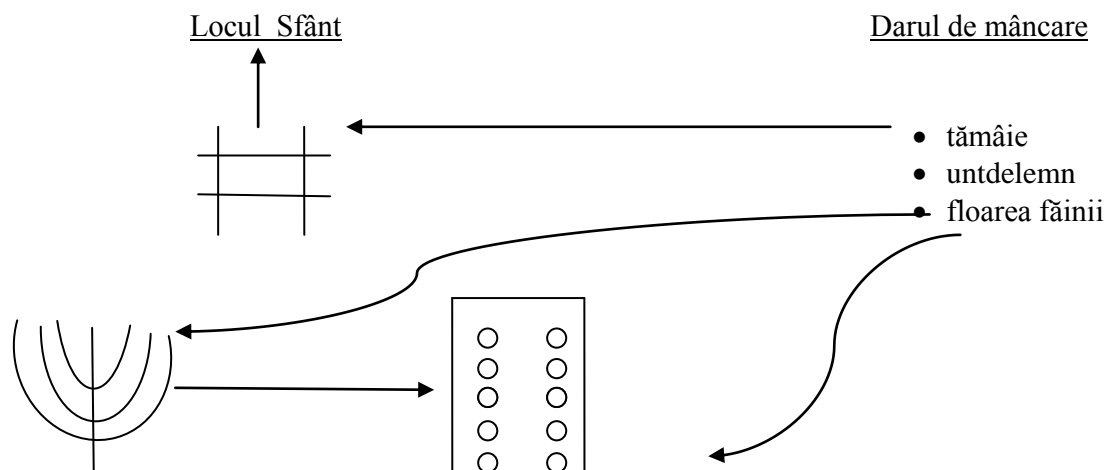
- Păcatul cu voia se regăsește într-un șir repetat de răzvrătiri care produc o împietrire foarte mare.
- Pe baza unei împietririi iremediabile, Domnul leapădă o generație întreagă și rostește un jurământ solemn și irevocabil în ce privește destinul lor veșnic.
- Pericolul împietririi este foarte mare și nu știm nici numărul de răzvrătiri pe care-l putem comite și nici perioada de timp în care ne putem complăce în păcat fără a fi lepădați de Domnul.

Deși sunt prezente aceste indicii în capitolele 11-14, cititorul mai are nevoie de explicații suplimentare. Subsecțiunea 15-19 vine tocmai pentru a aduce aceste explicații suplimentare. Este de fapt și secțiunea în care Autorul folosește expresia: „*păcatul cu voia*”. Să intrăm deci în această subsecțiune și să analizăm noile explicații ale Autorului.

a) 15:1-31 Legi despre jertfe

Mai întâi trebuie să observăm că Domnul vorbește noii generații: „*Când veți intra în țara pe care v-o dau...*”. Domnul, după tragedia unei generații întregi, începe să vorbească noii generații. Și, dacă suntem atenți, vorbirea lui Dumnezeu către noua generație are o legătură clară cu dezastrul spiritual al acesteia.

Domnul le vorbește mai întâi despre jertfele de mulțumire (15:1-21) și apoi despre cele de ispășire (15:22-31). Ordinea nu este întâmplătoare. Mai întâi Domnul dă o nouă lege. Aceasta privește darul de mâncare și jertfa de băutură. Dacă până acum arderea de tot și jertfa de mulțumire puteau fi aduse fără un dar de mâncare, de acum încolo darul de mâncare și jertfa de băutură trebuia să însoțească în mod obligatoriu aceste două jertfe. Și nu doar atât, dar mărimea darului de mâncare trebuia să fie proporțională cu mărimea jertfei animale. Este evident că această nouă lege subliniază importanța darului de mâncare. Ne aducem aminte că darul de mâncare era o oglindire a Locului Sfânt:

Compoziția darului de mâncare ne aduce aminte de elementele din Locul Sfânt. Da, darul de mâncare purta cu sine mesajele sfinte din Locul Sfânt și acestea erau: Domnul vrea să lumineze neîncetat peste Israel (lumina care se revarsă peste pâini) și poporul trebuie să răspundă neîncetat cu rugăciunile sale către Domnul (tămâia). Este imaginea unei relații apropiate dintre Yahwe și Israel, a unei stări de părtășie, comuniune, comunicare permanentă.

După tragedia vechii generații, Domnul readuce în atenția noii generații importanța semnificației darului de mâncare. De ce? Păi, vechea generație a neglijat tocmai mesajul transmis de darul de mâncare. Psalmistul ne spune despre procesul căderii lor: „*Dar ei au uitat curând lucrările Lui și n-au așteptat împlinirea planurilor Lui.*” (Psalmul 106:13). Uitarea s-a instaurat tocmai pentru că au neglijat aducerea aminte, comunicarea cu Domnul, această stare de părtășie permanentă la care-i chema darul de mâncare. Și este interesant că, în Numeri 15, accentul e pus pe untdelemn, iar tămâia nici nu este menționată. Cu alte cuvinte, Domnul le atrage atenția în mod special asupra disponibilității lor de a asculta glasul Domnului, de a-și smeri inima pentru a-I auzi glasul și a cunoaște mai mult din gloria feței Sale plină de lumină.

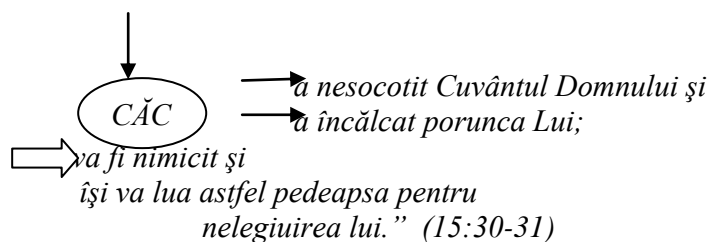
Deci, când Domnul începe să vorbească noii generații, le atrage atenția a nu repeta greșeala părinților lor, care a început cu neveghearea asupra inimii lor și asupra părtășiei cu Domnul. Căderea spirituală a părinților a continuat cu spiritul de nemulțumire. De aceea, nu este la întâmplare că în Numeri 15 al doilea lucru despre care le vorbește Domnul este pârga plămădelii. Prin acest dar, evreii recunoșteau dependența de Domnul și cultivau un spirit de mulțumire față de Acesta.

Deci, atenție, nouă generație, asupra spiritului de cârtire și nemulțumire care a dus pe părinții voștri la moarte veșnică! Prima parte a capitolului 15 se focalizează pe prima funcție a Cortului, aceea de a-L face cunoscut pe Domnul. Aceasta a fost resursa așa de neglijată de popor.

În următoarea parte a capitolului 15, Domnul vorbește despre a doua funcție a Cortului, cea ispășitoare. Domnul aduce o mare noutate față de cartea Levitic. În cartea Levitic ni s-a menționat doar despre păcatele fără voie care puteau fi toate iertate. Acestea includeau atât păcate inconștiente, cât și păcate intenționate (furtul, de exemplu). Domnul realizează o sinteză a jertfelor care aduc ispășirea păcatelor fără voie în Numeri 15:22-29. Domnul pune astfel a doua resursă extrem de importantă la dispoziția noii generații și anume, funcția ispășitoare, de curățire a Cortului Întâlnirii. Însă acum, Domnul aduce marea noutate și vorbește deschis despre păcatul cu voia, păcat care nu mai poate fi iertat.

„Dar dacă cineva, fie băștinaș, fie străin,
 → păcătuiește cu voie,
 → hulește pe Domnul:

acela ⇨ va fi nimicित din poporul său.

Este evident că discursul Domnului din Numeri 15 este rostit în contextul dezastrului vechii generații. Noua generație poate înțelege că Domnul îi pune la dispoziție funcția revelatoare și funcția ispășitoare a Cortului Întâlnirii. Însă, mai poate înțelege mai bine tragedia părinților lor: aceștia n-au vegheat asupra părtășiei cu Domnul, au devenit nemulțumitori și au ajuns să comită păcatul cu voia, un păcat pentru care nu este jertfă, nu este iertare. Dacă citim cu atenție vers. 30-31, este evident că ele fac aluzie la tragedia din Numeri 14. Expresiile „a fi nimicit”, „a nesocoti”, „a purta pedeapsa păcatului lor” se regăsesc toate în Numeri 14, cu privire la poporul care a păcătuit. Deci, în Numeri 15, Autorul începe să clarifice ce s-a întâmplat în Numeri 14. Poporul, după ce a neglijat cunoașterea lui Dumnezeu și a devenit nemulțumitor, a ajuns să comită păcatul cu voia, păcatul pentru care nu este jertfă. Și dacă păcatul nu poate fi transferat pe o jertfă, nu poate exista iertare, el rămâne pe făptaș și acesta va fi nimicit.

Versetele 30 și 31 nu definesc păcatul cu voia, ci doar menționează existența acestui păcat, pentru care nu este iertare. Acum înțelegem mai bine jurământul din Numeri 14. Domnul Se jură pe Sine că nu vor intra în țară și în odihna Lui pentru că au comis un păcat ce nu poate fi iertat: păcatul cu voia.

Până acum avem următorii indici cu privire la păcatul cu voia:

- ideea de persistență în necredință și neascultare, în ciuda multitudinii de semne și resurse oferite de Domnul (vezi 14:22);
- o inimă împietrită (vezi sfârșitul cap. 14 în care poporul simulează o falsă pocăință și are reacții bizare, iraționale);
- ideea de călcare în picioare a întregului sistem de porunci și valori divine (dacă în cazul păcatelor fără voie se menționează călcarea vreunei porunci, în cazul păcatului cu voia se folosește expresia: „a nesocotit Cuvântul Domnului și a călcat porunca Lui.”
- o anumită încăpățănare, o atitudine de sfidare și răzvrătire fățișă față de Domnul (aceasta ne este sugerată de expresiile : „păcatul cu voia”, „hulește pe Domnul”, care în alte traduceri apar astfel: „cu mână tare”, „cu mână de trufie”).

Următoarele trei pasaje sunt scrise pentru a clarifica și mai mult ce înseamnă păcatul cu voia. În primul pasaj avem pedepsirea cu moartea a unui evreu care a încălcat Sabatul, în al doilea, porunca cu privire la ciucure, iar în al treilea, pedepsirea unui grup de oameni care „a hulit pe Domnul”. (vezi Numeri 16:30) Este evident că aceste texte exemplifică păcatul cu voia. Să le analizăm pe rând.

b) 15:32-41 Călcarea Sabatului și a poruncii referitoare la ciucure

În ce privește întâmplarea cu cel ce a călcat Sabatul, este „clar ca bună-ziua” că este vorba despre o persoană care a comis păcatul cu voia. Pentru acel evreu nu a mai existat jertfă și iertare, ci el a fost nimicim din mijlocul poporului său și și-a luat astfel pedeapsa pentru păcatul lui. Dar ce a făcut el așa de grav?

Semnalăm mai întâi faptul că întâmplarea a avut loc undeva între Exod 16 și Exod 19. Autorul alege această întâmplare din trecut și o amplasează în Numeri 15 pentru a exemplifica păcatul cu voia. (15:34 menționează că nu se dăduse legea cu privire la pedepsirea cu moartea a celui ce încalcă Sabatul, or această lege a fost dată lui Moise în Exod 31, imediat după intrarea în Legământ.)

Oare ce vrea să sublinieze acest pasaj cu privire la caracteristicile păcatului cu voia? Cred că întâmplarea ilustrează ideea de sfidare, ideea de mândrie, încăpățănare și răzvrătire fățișă, ideea de a păcătuți cu mână tare și mână de trufie. Ne aducem aminte că acel om asistase nu de mult la urgiile din Egipt și la despărțirea Mării Roșii. Apoi, în Exod 16, poporul primește mana și porunca Sabatului. La sfârșitul lui Exod 16, tot poporul se deprinde să păzească Sabatul. Închipuiți-vă deci, o zi de liniște și odihnă, în care 2 milioane de oameni stau în corturile lor și meditează la frumusețea lui Dumnezeu. Și, deodată, cineva sparge liniștea și începe să taie lemne. Este vorba de o activitate cotidiană zgomotoasă, care nu este o urgență ca scoaterea unui bou sau a unui copil din fântână. Acel evreu sfidează întreg poporul, întreaga comunitate a sfinților. Apoi, acest evreu sfidează principiul odihnei, un principiu foarte important în cadrul Vechiului Legământ. Ne aducem aminte din Levitic 23 despre importanța Sabatului și a semnificației acestuia. El era cheia tuturor sărbătorilor lui Israel. Și, nu în ultimul rând, se pare că evreul a persistat în activitatea lui. Probabil, primul care l-a auzit i-a adus aminte că este Sabatul. Însă el a continuat sfidător, până când cei ce-l găsiseră au fost nevoiți să-l aducă la Moise.

Ce a fost în mintea acelui om? O atitudine de răzvrătire fățișă și încăpățănată: „Eu fac treabă când vreau eu, așa am făcut toată viața mea; de ce să mă odihnesc a 7-a zi? Nimeni nu îmi poruncește și este stăpânul meu. Și vreau să arăt acest lucru tuturor, că eu sunt stăpânul vieții mele și nu-mi pasă de poruncile absurde date de Moise.” Deci, păcatul cu voia are ca și caracteristică această atitudine de sfidare și trufie. Nu este vorba de un păcat inconștient, sau realizat sub mare presiune, din slăbiciune, dar cu ezitare, nici vorba de a uita o poruncă, ci este vorba de un act cât se poate de conștient, de o sfidare deliberată a Domnului.

Pasajul cu ciucurele este foarte interesant. El nu ne prezintă o răzvrătire a poporului, ci o poruncă a Domnului. Este vorba de un semn de aducere aminte. Ne aducem aminte din Numeri 4 că, atunci când mergeau, singurul element acoperit cu albastru era chivotul legământului. Când mergeau, firul albastru le sărea înaintea lor și ei își aduceau aminte de prezența lui Dumnezeu și poruncile Acestuia. Este o nouă resursă pe care Domnul o dă credinței poporului. Dar ce legătură să fie între ciucure și păcatul cu voia? Cred că un indiciu îl găsim în versetul 39: „și să nu urmați după poftele inimilor voastre și după poftele ochilor voștri ca să vă lăsați târâți la curvie.”

Domnul le atrage atenția că, deși au intrat în relație cu El, ei încă poartă cu ei firea cea veche, o inimă deznădăjduit de rea și nespuse de înșelătoare, cu înclinații patologice spre a savura plăcerea de orice fel. Astfel, pasajul cu ciucurele ar putea sublinia faptul că pericolul păcatului cu voia este cât se poate de real din pricina firii pământești, extrem de puternică, pe care o purtăm în noi până la moarte.

La întrebarea: „Cum e posibil ca, după atâtea semne și minuni, să te răzvrătești?”, unul din răspunsuri este acesta: din pricina firii pământești atât de înșelătoare pe care o purtăm în noi.

Pe de altă parte, este posibil ca acest pasaj să reliefeze o a doua modalitate prin care se poate ajunge la păcatul cu voia. Într-adevăr, cel care încalcă Sabatul pare plin de mândrie și sfidare, dar nu purtat și robit de poftă. Astfel, alături de această atitudine de mândrie și sfidare extrem de periculoasă, Autorul ne atrage atenția și asupra asaltului poftelor și a jocului cu păcatul, care ne poate duce la înfăptuirea aceluiași păcat cu voia.

c) 16:1-50 Răscoala împotriva Marelui Preot

Versetul cheie pentru înțelegerea rostului acestei secțiuni este 16:30: „*atunci veți ști că oamenii aceștia au hulit pe Domnul.*”. Această expresie este o expresie echivalentă pentru păcatul cu voia: „*Dar dacă cineva, fie băștinaș, fie străin, păcătuiește cu voie, hulește pe Domnul...*” (15:30). Deci, este evident faptul că acest capitol 16 este o exemplificare a păcatului cu voia. Spre deosebire de tablourile cu Sabatul și cu ciucurele, acesta este foarte mare. Putem spune că este o exemplificare principală a păcatului cu voia. De aceea, trebuie să analizăm cu mare atenție acest capitol. Și când îl analizăm, ne îngrozim de gradul de sfidare și de împietrire al acestor oameni.

Obiectul răzvrătirii lor este Marele Preot. Oare am putea defini păcatul cu voia ca o răzvrătire față de Mijlocitorul Legământului? Nu cred. În Pentateuh, israeliții sunt nimiciviți din pricina închinării la idoli, din pricina cârtirii, din pricina lăcomiei, curviei, din pricina refuzului de a intra în țară. Deci, nu obiectul răzvrătirii definește păcatul cu voia. Cu toate acestea, putem observa că răzvrătirea față de Domnul generează răzvrătirea față de autoritățile așezate de Domnul în norod. Și ne aducem aminte că iertarea era posibilă doar prin intermediul mijlocitorului și a Cortului. Atunci când sfidezi mijlocitorul pus de Domnul este clar că dai cu piciorul șansei de a fi iertat. Totuși, au fost cazuri în care diferiți oameni s-au răzvrătit față de mijlocitor, dar apoi le-a părut rău și au fost iertați (vezi Maria și Aaron în Numeri 12).

Deși nu obiectul răzvrătirii definește păcatul cu voia, cu toate acestea obiectul răzvrătirii poate oglindi cu mai multă claritate gradul de sfidare a celui răzvrătit. Este una să te împotrivesți unor simple porunci și este alta să ataci în mod direct lucrurile fundamentale ale Legământului. Atât Sabatul, cât și Marele Preot și rânduiala de la Cort erau aspecte esențiale, centrale ale Legământului. Răzvrătirea împotriva lor oglindește un grad înalt de sfidare și disprețuire a Domnului.

Deci, Core și ceata lui sunt de la început foarte vinovați, deoarece contestă un lucru absolut fundamental al Legământului. Vina lor este cu atât mai mare cu cât au asistat la confirmarea lui Aaron ca Mare Preot din Levitic 9 și la nimicirea lui Adab și Nabihu din Levitic 10. Și nu mai vorbim de toate situațiile în care Moise a fost confirmat ca și conducător al poporului: urgiile, Marea Roșie, mana, apa din stâncă, cele 10 porunci, iertarea poporului după mijlocirea sa, etc. Core și ceata lui sfidează toate confirmările divine cu privire la Aaron și Moise.

De ce fac ei acest lucru? Argumentul rostit de ei pare unul duhovnicesc: „*Destul! Căci toată adunarea, toți sunt sfinți, și Domnul este în mijlocul lor. Pentru ce vă ridicați voi mai presus de adunarea Domnului?*” (16:3). Însă, alta era motivația lor reală: „*În tabără au fost geloși pe Moise și pe Aaron, sfântul Domnului.*” (Psalmul 106:16). Ei erau purtați de afirmarea de sine, mânați de setea după putere și după slava deșartă a mulțimii. Și vina lor este cu atât mai mare cu cât sunt plini de ipocrizie și falsitate și invocă motive duhovnicești. Ba mai mult, deși poporul fusese lepădat de Domnul și Moise rostise: „*...odată ce Domnul S-a abătut de la voi, Domnul nu va fi cu voi.*” (15:43b), ei îndrăznesc să conteste argumentul divin și afirmă: „*toată adunarea, toți sunt sfinți și Domnul este în mijlocul lor.*” Iată că ei nu recunosc statutul lor, acela de a fi lepădați de Yahwe, ci se cred bine din punct de vedere spiritual și consideră că norodul se bucură de o relație sănătoasă cu Domnul.

Apoi, răzvrătirea lor față de autoritate are dimensiuni patologice: când Moise îi cheamă „să candideze” înaintea Domnului pentru postul de conducere a norodului, iată care este replica lor: „*Nu, nu ne suim...vrei să stăpânești peste noi?...Nu, nu ne suim.*”. Doar a fost dorința lor să candideze. Însă, doar simplul fapt că Moise i-a chemat să candideze, lucrul acesta i-a făcut să

refuze. Replica lor s-ar putea traduce astfel: „Cine ești să ne spui cum și unde să candidăm? Nu vom asculta deloc de tine. Doar nu ești tu comandantul nostru?”. Răzvrătirea și negativismul lor au dimensiuni patologice.

Apoi, perspectiva lor asupra țării Egiptului este înfiorătoare și oglindește o împietrire și o rătăcire a minții de proporții cosmice: „N-ajunge că ne-ai scos dintr-o țară în care curge lapte și miere ca să ne faci să murim în pustie...” Țara robiei, țara genocidului, țara păcatului și a idolatriei era pentru ei țara promisă, sursa împlinirii și fericirii lor. Au uitat oare durerea și sclavia grea din Egipt? Au uitat oare că ei au fost cei care au strigat cu lacrimi fierbinți ajutor către Domnul?

Nici perspectiva lor asupra eșecului lor nu este mai puțin înspăimântătoare: „Ce bine ne-ai mai dus într-o țară în care curge lapte și miere și ce bine ne-ai mai dat în stăpânire ogoare și vie! Crezi că poți să iei ochii oamenilor?”. Eșecul de a intra în țara promisă se datora necredinței lor (vezi Numeri 14).

Însă ei nu își recunosc vina, ci îl fac pe Moise, cel neprihănit, țapul ispășitor. Minte lor distorsionează realitatea într-o manieră paranoică. Ei trăiesc într-un univers paralel. Nici perspectiva lor asupra viitorului nu se lasă mai prejos. Iată că cei 250 se înfățișează cu cădelnițele lor înaintea Cortului iar Core cheamă toată adunarea împotriva lui Moise și Aaron înaintea Domnului. Este incredibil! Iată că ei se așteptau ca Domnul să îi aleagă în slujba preoției și să-i mistuie pe Moise și pe Aaron. Ei nu erau ateți. Ei credeau în Domnul, și mai mult: credeau că ei au dreptate și că Domnul este de partea lor! Rătăcirea minții lor întrece orice imaginație!

Se pare că acest capitol 16 are și rolul să ilustreze ce înseamnă o inimă împietrită. Într-adevăr, capitolul se încheie cu reacția de a doua zi a poporului: „Voi ați omorât pe poporul Domnului!”. După ce înaintea lor s-a despiciat pământul și a coborât foc din cer în fața unei vinovății evidente a cetei lui Core, poporul aduce o acuză absurdă. Cum e posibil? Reacția lor sfidează bunul simț și logica. Cum e posibil? Răspunsul îl găsim într-o inimă împietrită și rătăcită.

Descoperim deci un fir roșu, o temă principală a capitolului 16. Aceasta este tema răzvrătirii fățișe și a împietririi. Însă, mai sunt două teme importante în acest capitol. Una din ele este tema neprihănirii mijlocitorului. Într-adevăr, Moise și Aaron manifestă niște atitudini și reacții divine. Moise, deși este plin de mânie, nu răbufnește față de dușmanii săi, ci le vorbește cu blândețe și demnitate. Apoi, Moise și Aaron mijlocesc cu lacrimi fierbinți, din toată inima pentru poporul care înclina să țină partea cetei de răzvrătiți. Ba mai mult, după ce aceștia i-au acuzat de crimă pe cei ce-i salvaseră prin mijlocirea lor, Moise și Aaron intervin cu aceeași promptitudine pentru a opri urgia Domnului. Mijlocitorii dau dovadă de o înaltă maturitate și spiritualitate.

O altă temă a capitolului 16, care va continua și în capitolul 17, este tema îndurării lui Dumnezeu, care intervine cu semne și minuni pentru a pune capăt răzvrătirilor poporului. Domnul face un lucru nemaiauzit: despică pământul și îl și închide la loc; apoi, aduce foc din cer. Apoi, mai adaugă un element altarului, un semn de aducere aminte pentru ca Israel să nu repete răzvrătirea lui Core. Iată că Domnul este gata să își modifice mobilierul sfânt de dragul binelui poporului Său. Domnul intervine și „înălță” cădelnița lui Aaron care oprește urgia și, în contrast, demonstrează „lipsa de putere” a cădelnițelor celor nimiciți prin răzvrătirea lor. Această temă a îndurării lui Dumnezeu va continua și în capitolul 17.

Am descoperit deci trei teme principale ale capitolului 16:

- 1) —————> tema răzvrătirii și împietririi inimii
- 2) —————> tema neprihănirii mijlocitorilor
- 3) —————> tema îndurării lui Dumnezeu

Oare care să fie tema principală? Înclin să cred că tema principală este cea a împietririi inimii. Celelalte două teme se subordonează primei. Într-adevăr, neprihănirea de excepție a mijlocitorilor evidențiază și mai mult cât de nejustificată a fost răzvrătirea lor. Dacă Moise și Aaron ar fi fost oameni aspri, care în loc să slujească ar fi început să stăpânească peste popor,

dacă ar fi fost firești sau măcar mediocri din punct de vedere spiritual, atunci inițiativa de schimbare a preoției (deși tot nejustificată, deoarece contravenea rânduielii divine) ar fi avut, să spunem, anumite circumstanțe atenuante. Însă, neprihănirea de excepție a mijlocitorilor, reprezintă o circumstanță agravantă și, astfel, se reliefează și mai bine dimensiunea răzvrătirii și împietririi lor.

La fel și intervenția vizibilă a îndurării lui Dumnezeu devine o circumstanță atenuantă, mărinind vinovăția răzvrătirii poporului. Descoperim astfel că ultimele două teme ale capitolului nu fac altceva decât să evidențieze și mai clar prima temă. Capitolul 16 este un capitol extrem de important în cartea Numeri.

Capitolul 16 este cel mai indicat capitol din Numeri pentru a ilustra păcatul cu voia. Într-adevăr, dimensiunea sfidării lui Dumnezeu este șocantă și dimensiunea împietririi și rătăcirii inimii este amețitoare.

Păcatul are un efect devastator asupra inimii omului. Nu poți spune: „Lasă că păcătuiesc și apoi îmi cer iertare.” După ce ai păcătuit, nu mai ești același om ca înainte. În mintea ta a intrat un „virus” care îți erodează logica și credința, grila de lectură a realității. Deodată păcatul nu mai este așa de grav, păcatul nu mai este păcat, Domnul devine „altfel” în mintea noastră, poruncile Lui se schimbă și s-ar prea putea ca nici să nu-ți mai pui problema să îți ceri iertare. Ne aducem aminte de David care, după o crimă și adulter, și-a pus problema pocăinței de-abia după cel puțin 9 luni de la comiterea păcatului. În acest timp inima i-a fost împietrită. Și-a găsit tot felul de justificări sau pur și simplu nu a putut să se smerească și să rostească sincer: „Iartă-mă!”. Cum am descrie o inimă împietrită?

Inima împietrită nu mai reacționează în fața minunilor și dovezilor evidente ale lui Dumnezeu. În ciuda dovezilor incontestabile din punct de vedere logic că omul respectiv nu merge pe calea cea bună, acesta rămâne liniștit pe calea lui. Inima împietrită distorsionează trecutul, prezentul și viitorul. Inima împietrită distorsionează imaginea lui Dumnezeu și sfidează logica. Ea inventează cele mai surprinzătoare autojustificări și se agață cu încăpățănare de cele mai puerile argumente. Inima împietrită nu acceptă adevărul despre sine și despre necesitatea pocăinței, și deci nu se poate smeri și pocăi.

Da, păcatul este dulce, amăgește, înfășoară lesne, împietrește și aduce moartea. Efectul de împietrire al păcatului ne arată că nu ne putem juca cu păcatul și că este o nebunie să încerci să transformi harul în desfrânare. Într-adevăr, Domnul promite iertare pentru orice păcat, dacă persoana în cauză se pocăiește. Însă nu poți merge pe varianta: „Păcătuiesc și apoi îmi cer iertare!”. De ce? Din pricina efectului de împietrire al păcatului! Păcatul, cum am spus, ne atacă busola spirituală din mintea noastră, ne orbește, ne întunecă mintea și discernământul. Păcatul este o urmare a necredinței și, înfăptuindu-l, Îi întoarcem spatele Domnului și Îi spunem: „Nu vreau să mai fii Domn al inimii mele.”. Domnul ia în serios decizia noastră și Se îndreaptă spre ușa inimii noastre, gata să plece. Îndreptarea Lui spre ușă înseamnă o îndepărtare a luminii din mintea noastră, și o umplere a sa cu întuneric. Și aceasta produce împietrirea.

Capitolul 16 ne deschide fereastra spre ce era în inima lor: o împietrire dincolo de imaginație care nu mai rezonază cu argumentele divine și nu reacționează în fața chemării la pocăință. Ne aducem aminte că am început să facem cunoștință cu dimensiunea împietririi lor la sfârșitul capitolului 14, când poporul, în ciuda spuselor lui Moise, se suie să se lupte cu Canaanii. Capitolul 16 dezvoltă această temă a împietririi. Oare împietrirea inimii să fie cheia înțelegerii jurământului din capitolul 14 și a păcatului cu voia?

Am putea astfel să definim păcatul cu voia ca o sfidare repetată și încăpățanată a Domnului, care produce o împietrire cumplită a inimii. Astfel, din punct de vedere teoretic, Domnul ar fi gata să-l ierte pe păcătos și să-l primească înapoi, însă din punct de vedere practic, acesta este așa de împietrit încât nu se mai poate pocăi.

În urma răzvrătirilor repetate și total nejustificate care au culminat în capitolul 14, inima poporului s-a împietrit așa de tare încât manifestarea pocăinței autentice a devenit imposibilă. Este vorba de o împietrire iremediabilă a inimii lor. Domnul, privind la inima lor împietrită pentru totdeauna, poate rosti un verdict irevocabil cu privire la destinul lor veșnic.

Această variantă de interpretare merge pe ideea că jurământul din Numeri 14 este irevocabil și că temeiul acestei irevocabilități este tocmai împietrirea iremediabilă a inimii. Păcatul împietrește. Aceasta este legitatea cheie prin intermediul căreia putem înțelege cartea Numeri. Dar nu doar atât, se pare că ar exista posibilitatea unei împietririi irevocabile și iremediabile. Este extrem de interesant că, atât David, cât și Autorul Epistolei către Evrei, atunci când vorbesc despre tragedia generației din Numeri, aduc în discuție ca element fundamental efectul înfiorător de împietrire a inimii. Se pare că, într-adevăr, **procesul împietririi inimii este un element esențial în înțelegerea tragediei din cartea Numeri.**

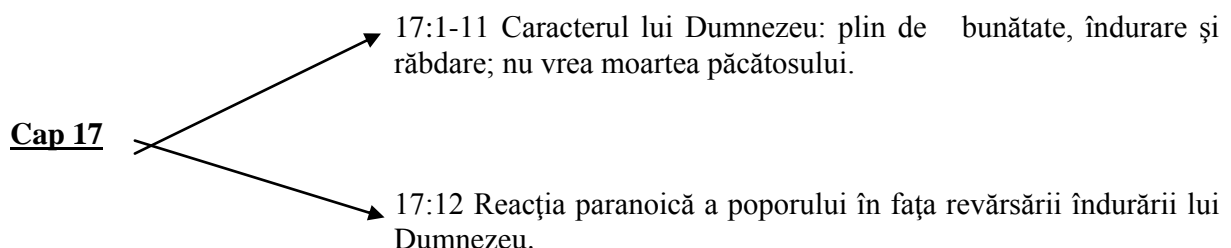
d) 17:1 – 18:32 Reconfirmarea aaroniților în slujba preoției

Capitolul 17 ne prezintă un tablou superb despre înflorirea toiagului lui Aaron. Dumnezeu ne surprinde prin bunătatea și îndurarea Sa, prin dorința Sa fără margini de salvare a celui păcătos. Știm că Domnul îl confirmase pe Aaron în slujba de Mare Preot în Levitic capitolul 9 înaintea întregului popor. Ba mai mult, în Numeri 16 îl confirmase din nou prin pedepsirea celor ce au pretins că au acces la tămâiere și prin “înălțarea” cădelniței lui Aaron care a făcut ispășire pentru popor și a oprit urgia Domnului. Aaron fusese confirmat și reconfirmat înaintea întregului popor. Putem spune că Domnul își făcuse partea și poporul avea la dispoziție resurse suficiente pentru a birui spiritul de răzvrătire față de Unsul Domnului. Dar cu toate acestea, Domnul, în marea Sa îndurare, vine cu o nouă confirmare. Și minunea pe care El o provoacă este extraordinară și incontestabilă: un toiag să înverzească, să facă muguri, să înflorească și să facă migdale și aceasta doar în câteva ore. Dumnezeu pulsează cu semne și minuni mult peste granița trasată de ceea ce era necesar și suficient. Domnul le oferă mult mai multe semne și minuni de care avea nevoie credința lor pentru a birui ispitele vizibilului. Scopul minunii este cât se poate de clar:

- “... și voi pune capăt cântirilor pe care le ridică împotriva voastră copiii lui Israel.”
- “... ca să pui astfel capăt înaintea Mea cântirilor și să nu moară”

Da, dorința Domnului nu era să-i nimicească și să-i prindă la colț greșind, ci dimpotrivă, dorința arzătoare a Domnului era ca ei să trăiască și să fie mântuiți. Domnul nici nu dorea ca ei să piară și nici nu-I era indiferentă soarta lor. Nu, ci dorința cea mai mare a inimii Lui era ca ei să fie izbaviți de mânia Sa.

Acest tablou subliniază marea bunătate și îndurare a Domnului. Tragedia păcatului cu voia nu a avut loc din pricina unui Dumnezeu iute la mânie, care de-abia așteaptă să calci pe alături, care dacă te prinde că ai greșit puțin te nimicește fără să clipească. Nu, ci tragedia păcatului cu voia are ca temelie sfidarea repetată și încăpățânată a unui Domn plin de har și călcarea în picioare a îndurării Sale fără margini. Într-adevăr, este vorba despre acea disprețuire orgolioasă a Domnului care face ca îndelunga răbdare a lui Dumnezeu să-și atingă capătul. Astfel nu este la întâmplare că acest capitol 17 se termină pe reacția paranoică a poporului: “*Iată că murim, pierim cu toții; oricine se apropie de Cortul Domnului moare. Va trebui oare să murim cu toții?*”. Finalul capitolului accentuează și mai mult că explicația tragediei din Numeri trebuie căutată mai întâi în inima bolnavă a poporului și nu în reacțiile prea aspre a unui Dumnezeu extrem de mânios și lipsit de răbdare.

Oare unde trebuie căutată mai întâi explicația pentru tragedia din Numeri?

În capitolul 18 asaltul îndurării lui Dumnezeu continuă. Domnul reînnoiește slujbele și drepturile preoților și cele ale Leviților. Mesajul este adresat în primul rând lui Aaron și Leviților. De ce? Care este rolul acestei reînnoiri?

Aaron însuși avea nevoie de încurajare. Când o mulțime așa mare îți contestă funcția poate chiar tu ești cuprins de îndoială și începi să te gândești dacă nu e cumva voia lui Dumnezeu să te retragi. Domnul îl mângâie și-l încurajează pe Aaron spunându-I “Nu, pe tine te vreau preoției. Nu renunța!”

În același timp și Leviții aveau nevoie de încurajare. După răscoala lui Core, Leviții se gândeau dacă nu cumva au fost lepădați din slujba de la Cort. Domnul îndurărilor îi confirmă din nou în slujba de la Cort, însă este foarte atent să marcheze diferențele dintre ei și preoți. După confuzia adusă de Core era binevenită o aducere aminte a diferențelor dintre preoți și Leviți. Capitolul 18 insistă pe următoarele diferențe:

Preoți	Leviți
Pot intra până în Locul Sfânt .	Se pot apropia de Cort dar nu au voie să treacă de altar și nici să atingă uneltele sfântului locaș.
Se hrănesc din darurile sfinte aduse de Israel.	Se hrănesc din zeciuielile aduse de copiii lui Israel.
Nu dau zeciuială.	Dau zeciuială preoților.

Domnul în îndurarea Lui accentuează din nou diferențele dintre Leviți și Preoți pentru ca astfel Leviții să nu urmeze calea răzvrătirii lui Core.

Capitolul 18 este și un îndemn pentru colaborarea între preoți și Leviți. După greșeala catastrofală a lui Core, este posibil ca aaroniții și chiar mulți din popor să-I privească cu suspiciune pe Leviți. Dar mesajul Domnului este clar: El vrea ca ei să rămână în slujba Cortului și vrea să îndepărteze orice răceală sau distanță afectivă între preoți și leviți. Urmăriți cu atenție expresiile folosite de Yahwe:

- *“Apropie de asemenea de tine pe frații tăi, seminția lui Levi, seminția tatălui tău, ca să fie legați de tine și să-ți slujească” (18:2)*
- *“Ei să se alipească de tine și să păzească tot ce privește Cortul Întâlnirii” (18:4)*
- *“Iată că am luat pe frații voștri Leviții din mijlocul copiilor lui Israel, ca unii care sunt dați Domnului: ei vă sunt încredințați vouă în dar, ca să facă slujba Cortului Întâlnirii” (18:6)*

Era nevoie și de Leviți la Cort. Aceștia trebuie să colaboreze în deplină armonie cu preoții. Relația dintre aaroniți și leviți trebuia să oglindească dragostea și frumusețea caracterului lui Dumnezeu. De aceea Domnul vrea să îndepărteze orice barieră afectivă. Aaroniții nu trebuie să-i privească cu ochi răi, ci ca pe un dar primit de la Domnul. La rândul lor Leviții trebuie să se alipească de frații lor, să fie una cu ei, dar și să accepte autoritatea lor: *“Ei să păzească ce le-ai poruncit tu...” (18:3 a)*. Unitatea nu presupune sfidarea structurii de autoritate. Leviții trebuie să învețe să asculte de autoritatea pusă de Domnul peste ei.

Faptul că Leviții trebuie să dea zeciuială preoților din zeciuielile lui Israel (și ce e mai bun din acestea) este un element foarte important care subliniază foarte clar că aaroniții sunt mai aproape de Domnul și trebuie ascultați. Iarăși: doar preoții au dreptul să mănânce din darurile sfinte a lui Israel și într-un loc sfânt, pe când Leviții se hrănesc din zeciuieli și le pot mânca într-un loc oarecare.

Domnul vrea să-I păstreze și pe Leviți în slujba Cortului, dar în același timp să facă o diferență cât se poate de clară între ei și preoți. De ce? În cap 3, 4 și cap 8 am discutat despre semnificația alegerii Leviților în locul întâilor născuți a lui Israel. Domnul dorea ca să păstreze prin Levi toate acele mari adevăruri în memoria lui Israel. Însă în ce-I privește pe aaroniți, ei aveau o slujbă aparte și trebuia într-un mod deosebit să poarte adevărurile despre slujba de Mijlocitor. Domnul nu a ales o seminție ci un om, pe Aaron în slujba de Mare Preot. Acest fapt vorbea deja despre alegerea celui unic, singur, bun Isus Hristos în slujba unei preoții veșnice. Astfel Leviții purtau un mesaj anume, iar aaroniții altul. Era vorba de două mesaje distincte care trebuiau păstrate și întărite tocmai prin două slujbe distincte la Cort. Și aceste mesaje erau foarte importante deoarece pregăteau venirea Marelui Mesia, preot după rânduiala lui Melhisedec. De aceea, Dumnezeu nu negociază cu aceste rânduiele de la Cort, și cine le încălca era pedepsit cu moartea. În joc era pusă tocmai înțelegerea funcției de Mijlocitor al unui Hristos. Dacă acest adevăr este compromis, atunci totul se duce de râpă. Domnul vrea să fie cât se poate de clar: nu oricine se poate apropia de Domnul, ci doar acela pe care-l alege El! Și dacă Aaron a fost reconfirmat prin înflorirea toiagului lipsit de viață, Hristos a fost înălțat în funcția de Mare Preot prin învierea Sa din morți. Doar în contextul unor rânduiele foarte stricte în ce privește apropierea de Cort, capătă putere cuvintele profetice din Ieremia: *“Căpetenia lui va fi din mijlocul lui, și stăpânitorul lui va ieși din mijlocul lui; îl voi apropia și va veni la Mine; căci cine ar îndrăzni să se apropie din capul lui de Mine? zice Domnul”* (Ieremia 30:21).

Aș mai face măcar două observații cu privire la capitolul 18. Prima are în vedere repetarea următoarei teme:

- *“dar să nu se apropie nici de uneltele Sfântului Locaș, nici de altar ca să nu muriți și ei și voi”* (18:3 b)
- *“ca să nu mai fie mânie împotriva lui Israel”* (18:4b)
- *“străinul care se va apropia va fi omorât”* (18:7 b)
- *“Copiii lui Israel să nu se apropie de Cortul Întâlnirii ca să nu se facă vinovați de vreun păcat și să moară”* (18:22b)
- *“nici nu veți pângări darurile sfinte ale copiilor lui Israel și nu veți muri”* (18:32b)

Autorul subliniază de cinci ori care este scopul și grija Dumnezeului care dă aceste legi: să nu muriți. Iată că Domnul este Preasfânt și nimicește pe oricine se apropie de capul lui de Domnul, însă în același timp El nu vrea să nimicească pe popor. Cum va rezolva Domnul această situație? Își va diminua din sfințenie și va fi mai puțin intransigent? Nu! Ci își va lua toate măsurile de precauție ca nimeni să nu se apropie la întâmplare de El. Ne aducem aminte de faptul că și cap 17 a fost scris în același spirit: *“ca să pui astfel capăt înaintea Mea cărtirilor lor și să nu moară”* (17:10b)

Deci cap. 17-18 ar putea fi intitulat asaltul îndurării lui Dumnezeu după răzvrătirile poporului din cap. 16. Domnul vine cu noi măsuri ale harului pentru a preveni nimicirea israeliților. Însă este interesant faptul că între cele două capitole ale harului, Autorul așază reacția poporului.

- Cap 17: Reconfirmarea lui Aaron în slujba preoției → ca poporul să nu piară!
- Reacția poporului: *“Iată că murim, pierim cu toții!”*
“Va trebui oare să murim cu toții?”
- Cap 18: Sublinierea importanței colaborării dintre preoți și Leviți dar și a diferențelor categorice ale slujbelor lor → ca poporul să nu piară!

Mesajul este dar: explicarea tragediei generației din Numeri nu trebuie caută în inima unui Dumnezeu lipsit de har și iute la mânie, care abia așteaptă să nimicească, ci în inima bolnavă a poporului care sfidează revărsarea oceanelor îndurării lui Dumnezeu.

A doua observație are în vedere păcatele săvârșite împotriva Cortului Întâlnirii. Cortul Întâlnirii avea două funcții mântuitoare: revelarea caracterului lui Dumnezeu și ispășirea fărădelegii. Cele două funcții erau operaționale doar dacă se respectau rânduielele divine cu privire la Cort. Schimbarea acestor rânduiele reprezenta o disprețuire a Domnului și împiedicau manifestarea celor două funcții: atât cunoașterea cât și iertarea deveneau imposibile.

Core și ceata lui s-au răzvrătit tocmai împotriva rânduielilor de la Cort. În această situație nici cunoașterea lui Dumnezeu și nici iertarea nu mai erau posibile în ce-I privește.

Oare să însemne că păcatele săvârșite împotriva Cortului Întâlnirii nu mai pot fi iertate?

Logica ar putea fi următoarea: Cortul oferă iertarea. Sfidarea lui face imposibilă căpătarea ei. Deci păcatele săvârșite împotriva rânduielilor de la Cort nu pot fi iertate. Într-adevăr, în cartea Levitic încălcarea rânduielilor de la Cort sunt pedepsite de obicei cu moartea. Să fie deci păcatul cu voia acel păcat săvârșit împotriva Cortului Întâlnirii?

Pentru călcarea de lege se găsește iertare la Cort, dar pentru călcarea în picioare a Cortului, singurul cadru al iertării, nimeni nu mai poate oferi iertare. Capitolul 16 pare să susțină o astfel de ipoteză. Într-adevăr, Moise, mijlocitorul, care este gata să mijlocească și pentru vrăjmașii lui, acum încetează să mijlocească și rostește niște cuvinte surprinzătoare: „nu căuta la darul lor.” A uitat Moise să mijlocească? Sau știa că, de vreme ce păcatul cetii lui Core era îndreptat împotriva Cortului (singurul cadru al iertării), pentru ei nu mai exista posibilitatea iertării. Chiar și capitolele 17 și 18 par a susține această ipoteză. Într-adevăr, în 17 găsim cuvintele: “Și să pui astfel capăt înaintea Mea cărtirilor lor (împotriva rânduielilor de la Cort) și să nu moară.”

Concluzia care s-ar putea desprinde ar fi aceea că pentru cărtirile îndreptate împotriva Cortului nu este iertare. Capitolul 18 repetă și introduce următoarea temă: „Tu și fiii tăi, și casa tatălui tău să purtați pedeapsa fărădelegilor făcute în sfântul locaș; tu și fiii tăi să purtați pedeapsa fărădelegilor făcute în împlinirea slujbei voastre preoțești”. Dar expresia: „a purta pedeapsa fărădelegii făcute” o găsim în Numeri 15:31, cu referire la păcatul cu voia. Oare acesta să fie păcatul cu voia, sfidarea rânduielilor de la Cort? Într-adevăr, expresia din 18:1 sugerează faptul că nu ar fi iertare pentru păcatele săvârșite de preoți la Cort. Deci nu ar exista iertare pentru păcatele săvârșite împotriva cadrului iertării: Cortul Întâlnirii.

Deși pare foarte atractivă și bine argumentată această ipoteză, totuși ea are mai multe cusururi. În primul rând, observăm că pedeapsa cu moartea nu este stipulată doar pentru păcatele săvârșite în mod direct împotriva Cortului Întâlnirii. Ne aducem aminte că pedeapsa capitală este stipulată și pentru situații de genul: idolatrie, vrăjitorie, perversiuni sexuale, adulter, crimă. Deci, nu doar pentru păcatele săvârșite împotriva Cortului nu exista iertare. Apoi, ne aducem aminte de exemplificările păcatului cu voia în cartea Numeri. Da, în capitolul 16 este vorba despre răzvrătirea împotriva Marelui Preot. Dar găsim în alte capitole cărtirile poporului care zice că îi merge rău, vedem situația în care este apucat de poftă, când se dedă la curvie și idolatrie (vezi Numeri 25), omul care încalcă legea Sabatului, și să nu uităm că lepădarea lor din Numeri 14 nu a avut loc în urma unui păcat săvârșit în mod direct împotriva Cortului, ci datorită împotrivirii lor sub imperiul fricii de oameni de a merge la război. Deci este clar că nu putem restrânge păcatul cu voia la fărădelegile săvârșite împotriva Cortului. Cu toate acestea, pedepsele capitale cu referire la neglijarea rânduielilor de la cort ne arată două lucruri:

1. Aceste rânduieli sunt foarte importante și nu pot fi schimbate la voia întâmplării. Mântuirea oferită la Cort rămâne o ofertă reală doar dacă sunt respectate aceste rânduieli. De ce? Am menționat deja cu alte ocazii că acest Cort revela pe Domnul și pregătea înțelegerea slujbei viitoare a lui Mesia. Neglijarea rânduielilor de la Cort ar fi dus la compromiterea mesajului despre Dumnezeu și despre lucrarea lui Mesia. Or, fără acestea două, nu există mântuire.
2. Încălcarea acestor rânduieli presupunea un înalt grad de sfidare și răzvrătire. Și cred că aici este hiba înțelegerii păcatului cu voia. Nu obiectul specific al păcatului contează, ci dimensiunea sfidării și împietririi. Este adevărat în același timp că păcatele din anumite domenii reflectă un mai mare grad de împietrire. De aceea nu este la întâmplare faptul că pedeapsa capitală este stipulată în special cu referire la perversiuni sexuale, idolatrie, crimă și sfidarea Cortului.

Discuția aceasta am mai avut-o în Levitic, în capitolul 20. Dar și atunci am insistat pe faptul că sunt situații în care s-a căpătat iertare pentru astfel de păcate (vezi David și Bat-Șeba etc.)

Este adevărat că atâta vreme cât cineva sfidează rânduielele de la Cort nu poate fi iertat, dar la fel de adevărat este că dacă cineva persistă în păcatul minciunii nu poate fi iertat. Însă păcatul cu voia ridică următoarea problemă: mai poate fi el iertat vreodată? Într-adevăr, este logic să acceptăm faptul că, până când cel păcătos nu se pocăiește în chip autentic (adică până când nu renunță la păcat și la sfidarea rânduielelor Cortului), nu poate fi iertat. Însă mai există speranța iertării. Numeri 15 ne prezintă însă păcatul cu voia ca pe un păcat care nu poate fi iertat. Și revenim la vechea întrebare: omul nu poate fi iertat pentru că Domnul a ales să nu ierte un anumit păcat caracterizat de un înalt grad de mândrie și sfidare, sau pentru că acel om s-a împietrit în mod iremediabil și nu se mai poate pocăi cu adevărat? Până acum toate indiciile din cartea Numeri ne sugerează faptul că problema ar fi inima împietrită a poporului. Chiar în capitolele de față (17 și 18) descoperim după răzvrătirea din capitolul 16 un Dumnezeu plin de îndurare care nu vrea moartea păcătosului și care își revarsă îndurarea peste popor. În schimb, poporul persistă în rătăcire și are reacții paranoice. Ba mai mult, este extrem de important faptul că nu găsim nicăieri în Numeri și nici în întreaga Scriptură vreo situație în care cel păcătos să manifeste o pocăință autentică și totuși Domnul să nu îl primească înapoi. Dimpotrivă, găsim exemple (ca la sfârșitul capitolului 14) de false pocăințe care reflectă împietrirea și rătăcirea unei inimi care a perseverat în transgresarea poruncilor divine.

Deci revenim la încălcarea poruncilor de la Cort: dacă cineva își cere totuși iertare cu o inimă sinceră? Nu va fi el oare iertat? La fel ca în cazul lui David care a comis păcate pentru care era stipulată pedeapsa capitală, și totuși a fost iertat după ce s-a pocăit, cred că și acum Domnul este dispus să ierte și aceste păcate. Un exemplu în acest sens îl găsim în Ieremia și Ezechiel. Deși poporul amestecase ritualurile păgâne cu rânduielele de la Cort, totuși Domnul își arată disponibilitatea de a ierta și de a-i primi înapoi. Însă în ceea ce privește păcatele săvârșite împotriva rânduielelor de la Cort, ca și cele care presupun perversiuni sexuale, ocultism și crimă, problema care se pune este următoarea: oare împietrirea nu va fi atât de mare încât cel păcătos nu va mai putea manifesta o pocăință autentică? Pedeapsa capitală, stipulată pentru comiterea acestor păcate, ne avertizează că pericolul împietririi irevocabile este foarte mare.

e) 19:1-22 Vaca roșie și apa de curățire

Acest capitol este scris în stilul Levitice fului și reînnoiește principii importante din secțiunea Curățirilor a cărții Levitic. În același timp aduce și lucruri noi. Dar marea înrebare este: cum ne ajută acest capitol să înțelegem mai bine păcatul cu voia? Însă înainte de a încerca să răspundem la această întrebare, să analizăm puțin conținutul acestui capitol.

Numeri 19 ne aduce aminte în primul rând că atunci când un om se atinge de un mort devine necurat. Știm acest lucru din cartea Levitic. Într-adevăr, în Levitic 21 citim că preotul nu trebuie să se facă necurat prin atingerea de un mort. Dar Levitic nu ne spune cât timp este necurat cel ce a atins un mort, și nici nu detaliază ritualul curățirii. În ce sens atingerea de un mort te făcea necurat? Ne reamintim de cele două principii fundamentale din Levitic: principiul igienei și principiul pedagogic. Primul are în vedere faptul că Domnul era interesat de sănătatea lor fizică și le dădea porunci înțelepte prin care să prevină contractarea diferitelor boli și să evite răspândirea epidemiilor în comunitate. Și cu toții că atingerea de un mort implică posibilitatea de a contacta diferiți viruși și că spălarea corpului după astfel de contacte este obligatorie. Domnul îi responsabiliza pe evrei să aibă grijă de trupul lor, de templul Duhului Sfânt.

Principiul pedagogic se referă la intenția lui Dumnezeu de a-i învăța necesitatea curățirii spirituale pornind de la elemente fizice, ușor comprehensibile (cum ar fi în cazul nostru curățirea trupului). După cum murdăria fizică expune trupul la îmbolnăvire și provoacă repulsie, la fel întinărirea morală aduce moarte în suflet și îi provoacă scârbă lui Dumnezeu.

Moartea era o consecință a păcatului și un simbol al acestuia. Domnul însă îi dorea sfinți, și cu trupul și cu inima.

La intersecția dintre cele două principii de mai sus se găsește principiul contaminării. La fel cum bolile trupului sunt transmisibile, la fel păcatul unui individ poate declanșa adevărate epidemii spirituale în comunitate. Și acest principiu levitical este reînnoit în Numeri 19. Dar noutatea din Numeri este aceea că detaliază perioada și procesul curățirii. Perioada este de 7 zile, iar procesul curățirii presupune stropirea cu o apă specială de curățire în a treia și a șaptea zi. Nu ne surprinde nimic până acum. Dar întrebările încep să apară atunci când ne îndreptăm atenția către modul în care se pregătea această apă de curățire. Iată elementele pregătirii:

- găsirea unei vaci roșii, fără cusur și nepusă la jug;
- junghierea vacii în afara taberei;
- stropirea cu sângele vacii de 7 ori înaintea Cortului;
- arderea în întregime a vacii, împreună cu lemn de cedru, isop și cârmâz;
- strângerea și păstrarea cenușii pentru apa de curățire.

Și încă ceva care este absolut șocant: preotul, cel care ardea vaca și cel ce strângea cenușă trebuia să își spele trupul în apă și să fie necurat până seara. De ce vacă roșie, de ce rasă în afara taberei și mai ales de ce toți cei care participau la acest ritual deveneau necurați? Aceste lucruri ne aduc aminte de marea Zi a Curățirii. Într-adevăr, atunci trebuia ca resturile vițelului ispășitor să fie arse afară din tabără. Atât preotul care junghia jertfa, cât și cel ce ardea rămășițele și cel ce alunga în pustie țapul pentru Azazel trebuia să își scalde trupul în apă. Acest lucru le arăta evreilor că vițelul și țapul erau încărcate cu păcatele norodului. Să înțelegem deci și că vaca roșie era o jertfă ispășitoare încărcată în chip simbolic cu păcatele norodului?

Se pare că Domnul tratează problema morții cu cea mai mare seriozitate. Noi ne-am obișnuit cu moartea. Însă aceasta nu a existat până la căderea lui Lucifer, nu a fost plănuită de Domnul, nu are ce căuta în Împărăția Sa și este simbolul triumfului păcatului, este elementul care oglindește atât de bine ce a adus păcatul în lume. Moartea ne înfioară, aduce suferință și separare între semeni, sugrumă potopul de viață plănuit de Domnul. Să ne aducem aminte că ultimul dușman pe care îl va învinge Hristos va fi moartea însăși. Pentru a le descoperi repulsia Sa față de moarte și consecințele pe care le aduce ea, și pentru a le educa astfel simțul spiritual, Domnul le oferă a apă de curățire specială care provine de la o jertfă specială și care aduce aminte de marea jertfă de Yom Kippur.

Atingerea de un mort trebuia ispășită în baza unei jertfe speciale. Și ce jertfă putea fi mai specială decât una care se aseamăna atât de bine cu jertfa din Ziua Curățirii? Faptul că preotul nu mânca din ea și că era arsă în întregime le arăta că Domnul își asumă Singur responsabilitatea rezolvării problemei morții: preoții nu puteau fi părtași acestei slujbe. Era o problemă extrem de serioasă pe care o putea soluționa doar Domnul.

Nu este la întâmplare faptul că această poruncă este dată în Numeri 19. Este de fapt o poruncă pentru noua generație, care timp de 38 de ani și-a îngropat părinții. Relevanța ei este maximă pentru o generație care umblă prin pustie și care zilnic trebuie să înmormânteze pe cei ce sunt răpuși de mânia lui Dumnezeu. Este important să observăm faptul că Domnul nu dă toate poruncile o dată. Nu, ci El le dă pe rând, și alege pentru o poruncă contextul cel mai prilenic pentru ca ea să fie înțeleasă de popor și percepută ca relevantă. Domnul vrea astfel să educe simțul spiritual al noii generații. El se folosește de lucruri atât de frecvente din viața lor în acel context (atingerea de un mormânt sau de un mort) pentru a-i învăța despre sfințenia Sa incompatibilă cu păcatul care aduce moartea și despre necesitatea curățirii: „Un om care va fi necurat și nu se va curăți va fi nimicit din mijlocul adunării, căci a spurcat sfântul locaș al Domnului”.

Acum cred că este momentul să analizăm relevanța acestui capitol pentru tematica păcatului cu voia. Trebuie să menționăm că sunt două variante de interpretare în acest sens. Prima stipulează faptul că această poruncă cu vaca roșie și apa de curățire specială ar fi

valabilă doar pentru cei 38 de ani petrecuți în pustie. Domnul vrea să transmită mesajul că cei ce au murit în pustie au murit cu păcatul pe ei, și de aceea după atingerea corpurilor lor neînsuflețite se impune o curățire specială. Astel, Domnul vrea să sublinieze faptul că ei au murit cu păcatul neispășit și că au avut ca destin o moarte veșnică. Această interpretare este foarte legată de problematica păcatului cu voia și s-ar potrivi foarte bine după capitoul 18. Din capitoul 20 deja atenția autorului se îndreaptă spre noua generație. În ceea ce privește vechea generație, după prezentarea răzvrătirilor lor repetate în pofida semnelor îndurării lui Dumnezeu, în capitolele 11-18 Domnul mai are de spus un singur lucru despre vechea generație. Au murit cu păcatele pe ei în pustie. S-ar accentua astfel încă odată faptul că păcatul cu voia nu aduce doar o pedeapsă disciplinară irevocabilă („nu veți intra în țară!”), ci și pecetluirea unui destin etern („nu veți intra în odihna Mea!”).

Dar această interpretare, oricât de atractivă ar fi ea, neglijează câteva versete importante, cum ar fi: „Aceasta să fie o lege veșnică atât pentru copiii lui Israel, cât și pentru străinul care locuiește în mijlocul lor.” (19:10, 21). Astfel, cred că suntem nevoiți să căutăm o altă variantă de interpretare. Pe aceasta am menționat-o deja în parte. Domnul dă această lege tocmai acum deoarece contextul este foarte potrivit. El vrea să învețe atât noua generație, cât și următoarele generații cât de mare este incompatibilitatea dintre Domnul vieții și păcatul aducător de moarte și durere. Mai dificil este însă să legăm această interpretare de tematica păcatului cu voia.

Întrezăresc totuși o lumină. Am descoperit deja că în capitolele 17 și 18 Domnul răspunde unor afirmații extrem de dure din partea poporului: „Iată că murim, pierim, pierim cu toții! Oricine se apropie de Cortul Domnului moare. Va trebui oare să murim cu toții?”. Și într-adevăr, cele două capitole arată cum îndurarea lui Dumnezeu ia toate măsurile care-i stau în putință ca poporul să nu moară. De vreo șase ori este exprimată în mod direct dorința lui Dumnezeu: El nu vrea moartea păcătosului, ci ca el să trăiască. Și acum îmi dau și mai bine seama de ce Domnul alege ca semn de confirmare a lui Aaron tocmai un toiag înflorit. Mesajul este clar: Domnul este un Dumnezeu al vieții care nu iubește moartea, ci vrea să o învingă. Ba mai mult, iată că toiagul nu doar că înflorise, dar și înverzise, făcuse muguri și copsese migdale. Domnul nu doar că vrea să dea lui Israel viața, dar vrea să o dea din belșug. Cât de diferit este Domnul față de modul eronat în care este perceput de către popor! În lumina celor spuse până acum, rolul capitolului 19 este mai mult decât evident. Cum altfel putea Domnul să scoată minciuna din mintea poporului - care spunea că Domnul este de partea morții (vezi 17:12-13) - decât descoperindu-Și ura Sa față de moarte. Iată că poporul se gândea că Domnul este prieten cu moartea, de vreme ce Îi plăcea atât de mult să nimicească. Evreii știau de la religiile idolatre că existau zeii morții. În lumina frecventelor urgii, ei se gândeau că Yahwe este un astfel de zeu al morții. Dar iată că în capitolul 19 El Și-a descoperit ura și repulsia față de moarte. Într-adevăr, un Domn al vieții nu poate urî ceva mai mult decât absența vieții. Ei bine, Yahwe este Autorul vieții care poartă vrăjmașie morții și pe care o va nimici pentru vecie. Este incredibil cât de frumos se armonizează capitolul 19 cu cele dinaintea lui. Simt nevoia să sar în sus de bucurie și să-L laud pe Domnul vieții. Tu nu?

3) Numeri 20-25 - Temerile false cu privire la păcatul cu voia

Capitolele 11-19 definesc păcatul cu voia. În aceste capitole Autorul insistă atât pe ceea ce este păcatul cu voia, cât și pe ce nu semnifică păcatul cu voia. Cu toate acestea, deși abordează anumite temeri pe care le-ar putea avea cu referire la păcatul cu voia, nu face din analiza acestor temeri o temă centrală. Ei bine, acum, în capitolele 20-25, se pare că Autorul se focalizează în mod special pe temerile false cu privire la păcatul cu voia. Într-adevăr, capitolele 11-19 sunt înspăimântătoare și am putea intra foarte ușor în panică: oare am înfăptuit păcatul cu voia? Oare viitorul nu-mi va rezerva atacuri spirituale prea mari la care nu voi putea face față și voi ajunge să

înfăptuiesc păcatul cu voia? Ce mă fac cu bolile spirituale pe care le am și în virtutea cărora se întâmplă să am căderi repetate?

Din această perspectivă această subsecțiunea ar putea fi citită în felul următor:

◆ Păcatul cu voia

- a) nu trebuie confundat cu o cădere accidentală (cap. 20);
- b) și nici cu ezitățile din pruncia spirituală (cap. 21);
- c) nici nu poate fi rezultatul unui atac spiritual prea puternic (cap.22-24);
- d) ci păcatul cu voia presupune o sfidare a Domnului și o dare de bunăvoie pe mâna păcatului (cap.25).

Să analizăm pe rând aceste temeri, precum și răspunsurile liniștitoare propuse de Autor.

a) **20:1-21:35 – Păcatul cu voia și accidentele spirituale**

Primul pasaj ne prezintă păcatul lui Moise și al lui Aaron. Despre ce să fie vorba? Observăm mai întâi că este vorba în text de noua generație. Dacă analizăm cu atenție amplasarea temporală a morții Mariei, vom descoperi că ne aflăm la sfârșitul celor 40 de ani. Deci, noua generație forma majoritatea poporului. Apoi, sesizăm că Moise și Aaron în loc să vorbească stâncii, au lovit de două ori stâncă cu toiagul. Nu au ascultat deci de porunca Domnului. Dar mai mult decât atât, au vorbit într-un mod neduhovnesc poporului: „*Ascultați, răzvrătiților! Vom putea noi oare să vă scoatem apă din stâncă aceasta?*”. Exact acest aspect este subliniat și de Psalmul 106: „*Ei au mâniat pe Domnul la apele Meriba; și Moise a fost pedepsit din pricina lor. Căci s-au răzvrătit împotriva Duhului Lui, și Moise a vorbit în chip ușuratic cu buzele.*” (Ps.106:32-33). Moise și-a pierdut cumpătul. A luat în mod personal răzvrătirea lor și a reacționat la nervi și a vorbit ca unul care dorea să închidă gura poporului și să îi arate că el, cel acuzat, are dreptate. Prin această reacție nu L-a sfințit pe Domnul înaintea copiilor lui Israel, adică nu L-a reprezentat pe Domnul înaintea poporului. Era vorba de o nouă generație, căreia Domnul vroia să îi dea o nouă șansă. Domnul se arată îngăduitor față de slăbiciunile lor. Să fii crescut de o generație așa de răzvrătită nu este un lucru de neglijat. A fost destul de ușor ca noua generație să urmeze pilda răzvrătirilor părinților lor.

Însă ei erau acum la început de drum și Domnul se arată îngăduitor și nu rostește nici un cuvânt de mustrare împotriva lor. Domnul vrea în schimb să le arate că El este Domnul vieții care i-a scos din Egipt, nu pentru a-i nimici în pustie, ci pentru a le da viața din belșug. Astfel, nu este la întâmplare faptul că Domnul îi poruncește lui Moise să ia toiagul înflorit din Sfânta Sfintelor. Toiagul rămânea probabil tot timpul înflorit. Acest lucru oglindea un Domn susținător al vieții, și nu nimicitor al ei. El, Domnul vieții, avea să le dea apă din stâncă. Moise trebuia să vorbească stâncii, și nu să lovească cu toiagul în stâncă. Actul de lovire poate sugera mânie, asprime, supărare. Dar Domnul era un susur blând care se purta cu cea mai mare gingășie cu noua generație și dorea să li se prezinte ca un Dumnezeu al vieții și îndurării. Dorea să îi cucerească prin frumusețea Lui. Moise însă era pe altă lungime de undă, vorbindu-le cu asprime și lovind cu toiagul vieții de două ori stâncă.

În urma păcatului lor, Moise și Aaron primesc următoarea pedeapsă: „*nu voi veți duce adunarea aceasta în țara pe care i-o dau.*” La prima vedere, este aceeași pedeapsă cu cea primită de poporul răzvrătit în Numeri 14. Oare Moise a făcut păcatul cu voia? Oare nici el nu mai poate fi iertat? Sunt câteva diferențe fundamentale între istoria lui Moise și istoria poporului răzvrătit. În primul rând, verdictul din Numeri 14 care stipula imposibilitatea intrării lor în țară era însoțit de expresii de genul: „*îi voi nimici în pustie*”, „*Îmi voi trage mâna de la ei*”, „*își vor purta pedeapsa păcatului lor*”. Astfel de expresii lipsesc în cazul lui Moise. Înțelegem deci că esența problemei

nu era în cele din urmă intrarea în țară, ci intrarea în odihna veșnică a lui Dumnezeu, deci mântuirea sufletului lor. Mosie a fost doar disciplinat, însă vechea generație și-a pecetluit destinul spre iad.

În al doilea rând, spre deosebire de norodul care a persistat la nesfârșit în neascultare, Mosie a revenit pe linia ascultării de Domnul și aceasta până la sfârșitul vieții lui. Iar în al treilea rând, dacă generația din Numeri devine un exemplu negativ în întreaga Scriptură, Mosie rămâne un model de referință, îl găsim în slavă, alături de Ilie, pe muntele Schimbării la Față vorbind cu Domnul Isus despre sfârșitul Lui de la Ierusalim.

Deci Mosie nu a făcut păcatul cu voia. A fost o neveghere, a fost un accident spiritual de care Mosie este deplin responsabil. Iar gravitatea fărâdelegii sale este una foarte mare. Cu toate acestea Mosie nu este lepădat de Domnul. El este iertat și revine pe linia ascultării de Domnul. Faptul că gravitatea faptei sale a fost mare, o arată și pedeapsa pe care i-a dat-o Domnul. De ce i-a dat Domnul această pedeapsă? Moise avea o funcție foarte importantă, aceea de a-L reprezenta pe Dumnezeu înaintea poporului. El era mijlocitorul legământului. Noua generație își forma concepția despre Dumnezeu analizând cuvintele și comportamentul lui Mosie. Noua generație a fost crescută de niște părinți care le-au inoculat idei de genul: „*Iată că murim, pierim, pierim cu toții! Oricine se apropie de Cortul Domnului moare. Va trebui oare să murim cu toții?*” Nu este de mirare că ei manifestă o reacție atât de fatalistă în Numeri 20. Mosie însă nu trebuia să dea apă la moară imaginii false despre Dumnezeu pe care o alimentaseră părinții lor. Mosie trebuia să le prezinte un Dumnezeu al vieții și îndurării. El nu face acest lucru. Miza era foarte mare. Acum, în mintea noii generații începea să se dezvolte conceptul privitor la Dumnezeu. Mosie a făcut o greșală foarte mare, și atunci Domnul a venit cu soluția. Pentru ca poporul să înțeleagă că Domnul nu a fost deloc de acord cu recția lui Moise și că acesta nu L-a reprezentat așa cum trebuia la Meriba, El îi aplică acestuia o pedeapsă publică, care avea menirea să corecteze imaginea greșită despre Domnul, pe care Mosie o transmisese poporului. Astfel, deși Mosie nu L-a sfințit pe Domnul înaintea adunării, Domnul S-a sfințit El singur prin pedeapsa pe care a dat-o lui Moise. De aceea se încheie pasajul astfel: „*Acestea sunt apele Meriba, unde s-au certat copiii lui Israel cu Domnul care a fost sfințit între ei.*”

Acest tablou ne întărește convingerea că păcatul cu voia vizează destinul etern al omului și că nu trebuie confundat cu un accident spiritual, chiar dacă acesta este foarte mare și dacă cel care l-a produs este deplin responsabil de el. Astfel, ne este îndepărtată acea temere falsă care poate fi formulată astfel: dacă voi avea o cădere mai mare, dacă din neveghere voi reprezenta greșit Numele Domnului, voi fi lepădat fără posibilitate de întoarcere? Dar temeri și mai mari apar după ce am comis o greșală a cărei gravitate este ceva mai mare: oare am comis păcatul cu voia? Oare mai pot fi iertat? Oare Domnul mă mai primește înapoi? Răspunsul este DA! Există iertare și pentru greșeli mari, la fel cum a existat și pentru greșala lui Mosie. Condiția este însă să ne pocăim cu adevărat și să revenim în ascultare de Domnul, așa cum a făcut Moise. Niciodată Domnul nu va respinge pe un păcătos care în mod sincer se pocăiește înaintea Lui. Este adevărat că păcatul împietrește și putem ajunge în situația în care să nu mai putem manifesta o pocăință autentică. Însă, dacă ne pocăim sincer înaintea Sa, oricât de mare ar fi păcatul nostru, acesta poate și va fi iertat. Aceasta nu înseamnă că nu vor rămâne consecințele dureroase ale păcatului nostru. Persistența consecințelor nu este o dovadă a faptului că nu am fost iertați. Domnul va folosi consecințele păcatului nostru spre binele nostru și spre binele celor din jur. Avem nevoie nu doar de iertare, dar și de disciplinare, vindecare și modelare. Tatăl care ne iubește ne va pedepsi pentru păcatele noastre (într-o măsură mult mai mică desigur) chiar dacă ne-a iertat.

Capitolul 20 mai conține două tablouri: cel cu Edom și cel cu moartea lui Aaron. Tabloul cu moartea lui Aaron se leagă în mod clar de accidentul moral al celor doi titani spirituali. Domnul vrea să îl mai țină pe Mosie în viață pentru a scrie Deuteronomul și pentru a-l pregăti pe Iosua și pe noua generație pentru cucerirea țării Canaanului. Însă pe Aaron Domnul îl cheamă acasă imediat după greșala lor de la Meriba. Moartea lui Aaron este o dovadă clară și imediată că Domnul a fost împotriva reacției lor de la Meriba, și că hotărârea lui Dumnezeu ca cei doi să nu intre în țară este irevocabilă. Moartea lui Aaron este o anunțarea și a morții lui Moise. Moartea lui

Aaron este spre slava lui Dumnezeu deoarece, prin ea, Israel își poate corecta imaginea falsă despre Domnul pe care și-au format-o în urma reacției lui Mosie și lui Aaron după răzvrătirea lor. Iată că în anumite contexte moartea noastră este mai folositoare pentru planurile lui Dumnezeu decât rămânerea noastră în viață. Deci, fie prin viața noastră, fie prin moartea noastră, Numele Domnului să fie proslăvit.

Graba Domnului de a-l chema pe Aaron, precum și proporția de text alocată acestui eveniment (opt versete), reliefează grija lui Dumnezeu pentru credința noii generații. Iată că Domnul dă o șansă fiecărei generații și nu judecă pe copii după comportamentul părinților lor. Avem zăgăzuit înaintea noastră caracterul unui Dumnezeu încet la mânie, plin de bunătate, blândețe, gingășie și îndurare. Înțelegem din nou faptul că reacția divină din Numeri 14 a avut loc după ce paharul sfidărilor poporului s-a umplut. Înaintea unei noi generații aflate la început de drum Domnul se arată la fel de plin de răbdare și îngăduință ca pe drumul din Egipt până la Sinai (vezi Exod 13-18).

Tabloul cu Edom apare la prima vedere ca nuca în perete. Parcă nu are nici o legătură cu contextul în care este plasat. Edom refuză trecerea lui Israel pe teritoriul său. Care ar putea fi motivațiile? Fie frica de un eventual atac din partea lui Israel, fie pur și simplu răutate și egoism. Ținând cont de prezența lui Yahwe din mijlocul lui Israel și de credibilitatea Acestuia, reacția lui Edom este totuși nejustificată: „Și Edom i-a ieșit înaintea cu multă gloată și cu mână tare.” Însă este foarte interesantă reacția lui Yahwe, creatorul și proprietarul atât al lui Edom, cât și al țării sale. Domnul nu îl cheamă pe Israel să facă război, ci îl îndeamnă să se abată de la Edom și să facă un ocol considerabil. Iată că Yahwe nu este un Domn al nimicirii. Noua generație a asistat la nimicirea părinților lor în pustie și acum se îndreaptă să nimicească la poruncă Domnului pe canaaniți. Ce puteau crede ei despre Domnul lor? Astfel, incidentul cu Edom este binevenit. Dacă Yahwe ar fi fost Domnul războiului și mîniei, atunci cu siguranță că avea un pretext suficient de important pentru a-l nimici pe Edom. Dar ocolul poruncit de Yahwe descoperă noii generații că El este altfel. Da, vrea să îi nimicească pe canaaniți, dar după sute de ani de îndelungă răbdare, acum când paharul fărădelegilor lor s-a umplut și s-a ridicat până la cer, și când nu mai este șansă de întoarcere. Deci, se pare că tema unificatoare a capitolului 20 este grija lui Dumnezeu pentru credința noii generații. Capitolul 20 ne înfățișează un Dumnezeu care este încet la mânie și plin de bunătate și care nu hotărăște nimicirea în urma unei singure greșeli. Poporul greșește, Moise greșește, Aaron greșește, Edom greșește. Domnul se arată plin de îngăduință și le dă o nouă șansă tuturor. Deci, păcatul cu voia nu poate fi confundat cu o singură greșeală, oricât de mare ar fi ea. Păcatul cu voia presupune mai degrabă un proces de sfidare și răzvrătire, o persistență deliberată în fărădelege.

Capitolul 21 ne prezintă trei mari biruințe și o înfrângere. Cele trei biruințe ne descoperă faptul că în inima noii generații se coace credința autentică. Într-adevăr, aceasta ia testele pe care părinții ei le-a picat. Părinții lor au cedat din pricina fricii de oameni, atunci când au văzut puterea vrăjmașului. Dar ei, prin credința în puterea lui Dumnezeu, înving frica de oameni și obțin trei biruințe notabile. Prima este împotriva împăratului Aradului. A fost un test foarte mare pentru israeliți, ținând cont că erau prunci din punct de vedere spiritual și că în prima fază a bătăliei canaaniții au avut sorți de izbândă și au luat mulți prinși de război. Aveau motive „mai întemeiate” ca părinții lor să se răzvrătescă împotriva Domnului și să Îi impute necredințioșia. Însă ei au făcut un jurământ Domnului și s-au avîntat în luptă, iar Domnul a fost de partea lor și le-a dat o mare izbândă. Următoarele două victorii au fost împotriva lui Sihon și Og. Aceștia erau doi împărați foarte puternici, mai puternici chiar decât împăratul Aradului. Autorul citează din spusele poezilor care înalță puterea lui Sihon care a înfrânt Moabul, un regat cu o putere militară de temut. Și tocmai pentru că Sihon și Og au fost doi împărați foarte puternici, victoria asupra lor rămâne un important stâlp de aducere aminte în istoria lui Israel: „Lăudați pe Domnul Domnilor, căci în veac ține îndurarea Lui!...Pe Cel ce a lovit pe împărați mari, căci în veac ține îndurarea Lui! Pe Cel ce a ucis împărați puternici, căci în veac ține îndurarea Lui! Pe Sihon, împăratul Amoriților, căci în veac ține îndurarea Lui! Și pe Og, împăratul Basanului, căci în veac ține îndurarea Lui!” (Ps.136:3,17-20).

Dar între aceste mari biruințe, Autorul inserează și o înfrângere. Poporul cârtește împotriva Domnului din pricina greutateașilor de pe drum. Domnul le trimite șerpi înfocați. Acești șerpi, ne aduc aminte de șarpele din Eden, și sunt un simbol al răului, al păcatului și al lumii demonice. Poporul își cere iertare de la Moise și de la Domnul și cere izbăvirea. Este interesantă soluția pe care le-o oferă Domnul. Iată că nu mai face apel la elemente ale Cortului Întâlnirii (ca în Numeri 16 de exemplu, când Aaron a tămâiat înaintea urgiei Domnului), ci la un element din afara Cortului. Iar acest element presupunea un șarpe de aramă pus pe o prăjină. Șarpele care mușca, era acum în chip simbolic judecat și blestemat prin spânzurarea lui pe o prăjină. Ecurile mesianice ale acestei imagini sunt evidente. Nu la întâmplare, Domnul Isus i-a spus lui Nicodim: „Și după cum a înălțat Mosie șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică.” (Ioan 3:14-15). Domnul Isus a purtat în trupul Său, pe lemn, păcatele omenirii întregi. Răul a fost astfel judecat. Stăpânitorul lumii acesteia a fost judecat, iar domniile și stăpânirile au fost făcute de ocară, acolo, la cruce.

Revenind la contextul din Numeri, ne întrebăm de ce a inserat Autorul aici această înfrângere spirituală a lui Israel. Dacă analizăm cu atenție capitolele 20 și 21, vom descoperi faptul că Autorul reasează o paralelă între vechea și noua generație. În lumina acestei paralele, vom înțelege și mai bine rolul fiecărui pasaj.

Vechea generație	Noua generație
Se răzvrătește la Cades , și Domnul o leapădă. (cap. 14)	Se răzvrătește la Cades , dar Domnul îi mai dă o șansă. (cap. 20)
Domnul îi cere să nu se mai suie împotriva canaaniților, însă Israel nu ascultă.	Domnul le cere să nu facă război cu Edom, iar Israel ascultă.
Israelii sunt nimiciți la Horma .	Israelii biruiesc la Horma .
Copiii lui Israel cârtesc împotriva manei; nu se menționează dacă și-au cerut iertare.	Copiii lui Israel cârtesc împotriva manei , dar apoi își cer iertare.
Mosie trimite 12 iscoade .	Moise trimite din nou iscoade (21:32)
Copiii lui Israel sunt cuprinși de frică și dau înapoi împotriva vrăjmașului.	Copiii lui Israel biruiesc frica de oameni și se avîntă în luptă.

Este evident faptul că Autorul a premeditat o paralelă între cele două generații. Oare de ce? Sunt într-adevăr foarte multe asemănări. Dar acestea nu fac decât să accentueze și mai mult diferențele. Diferența fundamentală este aceea că, dacă vechea generație a fost lepădată în mod ireversibil, noua generație este reprimită în relație cu Domnul, în ciuda căderilor ei. Domnul Se arată plin de răbdare și îngăduință față noua generație. Oare să fie Domnul părtinitor? Nicidecum! Capitolele 20-21 ne aduc aminte de drumul din Egipt până la Sinai a primei generații. Acolo descoperim aceeași îngăduință din partea Domnului. Însă era vorba tot de perioada prunciei spirituale. În capitolele 20-21, Domnul dă aceeași șansă noii generații. Deci păcatul cu voia nu trebuie confundat cu ezitățile și căderile spirituale din pruncia spirituală. Poporul a păcătuit, dar apoi a revenit în ascultare și a fost iertat. O altă diferență esențială între noua și vechea generație, este aceea că noua generație, după căderi, a revenit pe linia ascultării. La vechea generație lipsește tocmai această revenire sinceră. Deci, se accentuează încă odată faptul că nu există un anumit păcat pe care, în economia Lui, Domnul a decis să nu-l ierte, ci că absența unei pocăințe autentice este cauza neiertării. Trebuie să apreciem grija cu care Autorul definește păcatul cu voia și cu care subliniază ce nu este păcatul cu voia, îndepărtând astfel de temeri false.

Într-adevăr, tragedia păcatului cu voia din capitolele 11-19 este înfiorătoare și stârnește temeri false precum:

- Oare un simplu accident poate însemna păcatul cu voia?
- Dacă totuși mă întorc sincer la Domnul, mă va mai primi El înapoi?
- Oare Domnul este atât de iute în mînia Lui, încât să lepede pe cei din pruncia spirituală în urma ezitărilor lor?

Răspunsul dat de capitolele 20-21 este: Nicidecum! Într-adevăr, prin contrastul dintre noua și vechea generație înțelegem și mai bine ce înseamnă păcatul cu voia. Domnul este îngăduitor față de noua generație pentru că este la început de drum, pentru că nu beneficiază de resurse atât de multe ca prima generație, pentru că nu a persistat atât de mult ca părinții lor în răzvrătire, ci a revenit prompt pe drumul ascultării de Domnul.

b) 22:1-24:25 Păcatul cu voia și lumile spirituale

Capitolele 22-24 reprezintă o subsecțiune destul de grea care necesită multe explicații și clarificări. Aș vrea în primul rând să clarific miza acestei înlănțuiri de evenimente ciudate. Totul pornește de la spaima lui Balac, împăratul Moabului. El se teme că va fi nimicit de Israel. Nu are curaj să pornească la luptă împotriva lui, și de aceea cheamă un faimos vrăjitor pentru a blestema acest popor. După care urmează descrierea unui război spiritual care are drept miză decizia lui Balaam. Domnul lui Israel intervine cu autoritate și îi interzice lui Balaam rostirea oricărui blestem. Balaam ascultă de Domnul și, în loc să blesteme, rostește binecuvântări. O întrebare extrem de importantă este următoarea: ce s-ar fi întâmplat totuși dacă Balaam ar fi rostit blesteme împotriva lui Israel? Ar fi avut ele oare efect? Cu siguranță că nu! Israel era sub protecție divină. Atunci de ce a fost investită atâta energie pentru ca Balaam să fie convins să nu rostească nici un blestem? Care este în cele din urmă miza acestei înlănțuiri de evenimente?

Dacă Balaam ar fi blestemat pe Israel, lui Israel nu i s-ar fi întâmplat nimic rău. Însă Balac ar fi prins curaj și ar fi început război împotriva lui Israel, iar Israel cu siguranță l-ar fi nimicit prin puterea Domnului. De fapt, temerea lui Balac este nejustificată, este o temere falsă. Yahwe nu avea de gând să facă război cu Moabul. Iată ce ne spune Moise în Deuteronom: „*Domnul mi-a zis: Nu face război cu Moab, și nu te apuca la luptă cu el; căci nu-ți voi da nimic să stăpânești în țara lui: „Arul l-am dat în stăpânire copiilor lui Lot.”*” (Deut. 2:9). Deci, această subsecțiune ne descoperă dragostea Domnului față de Moab și intervenția Sa divină pentru a împiedica nimicirea lui. Iată cum o temere falsă îi poate aduce pieirea lui Balaam. Este oare la întâmplare faptul că ne aflăm în secțiunea care tratează tema temerilor false cu referire la păcatul cu voia? Cu siguranță că nu! Prin istoria lui Balac, Autorul ne ilustrează cât de periculoasă poate fi o temere falsă. Temerea falsă te poate împinge la acțiuni care îți pot aduce pieirea. Acest lucru justifică intervenția lui Dumnezeu din această subsecțiune.

Capitolele 22-24 ne descoperă faptul că temerile false pot fi fatale. Astfel, este legitimă grija Autorului de a aduce explicații suplimentare pentru a elimina orice temere falsă cu privire la păcatul cu voia. Merită acest efort, deoarece temerile false cu privire la păcatul cu voia pot fi și ele fatale. De exemplu, dacă o persoană confundă o cădere accidentală cu păcatul cu voia, ea va crede că nu mai poate fi iertată. Dacă crede acest lucru, nu își va mai cere iertare cu credință. Astfel, nici nu va mai fi iertată, iar apoi în mod inevitabil se va împietri, și în cele din urmă poate comite chiar păcatul cu voia.

Însă capitolele 22-24 tratează și o temere specifică cu privire la păcatul cu voia. Această temere se referă la lumile spirituale și la o eventuală putere a vrăjitoriilor și descântecelor. Ea ar

putea fi formulată astfel: dacă presiunea lumii demonice va fi prea mare și voi ajunge să fac păcatul cu voia? Dacă în fața acestei presiuni, Domnul mă va uita să mă va lăsa pradă celui rău? Subsecțiunea cu Balaam oferă un răspuns minunat și liniștitor acestor temeri.

Înainte să detaliem acest răspuns, trebuie să clarificăm câteva elemente din capitolul 22. Mai întâi de toate, trebuie să înțelegem că Balaam era un vrăjitor păgân care nu avea o relație personală cu Yahwe. Cu toate acestea, Balaam era conștient de existența unei autorități supreme în lumea spirituală, deși, după cum vom vedea, era și multă confuzie în mintea lui. Ținând cont de dorința lui Dumnezeu de a-l cruța pe Balac, Domnul intervine în viața lui Balaam, îi descoperă voia Sa și îl împiedică să rostească vreun blestem în dreptul lui Israel. Aceasta nu înseamnă că Domnul i se arăta mereu lui Balaam, cu orice ocazie, și îi descoperea voia Sa. Dar în mod cert, marea neclaritate o aduce versetul 20: „*Dumnezeu a venit la Balaam în timpul nopții și i-a zis: „Fiindcă oamenii aceștia au venit să te cheme, scoală-te și du-te cu ei; dar să faci numai ce-ți voi spune.”* De ce? După acest verset, Autorul ne descrie mânia lui Dumnezeu cauzată de plecarea lui Balaam. După care, Domnul i se descoperă din nou pe drum, îl muștră, dar apoi nu-l întoarce acasă, ci îi spune: „*Du-te cu oamenii aceștia; dar să spui numai cuvintele pe care ți le voi spune Eu.*” Care este deci diferența dintre mesajul din v.20 și cel din v. 35? Care a fost în cele din urmă păcatul lui Balaam?

Avem cel puțin două variante de interpretare. Prima stipulează că Domnul care i-a vorbit în v.20 este Domnul întunericului. Această interpretare este în spiritul versetului din Corinteni: „*Și nu este de mirare, căci chiar Satana se preface într-un înger de lumină.*” (2 Cor. 1:14). Balaam ar fi trebuit să respingă de la început cea de-a doua ofertă. Însă, deși afișa un total dezinteres față de lucrurile materiale, inima sa era foarte atrasă spre câștig. De aceea, el adaugă: „*Totuși, vă rog, rămâneți aici la noapte, și voi vedea ce-mi mai spune Domnul.*” Atunci când cineva știe voia lui Dumnezeu, dar din pricina unei dorințe idolatre întrebă din nou care e voia Domnului, intră pe un tărâm alunecos în care poate fi foarte ușor călăuzit de Satan, care știe să se prefacă într-un înger de lumină. Astfel, Dumnezeul din v.20 este Dumnezeul întunericului care se dă drept Yahwe și îi oferă lui Balaam o călăuzire după poftele inimii sale.

Balaam este vinovat deoarece se lasă robit de dorința de câștig și cade într-o rătăcire cumplită, în care nu mai deosebește întunericul de lumină, vocea lui Dumnezeu de cea a celui rău. Într-adevăr, Iuda vorbește astfel despre proorocii mincinoși din vremea lui: „*Vai de ei! Căci au urmat calea lui Cain! S-au aruncat în rătăcirea lui Balaam din dorința de câștig! Au pierit într-o răscoală ca a lui Core!*” Petru comentează în mod similar evenimentele din Numeri 22: „*După ce au părăsit calea cea dreaptă, au rătăcit și au urmat calea lui Balaam, fiul lui Bosor, care a iubit plata fărădelegii. Dar a fost aspru muștrat pentru călcarea lui de lege: o măgăriță necuvântătoare, care a început să vorbească cu glas omenesc, a pus frâu nebuniei prorocului.*” (2 Petru 2:15-16). Petru vorbește în mod clar despre o călcare de lege. Dar dacă este vorba de călcare de lege, atunci înseamnă că porunca de a merge cu ei (Numeri 22:20) nu putea veni din partea lui Dumnezeu. Expresiile „rătăcire” și „nebunie” ilustrează foarte bine situația în care confunzi călăuzirea luminii cu cea a întunericului.

Această interpretare trebuie să răspundă la următoarea întrebare: de ce Autorul folosește cuvântul „Dumnezeu” și nu „Satan”. Un posibil răspuns ar fi acela că folosirea aceleiași expresii ilustrează și mai bine capacitatea lui Satan de a se preface într-un înger de lumină și de a se da drept Dumnezeu. Un cititor atent ar trebui să tresară la v.20 care pare să contrazică spusele precedente ale Domnului. Iar în ceea ce privește deznodământul din v.35, Domnul îl trimite de data aceasta pe Balaam la Balac, însă acum Balaam se află sub autoritatea lui Dumnezeu. Prima dată se afla sub autoritatea unui alt dumnezeu și ar fi rostit cu siguranță spusele acestuia, spre pierirea lui Balac.

A doua interpretare susține că ar fi forțat și unic în Scriptură ca expresia „Dumnezeu” folosită puțin mai sus cu referire la Domnul cel adevărat, s-o atribuim acum lui Satan. Sunt de acord cu această obiecție. Însă rămâne de rezolvat următoarea neclaritate: care este în cele din urmă călcarea de lege a lui Balaam? A doua interpretare oferă un răspuns extrem de interesant la această întrebare. Domnul, în v.20, îl trimite pe Balaam la Balac. De ce? Domnul dorea să

transmită un mesaj foarte clar lui Balac (vom vedea că discursurile lui Balaam din capitolele 23-24 sunt adresate de fapt lui Balac). Acesta nu a înțeles deocamdată mesajul. El credea doar că Balaam vrea să ceară o recompensă foarte mare. Dar Domnul vrea ca Balac să afle că Israel este binecuvântat și că descântecele nu au nici o putere asupra lui. De aceea îl trimite a doua oară pe Balaam, însă îi atrage atenția să rămână sub autoritatea lui și să spună doar cuvintele lui. Și aici intervine păcatul lui Balaam. Din dorința de câștig, deși pleacă la porunca Domnului, el se sustrage în duhul lui de sub autoritatea Lui și se așază pe nesimțite sub autoritatea unui dumnezeu gata să îi împlinească poftele. Dar, pentru a primi recompensa, Balaam trebuia să blesteme. Astfel, el acceptă să plece, însă cu gândul de a blestema și convingându-se că, de vreme ce Domnul l-a trimis la Balac, de fapt și dorința lui este ca să blesteme. Astfel, înțelegem rostul versetului din v.35: „*Du-te cu oamenii aceștia* (deci nu faptul că te-ai dus reprezintă greșeala ta); **dar să spui numai cuvintele pe care ți le voi spune Eu.**” (deci aici era problema: Balaam avea intenția să rostească blestemul și încerca să se convingă că aceasta era și voia lui Dumnezeu).

Pentru a înțelege mai bine această interpretare, voi oferi două exemple. Să ne închipuim că Domnul i se arată unui pastor și îi spune să predice în duminica respectivă din Numeri 22 și îi dă o lumină minunată asupra capitolului. Predicatorul ascultă de Domnul și începe să își pregătească predica. Dar la jumătatea pregătirii, în fața frumuseții predicii, începe să se lase purtat de vraja afirmării de sine și își schimbă pe nesimțite motivația. În loc să lucreze pentru slava Domnului, el începe să lucreze pentru slava sa. Astfel, pe nesimțite, el și-a schimbat autoritatea: a ieșit de sub autoritatea lui Dumnezeu și a acceptat autoritatea unui dumnezeu care este gata să-i aprobe dorințele idolatre.

Al doilea exemplu: un băiat necredincios îi cere o întâlnire unei fete credincioase (în vederea încheierii unei prietenii). Domnul i se arată fetei și îi spune: „Nu te duce la întâlnire.” Fata nu se duce. Băiatul o mai sună o dată. Fata întreabă din nou pe Domnul. Domnul îi spune: „Bine, du-te, dar să îi spui doar cuvintele Mele.” Și este lesne de înțeles că, de fapt, cuvintele sale sunt: Domnul nu este de acord cu o astfel de relație. Fata se duce. Însă ea este foarte atrasă de acel băiat. Și pe drum începe să se gândească: „de vreme ce Domnul m-a trimis, înseamnă că el se va întoarce la Domnul; Domnul este de acord, deci eu trebuie să mă supun Domnului și să accept să intru într-o relație de prietenie cu el”. Pe drum, fata are trei accidente grave și este aproape să o calce o mașină. Și atunci un măturător de stradă îi spune: „Măi fată măi, se vede că drumul pe care mergi duce la pierzanie. Ai grijă ce ai de gând să faci cu viața ta. Nu știu ce ai de gând să faci acum, dar eu m-aș gândi mai bine.” Fata se trezește din rătăcire, își cere iertare, după care se duce la întâlnire și îi explică pe scurt și politicos acelui băiat de ce nu poate intra într-o astfel de relație.

Ambele interpretări merg în același spirit, însă a doua mi se pare mai potrivită și nu cred că forțează textul. Ba mai mult, iată că și traducerea NIV ne sugerează că ar fi mai potrivită această interpretare. Este vorba de v.22a: în timp ce Cornilescu traduce: „*Dumnezeu S-a aprins de mânie pentru că plecase*”, NIV traduce: „*Dar Dumnezeu era foarte mânios când el a plecat.*” Traducerea din limba engleză sugerează mai bine faptul că nu faptul că plecase, ci atitudinea cu care plecase este elementul care a declanșat mânia Domnului.

Acum că am clarificat miza acestor evenimente, precum și rătăcirea lui Balaam, putem analiza și celelalte aspecte ale textului. Un element important pe care îl descoperim în capitolul 22 se referă la autoritatea Domnului chiar în domeniul lumilor demonice. Iată că Balaam era un vrăjitor care intra în contact cu lumile spirituale. Dar Yahwe este autoritatea respectată și în acest domeniu și poate să îi poruncească lui Balaam să spună doar ce vrea El. Da, poate împiedica duhurile necurate să transmită mesaje false lui Balaam și poate să scoată pe un vrajitor dintr-o rătăcire de mari proporții. Atunci când îmi este teamă de un atac spiritual prea mare, este atât de liniștitor să știu că diavolul nu poate lucra de capul lui pe pământ, că Domnul îi pune limită, că El este autoritatea și în domeniul lumilor spirituale și nimeni și nimic nu se poate împotrivi voii Lui. Și Îl vedem la lucru cum orchestrează evenimentele astfel încât peste Balac să nu vină o ispită mai mare decât ar fi putut-o el duce. Și este extraordinar modul în care Domnul își arată autoritatea și controlul asupra lumilor spirituale: El își transmite mesajul prin Balaam, un vrăjitor de seamă,

care, din dorința de câștig, tare ar fi vrut să rostească un alt mesaj.

Incidentul cu măgărița este extrem de interesant. În primul rând, vedem dragostea lui Dumnezeu pentru Balaam și modul în care Îl ajută să înțeleagă voia Lui. Balaam primește două lecții foarte importante. Mai întâi, el poate empatiza cu Domnul în situația în care Acesta nu este ascultat. Iată că, în urma neascultării măgăriței sale, el se mânie și este gata să o nimicească cu sabia. Exact în acel moment îl vede pe Îngerul Domnului cu sabia scoasă înaintea lui. Balaam poate înțelege legitimitatea mâniei Domnului și faptul că el era în neascultare. A doua lecție vizează smerirea vrăjitorului. Balaam avea o bună părere despre sine și o mare încredere în discernământul său spiritual. Dar iată că acum și o măgăriță înțelege mai bine ca el situația și îl muștră cu aspime. Tu, marele vrăjitor, să fii muștrat de o măgăriță! Balaam nu se arată uimit că măgărița vorbește. Probabil că era atât de mânios, încât mânia i-a inhibat o reacție imediată de uimire. Oricum, lecția de smerenie rămâne valabilă. În acest sens trebuie să înțelegem cuvintele lui Petru: „*Dar a fost aspru muștrat pentru călcarea lui de lege: o măgăriță necuvântătoare, care a început să vorbească cu glas omenesc, a pus frâu nebuniei proorocului.*”

Capitolele 23-24 ne prezintă cele patru discursuri rostite de Balaam din partea Domnului. Observăm mai întâi încercarea lui Balaam de a-l îndupleca pe Domnul prin descântece. Balaam a descoperit că trebuie să respecte autoritatea și voia lui Yahwe. Și atunci el încearcă să schimbe voia lui Dumnezeu prin descântece, de aceea aduce de două ori șapte viței și șapte berbeci pe șapte altare. A treia oară însă autorul precizează: „*Balaam a văzut că Domnul găsește cu cale să binecuvinteze pe Israel și n-a mai alergat ca în celelalte rânduri la descântece.*” Și chiar Domnul i-a rostit în mod clar la a doua revelație: „*Descântecul nu poate face nimic împotriva lui Iacov, nici vrăjitoria împotriva lui Israel.*” Cât de liniștitor este acest lucru! Iată că lumile spirituale nu au o dinamică necunoscută și imprevizibilă. Iată că nu se poate întâmpla ceva tainic în văzduh care să îl determine pe Domnul să blesteme poporul Lui. Nu, ci Domnul este credincios promisiunilor sale și, de aceea, nu avem motive să ne temem: „*Ce a spus nu va face? Ce a făgăduit oare nu va împlini?*” Protecția Lui este desăvârșită și oferă o siguranță absolută.

Însă nu trebuie să uităm că această protecție împotriva oricărui blestem este condiționată de ascultarea poporului. Acest lucru este subliniat de mai multe ori în discursurile lui Balaam: „*O, de aș muri de moartea celor neprihăniți și sfârșitul meu să fie ca al lor!*” (23:10); „*El nu vede nici o fărădelege în Iacov, nu vede nici o răutate în Israel.*” (23:21). Poporul căpătase iertare prin înălțarea șarpelui de aramă și acum trăia în ascultare de Domnul. Balaam înțelege foarte bine condiția, și că singura posibilitate ca Israel să pățească ceva rău este ca acesta să fie pedepsit de Însuși Domnul lor ca urmare a fărădelegilor lor. De aceea vine mai târziu cu propunerea să ademenească pe Israel spre curvie și idolatrie. Și reușește ceea ce nu a reușit prin descântec: să aducă blestemul Domnului peste Israel (vezi cap. 25).

Un alt lucru important de sesizat este că toate discursurile se adresează lui Balac și au scopul de a-l opri pe acesta să pornească război împotriva lui Israel. Ne aducem aminte de discuția de la început. Balac întrupează tema temerilor false care îți pot aduce pieirea. Domnul încearcă să îl tempereze și chiar să îi îndepărteze aceste temeri false. Mai întâi îi demonstrează că descântecul nu poate face nimic împotriva lui Israel. Apoi, începe să îi vorbească despre puterea pe care i-o dă Domnul lui Israel în războaie (23:24,24:7), precum și de soarta celor ce se ridică împotriva lui Israel: „*Tăria lui este ca a bivolului pentru el. El nimicește neamurile care se ridică împotriva lui, le sfarmă oasele și le prăpădește cu săgețile Lui.*” (24:8). Și nu în ultimul rând, Domnul îi dezvăluie faptul că pedeapsa de care Balac se temea pentru poporul lui este reală, dar că va veni mai târziu: „*Îl văd, dar nu acum, îl privesc, dar nu de aproape. O stea răsare din Iacov, un toiag de cârmuire se ridică din Israel. El străpunge laturile Moabului și prăpădește pe toți fiii lui Set.*” (24:17). Acest împărat anunțat de Balaam ar putea fi David care a făcut război împotriva Moabului și apoi Mesia cel așteptat care la a doua Sa venire va judeca toate neamurile. Important pentru Balac este să înțeleagă că momentul pedepsirii nu sosise acum.

În concluzie, capitolele 22-24 ne descoperă pe de o parte faptul că temerile false ne pot aduce nenorocirea, iar pe de altă parte, faptul că nu trebuie să ne temem de un atac spiritual prea puternic, de o presiune prea mare a lumii demonice sau a descântecelor, deoarece, atâta vreme cât

rămânem în ascultare de Domnul, El este drept și credincios în a ne oferi o protecție spirituală desăvârșită.

c) 25:1-18 Păcatul cu voia și o inimă rea și înșelătoare

*„El a zis: „Cum? Ați lăsat cu viață pe toate femeile? Iată că ele sunt acelea care, **după cuvântul lui Balaam**, au târât pe copiii lui Israel să păcătuiască împotriva Domnului în fapta lui Peor; și atunci a izbucnit urgia în adunarea Domnului.”” (31:15-16)*

Ce s-a întâmplat deci în capitolul 25? Balaam s-a gândit că ar fi totuși, o pierdere prea mare să nu ia nimic din casa de aur și argint al lui Balac. Și atunci i-a venit o idee. S-a întors acasă, a făcut o selecție de fotomodele și s-a întors la Balac. A mai selectat și fotomodele dintre moabite și apoi au organizat o sărbătoare, instruindu-le pe femei cum să invite pe bărbații lui Israel la sărbătoare. Logica lui Balaam a fost simplă: „Eu nu pot face nimic cu descântecul meu împotriva lui Israel, dar dacă Israel păcătuiește împotriva Domnului, Însuși Domnul îl va pedepsi.” Și atunci Balaam premeditează o ispită pentru bărbații lui Israel. Și era simplu de ales: ispita sexuală. Urâciunea faptei lui Balaam este de dimensiuni cosmice. Iată că el înțelege cum funcționează relația dintre Israel și Yahwe și organizează un context prin care Israel să păcătuiască împotriva lui Yahwe. Este înfiorător ceea ce poate face omul din dorința de câștig!

Și înțelegem că Israel nu trebuia să se teamă de descântec sau demoni, ci de Domnul Însuși. Când Israel este în ascultare de Domnul, El îi oferă protecție desăvârșită, dar când Israel alege fărâdelegea, Însuși Domnul Se întoarce împotriva lui. O parte dintre bărbații lui Israel se dedau la curvie și apoi la idolatrie. Ei sfidează pe Domnul. Gradul de sfidare este ilustrat de Zimri care aduce sub ochii întregii adunări a copiilor lui Israel o femeie madianită. Nimicirea acestor bărbați este o dovadă a faptului că ei au înfăptuit păcatul cu voia. Sfidarea a fost atât de mare, încât ea a produs o împietrire ireversibilă în inima lor. Iată, deci, că sursa păcatului cu voia nu trebuie căutată nici în accidentele spirituale, nici într-o presiune prea mare din partea lumii spirituale, nici în necredințioșia lui Dumnezeu în a ne proteja, ci într-o inimă rea și înșelătoare care, pentru plăcerea de o clipă a păcatului, sfidează pe Domnul și se lasă târâtă în mocirla păcatului.

Capitolul 25 este binevenit pentru a înțelege faptul că protecția divină lăudată în capitolele 22-24 nu este necondiționată. Într-adevăr, nimeni nu îl poate smulge pe Israel din mâna Domnului. Însă, în capitolul 25 descoperim că Israel poate pleca de bunăvoie din mâna Lui, atrăgând astfel mânia Sa asupra lui. Domnul ne apără de atacurile celui rău, însă atunci când îi întoarcem spatele, El Însuși este împotriva noastră, deoarece mânia Lui Se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor care înădușă adevărul în nelegiuirea lor. Nu putem porni de la premisa că oricum Domnul e bun și ne va apăra de orice rău. Da, acest lucru este adevărat, dar protecția Lui este condiționată de încrederea noastră în El și nu este un cec în alb.

Dar capitolul 25 nu tratează doar tema revărsării mâniei lui Dumnezeu, ci și cea a îndepărtării ei. De data aceasta, urgia este oprită nu prin mijlocirea lui Moise, nu prin aducerea unei jertfe sau înălțarea unui șarpe de aramă, ci prin fapta lui Fineas. Fineas ucide pe o căpetenie a lui Simeon care a adus înaintea întregului popor o madianită în tabără. Contextul nu a fost așa simplu. Iată că era vorba de o căpetenie, care avea supuși (care este foarte posibil să fi fost în același duh cu el). Se pare că el se baza pe o anumită protecție dacă și-a permis să treacă cu madianita chiar prin fața lui Moise care era la Cort. Într-adevăr, mulți din Israel s-au dat la curvie și idolatrie, iar Zimri știa acest lucru. Poporul se afla în confuzie și poate era cuprins de milă („cum să omor eu pe cei apropiați mie?”) sau chiar de frică. În urma poruncii din versetul 5, poporul pare încă nedumerit, iar în fața lui Zimri toți parcă paralizază și nimeni nu îndrăznește să ia atitudine. Zimri ajunge astfel bine mersi în cortul lui. În acest context, Fineas își face curaj și se avântă singur pentru a-l pedepsi pe Zimri. Fineas nu a mai putut să suporte hulirea Numelui Domnului prin sfidarea lui Zimri. Și atunci, din râvnă pentru Domnul și pentru gloria Numelui Său, el reacționează în fața răului și îndeplinește judecata lui Dumnezeu. Cred că în acest sens

trebuie interpretată și apreciată fapta lui Fineas. Ar fi fost simplu dacă Fineas ar fi avut în spate o sută de oșteni gata să îl ajute. Dar faptul că a fost singur și că a reacționat atunci când ceilalți ezitau, tocmai acest lucru a făcut să strălucească atât de mult fapta sa.

Dar pasajul accentuează și mai mult un alt lucru, și anume reacția Domnului în fața faptei lui Fineas. Domnul oprește imediat urgia și îi promite lui Fineas funcția de Mare Preot. Iată că Domnul vrea ca urgia să fie oprită. El îi spune lui Moise ce trebuie să se facă pentru încetarea mâniei sale, iar când Fineas urmează indicațiile divine, atunci El își întrerupe imediat mânia și îl răsplătește pe acesta pentru faptul că a făcut ispășire pentru Israel pentru fapta sa. Iată că Domnul nu este deranjat pentru că cineva a intervenit și a oprit revărsarea mâniei sale. Nu, ci dimpotrivă, El se bucură și îi mulțumește – dacă vreți – lui Fineas pentru fapta sa. Autorul nu uită să ne aducă aminte și în acest context faptul că Domnul este încet la mînie și că El nu vrea moartea păcătosului și că Își oprește cu bucurie mînia. Este extraordinar în cartea Numeri modul în care alternează tema împietririi poporului cu cea a îndurării lui Dumnezeu. Autorul vrea să se asigure că am înțeles că tragedia păcatului cu voia trebuie explicată nu prin iuțimea mâniei lui Dumnezeu și prin nedisponibilitatea Sa de a mai ierta, ci prin împietrirea unei inimi rele și necredincioase care nu mai vrea să se smerească și să se pocăiască înaintea Cerului.

III. O nouă șansă

Intrăm în ultima secțiune a cărții. Este o secțiune cu tablouri diverse și, de aceea, este mai greu să se delimiteze foarte clar subsecțiunile care o compun. Astfel, vom studia capitol cu capitol, urmând să identificăm mai târziu subsecțiunile mai mari și legătura dintre tablouri.

a) Capitolul 26 – Numărătoarea

Este vorba de a doua numărătoare. Ne întrebăm iar care este scopul acestei numărători și dacă este vreo diferență între prima numărătoare și aceasta.

În numărătoare sunt cuprinși tot doar bărbații ale căror vârste depășesc 20 de ani, în stare să poarte armele. Putem crede deci că scopurile militare ale primei numărători rămân valabile. Domnul Își pregătește poporul pentru război și responsabilizează fiecare individ. Însă există și diferențe între cele două numărători. În prima nu se menționează și familiile componente ale semințiilor, pe când în capitolul 26 se pune un accent deosebit pe această temă. De ce era important să fie specificate și familiile componente ale semințiilor? Deoarece această numărătoare are și un alt scop.

Numărătoarea este făcută și în vederea împărțirii moștenirii. Iată că, la sfârșitul numărătorii, autorul precizează că țara, deși trebuie împărțită prin sorți, trebuie împărțită între semințiile cu număr mare și cele mai puțin numeroase. Deci, în urma numărătorii, se formau două grupe: grupa semințiilor mari și grupa semințiilor mici. Apoi, se împărțea țara în teritorii mai mari și teritorii mai mici, iar de-abia apoi urma tragerea la sorți pe cele două categorii. Iar o moștenire, o dată căzută unei seminții, urma la rândul ei să fie împărțită familiilor seminției respective. Iată de ce în capitolul 26 se pune un accent deosebit pe familiile componente. Înțelegem deci că acest capitol așază înaintea noastră tema moștenirii care pare a fi o temă centrală, unificatoare pentru a treia secțiune a cărții Numeri.

Aceasta este principala diferență dintre cele două numărători. Dacă prima pune în lumină tema războiului, a doua reliefează tema moștenirii. O a doua diferență este aceea că a doua numărătoare este întrerupta de anumite comentarii ale autorului, pe când cea din capitolul 1 curge ca un fluviu. Comentariul cel mai important pare a fi cel care specifică faptul că nimeni dintre cei care luaseră parte la prima numărătoare nu mai era în viață. Autorul vrea să demonstreze că verdictul lui Dumnezeu din Numeri 14 a fost cât se poate de adevărat și serios. Iată că Domnul s-a ținut de jurământ și nimeni dintre cei cuprinși în prima numărătoare nu a intrat în țară. Implicațiile sunt foarte mari. Știm că în Ps. 95 verdictul: “Nu veți intra în țară!” este reformulat: “Nu veți intra în odihna Mea!”. Deci jurământul vizează destinul etern al lor, iar moartea în pustie este o dovadă a faptului că nu au fost plăcuți lui Dumnezeu. Concluzia este înspăimântătoare: înseamnă că nici unul dintre cei din vechea generație nu s-a pocăit. Iată că întreaga generație a persistat în împietrire 38 de ani, în ciuda semnelor și minunilor divine care au continuat să se reverse în tabără.

Acest lucru confirmă teoria împietririi irevocabile a inimii. Iată că nici unul dintre cei care au depășit acel grad fatal de împietrire nu s-a mai pocăit. Păcatul cu voia cauzează o împietrire ireversibilă a inimii. Înțelegem ceva despre liberul arbitru. Dacă cineva persistă în alegerea de a-L respinge pe Domnul, el începe să se identifice cu această alegere și alegerea sa devine finală, eternă, imuabilă. Cu alte cuvinte, dacă Domnul i-ar mai fi lăsat o sută de ani pe pământ și i-ar fi chemat la pocăință, ei tot nu s-ar fi întors la El. Ba mai mult, dacă Domnul i-ar fi adus înapoi pe pământ din Locuința Morților, ei tot ar fi continuat să aleagă răzvrătirea față de Domnul. Această interpretare contravine universalismului și explică de ce iadul este etern. Dacă extrapolăm, înțelegem de ce nu există șansă pentru mântuirea diavolului. Nu pentru că Domnul, în marea Lui dragoste, nu ar fi dispus să îl primească, ci pentru că el este atât de împietrit, încât nu se mai poate smeri înaintea Creatorului. Dacă păcatul împietrește ireversibil, atunci cât de împietrit trebuie să fie cel care a inventat păcatul? Fac sublinierea că aceste extrapolări sunt doar niște ipoteze

teologice. Terenul însă pare destul de alunecos, deși exemplul generației din Numeri ne legitimează într-o oarecare măsură să construim astfel de ipoteze.

Oricum ce este clar, este că prin exemplul acestei generații a morții, Domnul construiește cel mai puternic avertisment din Biblie și din întreaga Sa revelare de Sine cu privire la efectele fatale și iremediabile ale pacatului cu voia. De aceea, trebuie să ne fie groaza de rau, și să ne alipim tare de bine. Trebuie să ne aducem aminte că nici unul din cei care au comis păcatul cu voia nu s-a întors la Domnul, deși 38 de ani au fost “bombardați” cu semnele îndurării lui Dumnezeu. Acum cred că este timpul, să ne întrebăm de ce totuși cei din vechea generație s-au ținut după Cort 38 de ani? De ce nu s-au întors în Egipt sau să fi plecat în alta parte? Un prim răspuns este acela că nu prea au avut de ales. Poate că în urma înfrângerii din Numeri 14 când au fost nimciți până la Horma, au fost cuprinși de frică și nu au mai îndrăznit să plece nicăieri. Poate că s-au mulțumit cu mana și confortul pe care li-l asigura Domnul în pustie. Al doilea răspuns îl descoperim dacă ne întoarcem în Numeri 16. Iată că observăm la Core un limbaj religios și faptul că el se credea bine în relația lui cu Dumnezeu. Putem emite ipoteza că ei au ținut să urmeze Cortul pentru a se amăgi pe ei înșiși, pentru a-și liniști conștiința. Astfel, poporul a refuzat să accepte durerosul adevăr că sunt lepădați, precum și statutul de răzvrătit. El a continuat să se convigă pe sine că este adunarea Domnului și că toți sunt sfinți. Pentru amăgirea propriei conștiințe omul este în stare să facă sacrificii imense. Iată că vechea generație alege să urmeze cu stoicism traseul norului prin pustie pentru a evita muștrările de conștiință și sentimentele de vinovăție.

Mai sunt trei comentarii ale autorului care fac referire la efectul de împietrire al păcatului și la pedeapsa lui Dumnezeu pentru păcat. Primul și cel mai dezvoltat ne aduce aminte de sfârșitul tragic al lui Core, Datan și Abiram. Al doilea pomenește de moartea lui Er și Onan, iar ultimul readuce în memoria noastră arderea lui Nadab și Abihu. Există deci un șir de comentarii ale morții, care aduc în atenția noastră tragedia păcatului cu voia.

Există și un al doilea tip de comentarii. Acestea evidențiază o altă temă, și anume, tema moștenirii: Ţelofhad a avut doar fiice, moștenirea trebuie să se împartă prin sorți între cei în număr mare și cei în număr mic, Leviții nu au fost cuprinși în numărătoare deoarece lor nu li s-a dat moștenire în mijlocul copiilor lui Israel. Ultimul comentariu cu Leviții ne aduce aminte că adevărata moștenire era Domnul și că intrarea în moștenirea fizică este o paradigmă pentru intrarea în moștenirea spirituală și eternă. Acum înțelegem mai bine de ce Domnul nu a îngăduit ca nici unul din cei răzvrățiți să intre în Canaan. Mesajul teologic ar fi: cei care îl hulesc pe Domnul și sfidează chemările harului Său, nu vor avea parte cu nici un chip de moștenirea cerească promisă doar celor ce cred în El. Astfel, devine și mai clar de ce în capitolul 26 sunt prezente ambele tipuri de comentarii: comentarii ale morții și comentarii despre moștenire. Capitolul 26 vrea să ne asigure că nici unul din cei răzvrățiți nu a avut și nu va avea parte de intrarea în eterna odihnă a lui Dumnezeu. Implicațiile păcatului cu voia sunt deci eterne și nu doar temporare. Domnul și-a ținut jurământul și împietrirea s-a dovedit a fi iremediabilă.

b) cap.27 – Cererea fetelor lui Ţelofhad și cererea lui Moise

Capitolul 27 ne prezintă două cereri și răspunsul lui Dumnezeu la ele. Este foarte interesant de ce autorul așază aceste două cereri una lângă alta. Le vom analiza pe rând, după care vom încerca să descoperim legătura dintre ele, precum și vreo posibilă conexiune cu tematica păcatului cu voia.

La prima vedere cererea fetelor lui Ţelofhad pare una materialistă și egoistă. Însă ele sunt preocupate de pericolul stingerii numelui tatălui lor. Erau alte vremuri și o altă mentalitate, iar această preocupare era legitimă în cultura vremii respective. Dincolo de motivația din spatele cererii lor, putem observa multe lucruri pozitive la fetele lui Ţelofhad. Mai întâi este de apreciat curajul lor. Iată că ele, femei tinere, se înfățișează înaintea lui Moise și a mai marilor poporului. Nouă ne este poate frică să vorbim cu un director sau un primar, dar ele au intrat în audiență la Moise însuși. Apoi, sesizăm cât de mult strălucește credința lor. Iată că, deși Israel nu cucerise

încă partea de la vest de Iordan, aceste tinere sunt preocupate de împărțirea moșteniri și pun problema de parcă țara ar fi fost deja cucerită sau de parcă procesul cuceririi ar fi fost doar o simplă formalitate. Iată deci că ele dau dovadă de o mare încredere în Dumnezeu, de acea credință care a lipsit primei generații în Numeri 14. Al treilea lucru de apreciat la fetele lui Țelofhad este discernământul lor spiritual. Ele sunt conștiente de destinul etern al vechii generații: „*ci a murit pentru păcatul lui.*”. Ele sunt conștiente că prima generație a murit cu păcatul pe ia. În același timp ele fac o diferență între răzvrătirea adunării și cea a cetei lui Core, și aduc ca argument pentru cererea lor faptul că tatăl lor nu s-a unit cu ceata lui Core. Copii lui Datan și Abiram au pierit împreună cu părinții lor. Deci se pare că astfel s-a stins numele unor familii în Israel. Însă Țelofhad deși era răzvrătit nu a participat la răscoala din Numeri 16. Iată că fetele lui Țelofhad observă faptul că, chiar în același context al păcatului cu voia există grade diferite de sfidare și împietrire. Ele consideră că ar fi justificat să se stingă numele cetei lui Core (ca o pildă pentru popor), dar nejustificat să se stingă numele lui Țelofhad a cărui păcat a fost asemănător cu a celorlalți din vremea lui a căror nume va fi totuși purtat în Canaan de copiii lor. Discernământul lor spiritual este confirmat de Domnul Însuși: „Fetele lui Țelofhad au dreptate.” Iată că și Moise pare eclipsat de discernământul acestor fete. Moise întreabă pe Domnul, dar pentru ele răspunsul pare clar de la început. Un al patrulea lucru care le onorează pe aceste tinere este disponibilitatea lor de a accepta soluția lui Dumnezeu. Acest lucru se vede mai bine în ultimul capitol al cărții când fetele lui Țelofhad primesc poruncă să se căsătorească doar cu bărbați din aceeași seminție. Or, știm cu toții cât de sensibil este acest capitol al alegerii partenerului. Ele însă, se încred în Domnul și acceptă restrângerea potențialilor soți.

De ce oare Domnul acceptă propunerea lor? De ce era așa de important ca să nu se stingă numele unei familii din Israel? În Daniel 12 și 13 găsim un verset foarte interesant: „*Iar tu, du-te până va veni sfârșitul; tu te vei odihni și te vei scula iarăși odată în partea ta de moștenire, la sfârșitul zilelor.*” Există deci o paralelă clară între moștenirea fizică și moștenirea eternă din Împărăția veșnică a lui Dumnezeu. Și poate că această lege care previne stingerea numelui unei familii din Israel are și scopul să întărească această paralelă. Moștenirea fizică primită de o seminție sau de o familie, în urma ascultării ei de Domnul, oglindea răsplata eternă pe care o va da Domnul. Ca acest mesaj să rămână valabil pentru generațiile care vor urma, Domnul dă această lege prin care previne stingerea numelui unei familii și înstrăinarea moștenirii ei. Această lege este în spiritul legii anului de veselie, și atunci am comentat mai pe larg importanța imuabilității granițelor moștenirilor teritoriale.

Mă gândesc la o posibilă legătură dintre acest pasaj și tematica păcatului cu voia. Textul face aluzie la răscoala lui Core și amintește faptul că cei din vechea generație au murit din pricina păcatului lor. Dar care să fie legătura cu tematica principală a cărții Numeri? Îmi vin în minte mai multe posibilități. Textul ar putea fi o ilustrație a credinței noii generații, fapt care justifică de ce această nouă generație este primită în moștenire, spre deosebire de prima generație care a pierit în pustie. Deci, nu trecerea timpului, sau un favoritism divin, a făcut ca noua generație să intre în moștenirea promisă, ci credința lor. O altă posibilitate este aceea că prin acest pasaj înțelegem că moștenirea fizică are un corespondent etern, și că neintrarea în moștenirea fizică oglindește neintrarea în odihna lui Dumnezeu. Acest lucru nu ar fi la întâmplare, căci după cum vom vedea, tema moștenirii este o temă centrală în ultima secțiune a cărții Numeri. Deocamdată ne limităm la aceste posibilități, rămânând să revenim mai târziu asupra înlănțuirilor de idei.

Cererea fetelor lui Țelofhad este urmată de cererea lui Moise. Domnul îl informează pe Moise că sfârșitul lui este aproape și îl invită pe munte pentru a-i arăta moștenirea promisă. Oare de ce procedează astfel Domnul? Domnul știa că Moise și-a dorit foarte mult să intre în țară. Acesta a fost visul lui. La 40 de ani a avut prima încercare de a conduce poporul spre moștenirea promisă. Și a sperat 80 de ani că visul lui va deveni realitate. Și iată că acum, din pricina unei neveghe, nu are voie să intre în moștenire. Totuși, Domnul în bunătatea lui îi îngăduie înainte de moarte să vadă țara promisă. Iată un pasaj din Deuteronom care pune în lumină dorința arzândă a lui Moise de a intra în țară: „*În vremea aceea m-am rugat Domnului și am zis: „Stapâne, Doamne! Tu ai început să arăți robului Tău mărirea Ta și mâna Ta cea puternică; căci care este dumnezeul*

acela, în cer și pe pământ, care să poată face lucrări ca ale Tale și să aibă o putere ca a Ta? Lasă-mă, te rog, să văd țara aceea bună de dincolo de Iordan, munții aceia frumoși ai Libanului!”. Dar Domnul S-a mâniat pe mine din cauza voastră și nu m-a ascultat. Domnul mi-a zis: „Destul! Nu-Mi mai vorbi de lucrul acesta. Suie-te pe vârful muntelui Pisga, uită-te spre apus, spre miază-zi și spre răsărit, și privește-o doar cu ochii; căci nu vei trece Iordanul acesta!”” (Deut. 3:23+27). Oare de ce își dorea Moise atât de mult să intre în moștenire? Oare ținta lui nu era moștenirea cerească? Iată că Domnul vrea să îl cheme acasă în ceruri, și el vrea să intre într-o țară pământescă și trecătoare. Oare ce era în inima lui Moise? Pasajul din Numeri 27 ne descoperă taina din inima lui Moise. Atunci când Domnul îi pomenește că sfârșitul lui este aproape, el sare ca ars și mijlocește pentru un lider puternic pentru popor. Expresia pe care o folosește Moise: „Domnul, Dumnezeul duhurilor oricărui trup..” a mai fost folosită în Numeri 16 când Moise mijlocea pentru salvarea adunării de mînia Domnului. Repetarea expresiei ne-ar putea sugera cât de intensă a fost mijlocirea din Numeri 16. Iată că inima lui Moise bătea pentru poporul Domnului, care era moștenirea Domnului. Iată de ce dorea el să intre în țară pentru că dorea să păstorească și să păzească turma Domnului, dorea să apere de atacurile celui rău bucuria și soția lui Dumnezeu, dorea să conducă oștirea Domnului în următoarea fază a revelației de Sine a lui Dumnezeu. Nu țara în sine, ci planurile mărețe ale Domnului și dragostea pentru poporul Domnului îl făceau să ezite în fața chemării Domnului de a veni acasă. Reacția lui Moise în fața chemării acasă (apropo, tu cum ai fi reacționat?) îmi aduce aminte de atitudinea model a lui Pavel în fața morții: „Dar dacă trebuie să mai trăiesc în trup, face să trăiesc; și nu știu ce trebuie să aleg. Sunt strâns din două părți: aș vrea să mă mut și să fiu împreună cu Hristos, căci ar fi cu mult mai bine; dar, pentru voi, este mai de trebuință să rămân în trup.” (Filipeni 1:22-24). La fel ca Moise, Pavel este preocupat de Biserică, de moștenirea și bucuria Domnului.

Dacă tabloul cu fetele lui Țelofhad ne comută atenția pe semnificația spirituală a moștenirii, tabloul cu cererea lui Moise de a intra în țară nu are nimic în sine. Moștenirea lui Moise era Domnul Însuși, și el va avea parte de aceasta în măsura în care îl va sluji și va fi preocupat de planurile Sale și de moștenirea și bucuria Sa: poporul Său. Astfel, ambele tablouri ne îndreaptă atenția spre moștenirea eternă și spirituală, relația cu Dumnezeu. Perspectivele însă sunt diferite. Primul ne aduce aminte că vechea generație nu a intrat în țară din pricina păcatului lor, și deci înțelegem că neintrarea în țară are și o semnificație spirituală. Al doilea, ni-l prezintă pe Moise care nu intră în țară, dar care rămâne preocupat de planurile Domnului și care se bucură de o extraordinară relație cu Domnul. Lecția pare clară: deși intrarea în țara fizică nu reprezintă nimic în sine, totuși procesul luării în stăpânire a Canaanului este o paradigmă pentru intrarea în moștenirea cea eternă și nestricăcioasă, păstrată în ceruri pentru noi. Oare aceasta să fie intenția Autorului în capitolul 27, și anume aceea de a clarifica tematica intrării în moștenire? Este o variație interesantă de interpretare, dar e prea devreme ca să ne pronunțăm.

Revenim la cererea lui Moise. Mai observ un lucru foarte important: Moise este foarte conștient că o conducere înțeleaptă este un element indispensabil pentru succesul spiritual al națiunii. De aceea el nu se roaga pentru popor, ci pentru o conducere duhovnicească. Moise a văzut de numărate ori în pustie cum căderea poporului a fost precedată de cea a liderilor și cum trezirea spirituală a națiunii a avut loc tot prin intermediul liderilor. Era o legitate pe care Moise o cunoștea foarte bine. Însă cererea lui ridică unele întrebări: Moise nu avea încredere în Eleazar? De ce cere un alt conducător? Și de ce cere un om și nu un grup de oameni la cîrma națiunii? Nu sunt întrebări prea ușoare. Mă gândesc totuși că Moise se referea la un om care să îl înlocuiască pe el. Și știm că Moise a fost unic în istorie, din perspectiva faptului că a acumulat cele trei funcții de preot, prooroc și împărat. Și cred că el avea încredere în Eleazar, dar știa că Eleazar este doar Mare Preot. Moise dorea un predecesor care să aibă același profil cu al său, tocmai pentru ca vegherea și cârmuirea lui Israel să fie cât mai bună. Îl vedem pe Moise că nu fuge după locuri unice în istorie, ci dorește ca, de dragul binelui poporului Domnului, să fie și alții cu aceleași privilegii ca ale sale și cu aceeași putere de conducere și de influență asupra poporului. Domnul însă avea alte planuri și îi ascultă doar pe jumătate cererea. Domnul dorea ca Moise să rămână unic în istorie, și să fie cel mai complet și complex prototip al lui Mesia, al Aceluia ca avea să fie

un proroc ca Moise. De aceea Domnul îl alege pe Iosua pentru a conduce oștile lui Israel în Canaan, dar nu-l face și preot, ci chiar îl subordonează lui Eleazar care avea să rămână liderul spiritual al națiunii, deși nu cumula toate atributele și funcțiile avute de Moise. Cred că în acest sens putem interpreta cererea lui Moise și răspunsul Domnului.

c) Cap. 28-29 Jertfele și sărbătorile din Israel

Capitolele 28 și 29 sunt dedicate jertfelor care trebuia aduse în Israel cu ocazia diferitelor zile și sărbători. Zilele și sărbătorile sunt așezate în ordine progresivă și cronologică, și ni se specifică cu exactitate ce tipuri de jertfe trebuiau aduse la Cort cu ocaziile respective. Să încercăm să schematizăm conținutul acestor capitole:

i) Jertfa zilnică

- 1 dimineața: un miel ca ardere de tot, un dar de mâncare și o jertfă de băutură
- 2 seara: idem

ii) Jertfa de Sabat

- ⇒ ardere de tot: doi miei + darul de mâncare și jertfa de băutură
⇒ **afară de jertfa necurmată**

iii) Jertfele de lună nouă

- 1 ardere de tot: doi viței, un berbec, șapte miei
- 2 darurile de mâncare (diferențiate)
- 3 jertfele de băutură (diferențiate)
- 4 jertfă de ispășire: un țap
- 5 **afară de jertfa necurmată**

iv) Jertfele de Paște

- 1 ardere de tot: doi viței, un berbec, șapte miei
- 2 darul de mâncare (diferențiat)
- 3 jertfă de ispășire: un țap
- 4 timp de șapte zile, în fiecare zi
- 5 **afară de arderea de tot necurmată**

v) Jertfele de Rusalii

- 1 ardere de tot: doi viței, un berbec, șapte miei
- 2 darul de mâncare (diferențiat)
- 3 jertfa de băutură: peste miei
- 4 jertfă de ispășire: un țap
- 5 **afară de arderea de tot necurmată**

vi) Jertfele de Ziua Trâmbiței

- 1 ardere de tot: un vițel, un berbec, șapte miei
- 2 darul de mâncare (diferențiat)
- 3 jertfă de ispășire: un țap
- 4 **afară de arderea de tot de fiecare lună și cea necurmată**

vii) Jertfele din Ziua Ispășirii

- 1 ardere de tot: un vițel, un berbec, șapte miei
- 2 darul de mâncare (diferențiat)
- 3 jertfă de ispășire: un țap

4 afară de jertfa de ispășire și arderea de tot

viii) Jertfele de Sărbătoarea Corturilor

1 Ziua 1

- ⇒ ardere de tot: **13 viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

2 Ziua 2

- ⇒ Ardere de tot: **12 viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

3 Ziua 3

- ⇒ Ardere de tot: **11 viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

4 Ziua 4

- ⇒ Ardere de tot: **10 viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

5 Ziua 5

- ⇒ Ardere de tot: **nouă viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

6 Ziua 6

- ⇒ Ardere de tot: **opt viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

7 Ziua 7

- ⇒ Ardere de tot: **viței**, doi berbeci, 14 miei
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

8 Ziua 8

- ⇒ Ardere de tot: **un vițel, un berbec, șapte miei**
- ⇒ darul de mâncare (diferențiat) + jertfa de băutură
- ⇒ jertfă de ispășire: un țap
- ⇒ ***afară de arderea de tot necurmată***

Observăm faptul că referirile la jertfa necurmată sunt foarte multe. Subsecțiunea începe cu prezentarea jertfei necurmate, după care expresia „*afară de arderea de tot necurmată*” se repetă de cel puțin 14 ori. Este destul de clar că Autorul dorește să accentueze semnificația jertfei necurmate. Ne aducem aminte că prezența jertfei necurmate a fost

una din condițiile din Exod 40 care au făcut posibilă coborârea slavei Domnului în mijlocul poporului. Candelile trebuiau să ardă necurmat, tămâia trebuia să ardă necurmat, marele Preot trebuia să poarte necurmat judecata lui Israel înaintea Domnului și arderea de tot trebuia să ardă necurmat pe altar. Toate aceste patru elemente fundamentale care făceau posibilă prezența lui Dumnezeu în mijlocul poporului puneau în lumină care erau condițiile spirituale pe care trebuia să le îndeplinească Israel pentru a se putea bucura de o relație permanentă cu Yahwe. Temelia era reprezentată de iertare. Prezența jertfei pe altar și a mijlocitorului le aducea aminte că prima condiție a părtășiei cu Domnul este iertarea. Însă celelalte elemente oglindesc dimesiunea ascultării de Domnul. Candelile și tămâia ne învață că Israel este chemat la o părtășie, comunicare, comuniune permanentă cu Domnul, iar jertfa necurmată cu darul ei de mâncare reflectă necesitatea unei ascultări continue și necondiționate de toate poruncile. Domnul avea să rămână în mijlocul poporului doar dacă acesta devenea o jertfă necurmată vie prin ascultarea sa totală de poruncile divine. Deci, cele patru elemente de la Cort oglindeau condițiile pe care trebuia să le îndeplinească poporul. Cortul creiona astfel modelul ideal al relației omului cu Dumnezeu, model pe care Israel trebuia să îl urmeze fără preget.

Astfel, capitolele 28-29 insistă pe condiția ascultării de Domnul pe care trebuia să o îndeplinească noua generație dacă ea dorea să rămână în relație cu Domnul. Observăm că cu ocazia fiecărei sărbători Domnul reînnoiește această condiție fundamentală. Este adevărat că de fiecare dată se menționează și aducerea unui țap ca jertfă de ispășire (și ni se aduce astfel aminte de condiția pocăinței și iertării), dar cantitativ vorbind, triumful aparține arderii de tot și darului de mâncare, care nu sunt altceva decât o reînnoire a jertfei necurmate. Deci, cu ocazia fiecărei sărbători, când poporul avea mai mult timp pentru meditație, Domnul accentuează și mai mult semnificația arderii de tot.

Despre semnificația arderii de tot și a darului de mâncare am vorbit mai mult în Levitic și am amintit ceva și în Numeri 15. Acum voi face un scurt rezumat al semnificațiilor:

- Arderea de tot: aparțin Domnului în întregime și trebuie să fie o jertfă vie pe altarul Lui.
- Darul de mâncare: jertfa mea are două dimensiuni:
 - dimensiunea părtășiei permanente: comunicare, comuniune, Domnul este Tatăl și Prietenul meu (undelemnul și tămâia).
 - dimensiunea ascultării permanente: ascultare de toate poruncile legământului pentru a-l reprezenta printre popoare, Domnul este Împăratul și Stapânul meu

Ei bine, Domnul vrea să reînnoiască aceste semnificații cu prilejul fiecărei sărbători. Un accent deosebit este pus și pe darul de mâncare a cărui cantitate trebuie să fie proporțională cu mărimea arderii de tot. Ne aducem aminte de Numeri 15 și de lecția învățată din acest principiu al proporționalității: noua generație nu trebuie să neglijeze părtășia necurmată cu Domnul, adică nu trebuie să repete greșeala părinților lor.

Putem vedea astfel capitolele 28 și 29 ca o resursă pe care Domnul o dă noii generații. Domnul vrea să învețe noua generație că, dacă vrea să se bucure de sărbătoarea prezenței lui Dumnezeu, trebuie neapărat să îndeplinească condițiile reflectate de jertfa necurmată. Mesajul era clar: să aparții în întregime Domnului, să ai părtășie cu El și să ascuți de poruncile Lui necurmat, necurmat, necurmat. Ceea ce este foarte interesant este că jertfa de ieri nu poate asigura sărbătoarea de azi. Fiecare zi și fiecare sărbătoare este făcută posibilă doar de jertfa de azi, și nici măcar de cea de mâine. Părinții lor începuseră bine ca și ei. Dar au neglijat jertfa de azi, și apoi au pierit în pustie. Prin capitolele 28-29, Domnul provoacă noua generație la perseverență, la o ascultare zilnică, la o trăire a prezentului în credințioșie. Ne aducem acum aminte de cuvintele psalmistului: „*Astăzi, dacă auziți glasul Lui, nu vă împietriți inimile...*” sau: „*O, de ați asculta azi glasul Lui...*”. De sărbătoare te poți bucura doar azi, iar condiția rămâne mereu aceeași: jertfa ascultării de Domnul.

Ceea ce rămâne pentru mine un mister este descreșterea numărului arderilor de tot în timpul Sărbătorii Corturilor. Autorul alocă o cantitate foarte mare de text acestei sărbători și accentuează ideea descreșterii numărului arderilor de tot de-a lungul sărbătorii. Ce mesaj vroia să

transmită Domnul prin această descreștere? Ideea de descreștere o mai întâlnim în Levitic cap. 1 și cap. 5. Domnul îngăduia săracului ca să aducă o jertfă mai mică, pentru ca jertfa să nu-i fie o povară prea mare și astfel să se obtureze mesajul harului. Dar oare ce să însemne descreșterea numerică din Numeri 29? Oare Domnul vrea să le transmită că nu jertfa în sine este importantă, ci ascultarea efectivă de poruncile divine? Oare Domnul vrea să le distragă atenția de pe ritualul în sine și să le-o comute pe viața de supunere pe care trebuiau să o trăiască înaintea Domnului? Deocamdată, descreșterea rămâne un mister.

Capitolele 28-29 ar putea fi o continuare firească a cap. 26-27. În capitolele 26-27 este introdusă tema moștenirii și ni se atrage atenția că moștenirea fizică are un corespondent spiritual, și anume: moștenirea eternă pe care o oferă Domnul celor ce cred în El. Capitolele 28-29 focalizează atenția poporului pe adevărata moștenire și pe condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a avea parte de ea. Poporul se pregătea să intre în Canaan. Era o mare ispită să își lege inima de moștenirea vizibilă și să uite de Domnul. Prin cap. 28-29, Domnul își învață poporul că adevărata sărbătoare este intrarea în prezența lui Dumnezeu și că pentru aceasta, viața poporului trebuie să fie asemenea jertfei necurmăte.

d) Capitolul 30 – Juruințele femeilor

Mesajul acestui capitol pare foarte clar și logic. Mai greu este însă să surprindem legătura cu capitolele vecine, și mai ales cea cu tematica păcatului cu voia. Versetul cheie al acestui capitol este v.16: *„Acestea sunt legile pe care le-a dat lui Moise Domnul, ca să aibă putere între un bărbat și nevasta lui, între un tată și fata lui, când ea este în tinerețe și acasă la tatăl ei.”* Această lege era necesară deoarece rezolva o anumită dilemă care putea apărea în contextul juruințelor femeilor. Dilema izvora din existența a două porunci care ar fi putut intra în conflict. Prima era: juruințele făcute Domnului trebuie împlinite, iar a doua: femeia trebuie să se supună soțului și tatălui ei. Și atunci apare în mod logic întrebarea: dar dacă tatăl sau soțul ei nu este de acord cu jurământul făcut de ea, ce trebuie să facă femeia?

Înainte de a comenta mai departe textul, mă opresc puțin pentru a mă minuna de frumusețea caracterului lui Dumnezeu și a legilor sale. Iată că Domnul prevede o posibilă situație conflictuală între două din poruncile Lui, și intervine cu o a treia lege care să soluționeze dilema morală a femeii. Iată câtă grijă are Domnul de conștiința femeii și cât de preocupat este El ca femeia să rămână în ascultare de Domnul, să evite situații de vinovăție falsă. Și a treia lege stipula clar faptul că bărbatul avea autoritatea să desființeze sau să confirme jurământul femeii. Însă dacă legea ar fi stipulat doar atât, ar fi fost știrbită autoritatea lui Dumnezeu asupra femeii. De aceea, mai este adăugată o clauză: bărbatul are acest drept doar în prima zi. Dacă el îl exercită mai târziu, atunci femeia trebuie să îl asculte, dar el va fi cel tras la răspundere de Domnul, sau cum traduce Cornilescu: „el va fi vinovat de păcatul nevastei lui.” Domnul deci nu acordă autoritatea absolută bărbatului asupra femeii. Bărbatul avea un drept special doar 24 de ore după ce auzea prima dată de jurământul femeii. Domnul dă această lege de dragul conștiinței femeii, dar și pentru a avea autoritate între un bărbat și nevasta lui. În cele din urmă, Domnul, și nu bărbatul, era autoritatea finală a femeii, iar bărbatul nu era altceva decât un reprezentant al autorității divine asupra femeii. Ca reprezentant al autorității divine, acesta trebuia să acționeze în armonie cu autoritatea lui Dumnezeu, nu să o sfideze, jucându-se cu valabilitatea jurămintelor femeii față de Domnul. Dacă un bărbat se apuca să desființeze și să reconfirme jurămintele femeii de la o zi la alta, cum s-ar fi simțit femeia și cum ar mai fi priceput ea că autoritatea finală este Domnul?

Acest capitol întărește faptul că bărbatul este lăsat ca și autoritate a lui Dumnezeu asupra femeii. Femeia înțelege că, deși are o relație personală cu Domnul, ea nu poate în numele acesteia să sfideze autoritatea soțului ei. Ne aducem aminte de cartea femeile „superspirituale” din Corint care, din dorința de a se dedica Domnului, renunțau la relațiile sexuale cu soțul, la menaj și chiar la a mai sta împreună cu bărbatul. Răspunsul Domnului este clar: mai întâi trebuie îndeplinite responsabilitățile de soție, și apoi te poți implica cu binecuvântarea Domnului în lucrarea de

slujire a Bisericii. Astfel, legea din Numeri 30 protejează nu doar femeia, ci și pe bărbat. Ce putea răspunde un bărbat (care știa că jurămintele făcute Domnului trebuie împlinite întocmai) dacă soția lui tocmai îl anunța că a făcut o juruință Domnului de a renunța la relația sexuală pentru un an și să petreacă o lună în singurătate cu Dumnezeu? Bărbatul era și el pus în fața unei dileme. Legea din Numeri 30 protejează pe amândoi de anumite posibile abuzuri cu justificări spirituale, și înalță autoritatea lui Dumnezeu asupra familiei.

Cum spuneam, conținutul și rațiunea acestei legi minunate par mai clare, dar când vine vorba să descoperim înlănțuirea de idei, atunci suntem în impas. Mai este o observație interesantă asupra acestui capitol. El aduce în discuție posibilitatea unui transfer de vinovăție: el, bărbatul va fi responsabil sau vinovat de păcatul ei (vezi Numeri 30:15). Mai descoperim acest principiu la Cortul Întâlnirii, când vinovăția evreului era transferată atât pe animal, cât și pe preotul mijlocitor. Însă, dacă în contextul Cortului transferul era de natură simbolică, în situația din Numeri 31 transferul era cât se poate de real. Domnul amintește în Vechiul Testament în diverse feluri și contexte despre posibilitatea transferului de vinovăție și face acest lucru în vederea pregătirii înțelegerii lucrării ispășitoare a Robului Domnului (vezi Isaia 53).

În concluzie, legea din Numeri 30 este binevenită, este foarte utilă (ea protejând atât pe bărbat, cât și pe femeie), include și aspecte mesianice, însă nu întrezăresc legătura cu tematica păcatului cu voia sau cu capitolele vecine.

e) Cap. 31 – Nimicirea madianiților

Madianiții locuiau în sudul Moabului. Ei erau un popor diferit de moabiți și trăiau într-o regiune distinctă, însă apropiată. În capitolul 22 Balac cheamă bătrânii Madianului pentru a se sfătui și a găsi o soluție împotriva lui Israel. Este posibil ca tocmai aceștia să îi fi sugerat chemarea lui Balaam care locuia tocmai în Petor, pe malul Eufratului. Este posibil ca Madianiții să fi priceput că Israel este puternic din pricina Dumnezeului lui. Într-adevăr, în vechime victoriile unui popor erau asociate cu puterea dumnezeilor lui. Dacă Israel l-a înfrânt pe Sihon și Og, atunci înseamnă că Yahwe este foarte puternic printre dumnezei. Și atunci soluția a fost chemarea unui expert în descântece și zeități care să îl înduplece pe Yahwe să nu-i mai țină partea lui Israel. Se pare că asta urmărea Balaam, care recunoștea puterea și autoritatea lui Yahwe. Să nu uităm că trecuseră doar 40 de ani de la ieșirea din Egipt pe care curva Rahav o comentează puțin mai târziu astfel: „Știi că Domnul v-a dat țara aceasta, căci ne-a apucat groaza de voi și toți locuitorii țării tremură înaintea voastră. Fiindcă am auzit cum, la ieșirea voastră din Egipt, Domnul a secat înaintea voastră apele Mării Roșii și am auzit ce ați făcut celor doi împărați ai Amoriților, dincolo de Iordan, lui Sihon și Og, pe care i-ați nimicit cu desăvârșire. De când am auzit acest lucru, ni s-a tăiat inima, și toți ne-am pierdut nădejdea înaintea voastră; căci Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeu sus în ceruri și jos pe pământ.” (Iosua 2:9-11). Și mai interesant este să analizăm cuvintele Filistenilor rostite cu vreo patru sute de ani mai târziu: „Vai de noi! Cine ne va izbăvi din mâna acestor dumnezei puternici? Dumnezeii aceștia au lovit pe Egipteni cu tot felul de urgii în pustie.” (Samuel 4:7); „Pentru ce vă împietriți inima cum și-au împietrit inima Egiptenii și Faraon? Nu i-a pedepsit El și n-au lăsat ei atunci pe copiii lui Israel să plece?”

Este clar că în vremea lui Balaam Yahwe era un Dumnezeu cunoscut. În cultura vremii era o practică să urmărești dumnezeii mai puternici și să ți-i adaugi în panteonul personal. Iată că, prin ieșirea din Egipt al lui Israel, Yahwe se prezentase cu un CV impresionant și intrase în topul dumnezeilor celor mai puternici. Astfel se explică și de ce Balaam nu a mers de capul lui la Balac, ci a încercat mai întâi să intre în contact cu Yahwe pentru a-I cunoaște voia. Balaam recunoștea autoritatea lui Yahwe și nu își permitea să meargă la Balac pur și simplu de capul lui.

Se pare că acest Balaam se afla într-o legătură mai specială cu Madianiții. Numeri 24-25 ne spune că Balaam s-a dus la casa lui. Nu știm exact dacă se referă la casa lui din Petor sau la casa lui Madian. Cert este însă că în capitolul 31 îl găsim în Madian.

În capitolul 25 poporul este ispitit deopotrivă de fetele moabite și cele madianite. Cu toate acestea, se pare că creierul acestei capcane a fost madianit și că majoritatea femeilor erau madianite. În felul acesta s-ar explica decizia lui Dumnezeu de a cruța Moabil, dar de a nimici cu desăvârșire Madianul. O altă explicație ar fi că paharul nelegiuirilor moabiților nu se umpluse încă, pe când madianiții, prin această ultimă fărâdelege, au depășit limita răbdării lui Dumnezeu. Cartea Isaia ne deschide perspectiva judecării popoarelor. Fiecare națiune are un pahar al fărâdelegii. Când acesta se umple, Domnul își revarsă mânia și pedeapsa într-un mod vizibil și cumplit. Este posibil ca paharul istoric al madianiților să fi fost mult mai plin decât cel al moabiților.

Știm din cartea Iosua că Domnul poruncește nimicirea unei națiuni doar atunci când împietrirea acesteia a ajuns irevocabilă și când ea reprezintă printre națiuni doar un focar iremediabil de infecție morală. Pentru binele pământului întreg, Domnul decide să nimicească acest focar de infecție. Așa s-a întâmplat și în cazul madianiților.

Capitolul 31 ne descoperă ultima lucrare a lui Moise. Această lucrare este foarte importantă, ținând cont de faptul că următorii 7 ani de zile Domnul programase războaie pentru Israel. Într-devăr, trebuia ca ei să cucerească încetul cu încetul Canaanul. Nimicirea madianiților devine un model de referință pentru toate războaiele pe care trebuia ca ei să le poarte. Deci capitolul 31 reprezintă o pregătire pentru intrarea în moștenire. În acest capitol sunt foarte multe detalii care construiesc împreună un model de biruință asupra vrăjmașului. Să analizăm pe rând aceste elemente componente de referință.

◆ Strategia poruncită de Domnul

Strategia a fost comandată de Generalul Suprem al armatei, și anume: să meargă la luptă 1000 de ostași din fiecare seminție. Evreii puteau învăța astfel că luarea în stăpânire a moștenirii este o responsabilitate pentru toate semințiile. Fiecare seminție, mare, mică, trebuia să se implice cu toată ființa în acest proces. Cucerirea Canaanului era o responsabilitate colectivă, și trebuia ca ei să lupte împreună. Apoi, această strategie putea fi un test al credinței. Nu știm exact cât de mare era armata moabită, dar poate evreii ar fi dorit să meargă într-un număr mai mare la război. Însă Domnul a poruncit doar 12.000. Ei erau obișnuiți că, alături de victoria militară, Domnul dorește să aducă o biruință în inima lor și să le consolideze încrederea în El. În cartea Iosua observăm cum Domnul alege strategii diferite pentru bătălii diferite, și fiecare strategie înglobează o lecție spirituală pe care poporul trebuia să o învețe. În cele din urmă, nu intrarea lor în țara fizică, ci intrarea Împărăției lui Dumnezeu în inima lor era adevărata intrare în moștenire.

◆ Nimicirea cu desăvârșire

Nimicirea cu desăvârșire era un alt test pe care trebuia să îl ia poporul. Erau diferite motive care i-ar fi putut împiedica să îplinească această poruncă, și anume: lenea, o milă falsă, dorința de avea soții și sclavi. În capitolul 31 cred că dorința de avea soții frumoase sau o milă falsă i-a determinat să nu nimicească femeile. Moise s-a mâniat însă și le-a deschis ochii. Femeile acelea făcuseră un lucru atât de grav, încât erau vrednice de moarte. Și apoi, dacă ele erau lăsate în viață, atunci ar fi înduplecat din nou inima bărbaților israeliți pentru a sluji dumnezeilor străini. Domnul poruncește doar nimicirea acelor persoane a căror împietrire este iremediabilă. Păstrarea lor în viață se va transforma într-o catastrofă spirituală pentru ceilalți din jurul lor. Să nu uităm că trebuia ca ei să omoare și copii mici. Cum puteau ei face acest lucru? Și de ce trebuia să fie omorâți copii nevinovați? Domnul poate privi în fântâna genetică a unei națiuni și poate ști care va fi comportamentul generațiilor viitoare. Atunci când generația va urma exemplul sodomic al părinților, Domnul poate decide și nimicirea copiilor mici. Dacă în astfel de situații Israel s-ar fi arătat mai bun decât Dumnezeu și ar fi cruțat copii mici, aceștia ar fi crescut mari, ar fi urmat exemplul părinților lor naturali, ar fi slujit idolilor și ar fi fost o capcană pentru Israel, un laț și un spin în coaste, o pricină de cădere, un factor determinant pentru un iminent dezastru spiritual al lui Israel. Mila falsă minimizează dimensiunea vinovăției și gravității faptelor celor ce trebuie pedepsiți. Dar ori de câte ori încercăm să fim mai buni decât Domnul și necinstim astfel dreptatea Sa, ne pregătim propia pieire.

◆ Curățirea de după bătălie

Acesta era un element foarte important. Toți cei ce se atinseseră de un mort trebuia să parcurgă acel ritual complex al apei de curățire. Prin acest ritual ei își aduceau aminte de sfințenia lui Dumnezeu, de cât de mult urăște Domnul păcatul și moartea. Ciudat este faptul că, după procesul nimicirii, ei își aduceau aminte că Domnul este un Dumnezeu al vieții. Acest lucru era însă foarte important, ca nu cumva, după repetate nimiciri, să își distorsioneze ei înșiși imaginea despre El.

Dar nu doar trupul trebuia curățit, ci și toată prada de război. Acest al doilea tip de curățire le aducea aminte că poporul nimicit era un popor necurat care trebuia pedepsit din pricina păcatelor lor. Prada de război provenea dintr-un spațiu al blestemului, și trebuia ca ei să aibă grijă cum anume administrau acele obiecte. Aceste obiecte altădată slujiseră unor obiective idolatre și păcatoase. Ei aveau dreptul să le folosească, însă trebuia să le curățească și să învețe să le folosească într-un alt mod, spre slava și cinstea lui Dumnezeu.

◆ Un dar pentru Domnul din prada de război

Să ai biruință după biruință nu e puțin lucru. Pericolul mândriei și a punerii încrederii în ei înșiși într-un mod exagerat era un pericol iminent. Pentru aceasta, era foarte important ca din prada de război să se dea mai întâi o parte Domnului; astfel, ei își aduceau aminte că biruința vine de la El, că ei sunt total dependenți de Domnul. Astfel, puteau rămâne smeriți și cu o imagine cumpătată despre ei înșiși.

◆ Împărțirea prăzii

Este foarte interesant că o parte din paradă era luată și de cei ce nu au mers la război. Acest lucru le aducea aminte că sunt un întreg, un trup, și că orice biruință este colectivă. Dar ce au făcut cei care au stat acasă? Poate s-au rugat, au avut grijă de copii și de animale, și un lucru foarte important pentru biruință: au rămas în ascultare de Domnul. Biruința era în primul rând de natură spirituală, iar ascultarea tuturor de Domnul era condiția de bază pentru ca ei să obțină victoria mult așteptată.

Cu toate acestea, cei au mers la război au primit o parte mai mare. Deși orice biruință în poporul lui Dumnezeu este biruința întregului popor, totuși sunt unii care duc greul și ei vor primi o răsplată specială. Se creează astfel un echilibru între contribuția colectivă și cea individuală, între răsplata colectivă și cea pentru fiecare persoană în parte.

◆ Un dar de bunăvoie pentru Domnul

Capitolul se încheie cu uimirea ostașilor datorată faptului că nimeni nu a murit la luptă și cu aducerea darului lor de bunăvoie. Nu avem pasaje care să specifice clar că Domnul a promis lui Israel că toți cei ce vor merge la război vor rămâne în viață. Se pare că a fost o excepție care a pus în uimire căpeteniile. Ei simt nevoia să mulțumească Domnului. Acest lucru arată că ei au înțeles că totul era un har, că nu erau vrednici și nu meritau un asemenea dar. Este interesantă perspectiva lor asupra darului: „ca să se facă ispășire pentru sufletele noastre înaintea Domnului.” Nu știu exact cum să o comentez. Știm că ispășirea presupunea de regulă prezența sângelui. Oricum ei simt nevoia de ispășire. De ce? Ei înțeleg cât de prețioasă a fost viața lor înaintea Domnului și, în același timp, sunt conștienți de lipsa meritelor. De aici poate nevoia de ispășire: „noi nu merităm acest lucru, ci avem nevoie de ispășire pentru sufletele noastre păcatoase. Astfel, înțelegem că darurile de bunăvoie sunt binevenite alături de cele obligatorii și ele înalță harul lui Dumnezeu: nu doar că victoria nu a fost obținută prin puterea noastră, dar nici din pricina bunătății și meritelor noastre!

Nimicirea Madianților face parte din pregătirea luării în stăpânire a Canaanului. Ea rămâne un model de referință pentru toți anii de război care aveau să urmeze. Ultima lucrare a lui

Moise a avut o importanță specială în procesul cuceririi moștenirii. Observăm faptul că moștenirea este o temă cheie a acestei secțiuni.

f) Cap. 32 – Galaadul dat lui Gad și Ruben

În mod evident, tot tema moștenirii este tema centrală. În același timp, și legătura cu tematica păcatului cu voia este mai clară. Capitolul 32 este un capitol extrem de important în contextul cărții Numeri. Învățăm mai întâi că tragedia păcatului cu voia este o istorie repetabilă: „*Și iată că voi luați locul părinților voștri, ca niște odrasle de oameni păcătoși, ca să faceți pe Domnul să Se aprindă de mânie și mai tare împotriva lui Israel. Căci, dacă vă întoarceți de la El, El va lăsa mai departe pe Israel să rățăcească în pustie și veți aduce pierderea poporului acestuia întreg (32:14-15)*”. Iată că Moise este conștient că noua generație poate comite greșeaua fatală a părinților lor. Înțelegem deci că tragedia primei generații nu a fost o excepție în istorie, un caz unic și irepetabil. Tragedia lor nu a fost asemenea unei epidemii care apărut doar într-un moment în istorie, în niște condiții cu totul speciale, și care nu mai poate amenința scena omenirii. Nu, pericolul păcatului cu voia este un pericol real care amenință fiecare generație, iar Domnul care nu este părtinitor îi va pedepsi și pe ei, ca și pe părinții lor. Efectul de împietrire al păcatului rămâne real pentru orice om de pe această planetă, indiferent de poziția sa socială sau de secolul în care trăiește. Astfel, tragedia celor din Numeri devine o pildă pentru întreaga umanitate, și în mod special pentru tot poporul lui Dumnezeu de-a lungul istoriei.

O a doua lecție pe care o învățăm în acest capitol este legat de caracterul paradigmatic al moștenirii fizice. Dacă ei nu ascultau, Domnul era hotărât să nu-i lase să intre în moștenire. Deci, intrarea în moștenirea fizică este 100% condiționată de credincioșia și ascultarea lui Israel de Domnul. Iată că Domnul este dispus să mai aștepte încă 40 de ani în pustie, însă nu negociază această condiție. De ce acest lucru? Am descoperit în capitolele 26 și 27 faptul că intrarea în moștenirea fizică este în planul revelației de Sine a lui Dumnezeu o paradigmă pentru intrarea în moștenirea cea veșnică. Capitolul 32 consolidează această paradigmă, accentuând faptul că doar cei credincioși pot intra în moștenire. Dacă intrarea în moștenire nu ar avea un caracter paradigmatic, ca și ieșirea din Egipt, atunci nu ar avea rost aceste condiționări irevocabile. Caracterul paradigmatic al intrării în moștenire potențează caracterul paradigmatic al neintrării în moștenire. Înțelegem încă o dată că cei care nu au intrat în moștenire, ci au pierit în pustie, au murit cu păcatul pe ei, și nu vor avea parte de moștenirea cea veșnică a lui Dumnezeu. Deci, cel care a scris Psalmul 95 nu speculează când redă jurământul din Numeri 14 prin expresia: „*Am jurat dar în mânia Mea, că nu vor intra în odihna Mea!*”. Psalmistul a înțeles caracterul paradigmatic al intrării și al neintrării în moștenire.

Însă a treia lecție pe care o învățăm din Numeri 32 este că, deși intrarea în moștenirea fizică de dincolo de Iordan oglindește intrarea în moștenirea eternă promisă de Dumnezeu, cu toate acestea ea nu reprezintă ceva în sine. Acest lucru se desprinde din flexibilitatea granițelor și din disponibilitatea lui Moise și a lui Dumnezeu de a le da celor două seminții și jumătate un teritoriu la Est de Iordan. Însă condiția este să meargă cu celelalte seminții la Vest de Iordan și să supună Canaanul. Deci, ce-L interesează pe Domnul este ascultarea de El și punerea în încrederea în El. De fapt, Domnul ar fi putut să nimicească singur popoarele canaanite. Însă El dă această slujbă lui Israel tocmai pentru a-i testa și crește credința în Dumnezeu. Credința și ascultarea de Domnul este ceea ce contează, și nu intrarea și rămânerea într-un teritoriu geografic bine delimitat. Pentru ca paradigma să fie relevantă pentru generațiile care vor urma și care erau deja în țară, trebuia evidențiată foarte clar condiția de natură spirituală pentru intrarea în moștenire. Această condiție a încrederii în Dumnezeu strălucește și mai mult în capitolul 32, când Domnul este dispus să dea celor două seminții un alt teritoriu decât cel făgăduit inițial.

Granițele moștenirii fizice sunt flexibile și negociabile, dar condiția intrării în ea (ascultarea și încrederea în Domnul) este o lege implacabilă. Doar cei care vor urma în totul calea Domnului vor avea parte de moștenire. Iar a urma în totul calea Domnului înseamnă să

perseverezi ca Iosua și Caleb în credință și să te încrezi în Domnul în pofida noilor contexte și încercări din viața ta.

A patra lecție vizează credința noii generații. Cele două seminții și jumătate dau dovadă de o mare credință. Nu doar că ei se supun lui Moise și sunt dispuși să meargă în fruntea oștii lui Israel dincolo de Iordan, dar ei sunt gata să își lase soțiile și copiii la Est de Iordan pentru o vreme destul de îndelungată. Ei își iau anumite măsuri de protecție, însă se încred tot în Domnul, cred că El le vrea binele prin poruncile Lui, că le va proteja familiile. Domnul nu dă moștenirea acestei noi generații pentru că era deja în întârziere cu 40 de ani și planurile Sale trebuiau să continue numaidecât, ci pentru că noua generație avea o credință autentică în El. Domnul nu manifestă favoritisme față de noua generație. El este la fel de intransigent și o supune la teste similare cu cele ale vechii generații. Ceea ce face diferență între generații este perseverarea în credință. Spre deosebire de prima generație, generația condusă de Iosua a perseverat în încrederea și ascultarea de Domnul. Doar așa au putut intra și lua în stăpânire țara Canaanului. Ultima parte din cartea Numeri este foarte importantă pentru înțelegerea cărții Iosua. Cartea Iosua este o carte relevantă pentru noi deoarece procesul luării în stăpânire a moștenirii fizice este o oglindire a procesului luării în stăpânire a moștenirii cerești. Fără ultima parte din cartea Numeri, ar fi fost foarte greu să descoperim acest lucru doar din cartea Iosua. Devine din ce în ce mai clar că ultima secțiune din cartea Numeri demonstrează caracterul paradigmatic al intrării în moștenire. Acest fapt are două consecințe majore. Mai întâi, înțelegem că tragedia vechii generații este o tragedie repetabilă care amenință fiecare generație. Și apoi, pricepem că biruința noii generații din cartea Iosua este o biruință pe care trebuie să o imităm dacă vrem să avem parte de moștenirea cerească, care nu se poate strica și care este păstrată în ceruri pentru noi.

g) Cap.33 – Popasurile lui Israel

Cred că am primit o lumină în ceea ce privește cea de-a treia secțiune a cărții Numeri. Într-adevăr, tema unificatoare este tema moștenirii. Și Autorul ne comunică trei lucruri principale despre moștenire:

- ⇒ cap.26-29 – Natura moștenirii
- ⇒ cap. 31-33 – Cucerirea moștenirii
- ⇒ cap. 34-36 – Administrarea (stăpânirea) moștenirii

În capitolele 26-29, Autorul se focalizează asupra caracterului paradigmatic al moștenirii și al intrării în moștenire. Moștenirea fizică, deși nu reprezintă nimic în sine, are un corespondent etern și întreaga în moștenirea fizică oglindește intrarea în sărbătoarea odihnei prezenței lui Dumnezeu.

În capitolele 31-33, Autorul ne vorbește despre cucerirea moștenirii și se concentrează asupra condițiilor care ar trebui îndeplinite de popor pentru a pune stăpânire pe moștenire. Iată ceea ce trebuie să facă Israel:

- ei trebuie să poarte războaiele Domnului după modelul de la nimicirea madianiților (cap.31);
- ei nu se pot sustrage de la război, război în care Domnul vrea să le testeze încrederea în El (cap.32);
- ei nu trebuie să urmeze plida părinților lor, ci să persevereze în ascultare și să nimicească toți canaaniții și toți idoli, pentru ca să nu piară la rândul lor sub mânia lui Dumnezeu (cap.33)

Și în fine, în capitolele 34-36 descoperim niște principii sfinte despre administrarea moștenirii, principii care reflectă și condițiile rămânerii în moștenire.

Acum suntem deci în capitolul 33. Am văzut că cele două capitole precedente (31 și 32) sunt centrate pe tema războiului. Capitolul 31 este un model de război sfânt, iar 32 accentuează

faptul că Israel, și nici măcar o seminție, nu se poate sustrage de la războaiele Domnului, dacă vrea să aibă parte de moștenire. Cele două capitolele ar fi putut continua cu sfârșitul capitolului 33, și anume cu pasajul în care Domnul poruncește ca toți canaanii să fie nimiciți. Dar înainte de a scrie acest pasaj, Autorul așterne pe hârtia lista cu toate popasurile lui Israel, din Egipt până în câmpia Moabului. Oare de ce?

Observăm că nu este doar o înșiruire de localități, ci avem tot felul de indicii, care să ne aducă aminte de anumite evenimente și să ne facă cumva să retrăim toată istoria lui Israel de 40 de ani. Așa că, pe măsură ce un evreu citea această înșiruire de popasuri, el retrăia cu nostalgie istoria poporului său. Prima parte ne atrage atenția asupra începutului bun a primei generații. Au ieșit prin credință din Egipt, au trecut prin credință marea Roșie și, în ciuda ezitărilor din pustie, au revenit sub autoritatea lui Dumnezeu și au ajuns la Sinai unde au intrat în legământ cu Domnul, unde au primit Cortul, au organizat tabăra și a avut loc sărbătoarea plecării spre Canaan. Dar apoi, tragedie: răzvrătire după răzvrătire. Și răbdarea lui Dumnezeu ajunge la capăt, iar El leapădă această generație, pe care o face să rățească 38 de ani în pustie. Și se naște o nouă generație. Ei încep bine, precum părinții lor. Au și ei ezități, dar revin sub autoritatea divină. La fel ca părinții lor, ajung și ei la granița țării promise. Oare ei ce vor face - vor repeta istoria neascultării părinților lor? Dar oare pot împărtași ei același destin?

Și când avem aceste semne de întrebare în minte, apare înaintea noastră taboul cu canaanii. El insistă pe porunca divină de a nimici toți idoli și toți canaanii. Israel este chemat să persevereze în ascultare, adică este chemat să facă tocmai ce nu au făcut părinții lor, adică să persevereze până la sfârșit în încrederea față de Domnul. Și Domnul le atrage atenția că, în caz că se vor culca pe o ureche precum părinții lor, consecințele neperseverării în credință vor fi aceleași: nimicirea lor de mânia lui Dumnezeu. Acest lucru îl regăsim în ultimile versete ale capitolelor: „*Dar dacă nu veți izgoni dinaintea voastră pe locuitorii țării, aceia dintre ei pe care îi veți lăsa, vă vor fi ca niște spini în ochi și ca niște ghimpi în coaste: vă vor fi vrăjmași în țara în care veți merge să vă așezați. Și vă voi face și vouă cum hotărâsem să le fac lor.*”

Observăm că aceste trei capitole (31-33) care aduc înaintea noastră condițiile pe care trebuie să le îndeplinească noua generație pentru a lua parte de moștenire insistă și asupra pericolului repetării istoriei tragice a părinților lor.

Astfel, capitolul 31 ne aduce aminte de tragedia din capitolul 25, când urgia Domnului s-a aprins împotriva noii generații (vechea generație murise deja, vezi Deut. 2:14 și Numeri 21:12). Deși era noua generație, Domnul nu se sfiește să-și reverse mânia și să nimicească 24.000 de mii din popor.

În capitolul 32, Moise le spune foarte clar: „Căci dacă vă întoarceți de la El, El va lăsa mai departe pe Israel să rățească în pustie, și veți aduce pierderea poporului acestuia întreg.”

Iar acum, în capitolul 33, Domnul își încheie discursul cu acest avertisment solemn: în caz de neperseverare în ascultare, sfârșitul lor va fi ca cel al canaanienilor. Este cât se poate de clar că tragedia păcatului cu voia este un pericol cu care se va confrunta și noua generație. Dar numai ea? Nu, din pricina caracterului paradigmatic al intrării în moștenire, înțelegem că oricine vrea să aibă parte de moștenirea cerească, se va confrunta cu ispita repetării acestei istorii a neascultării. De aceea, Domnul are un imperativ clar pentru toți cei ce vor să intre în Împărăția Sa: „Perseverati, perseverati și iar perseverati în credință!” Fiecare zi e o nouă bătălie spirituală în care se așteaptă de la noi să ne reînnoim încrederea în Domnul. Astăzi să ascultăm glasul Lui! Atât ni se cere. Dar acest „astăzi” se înnoiește cu fiecare zi.

h) Cap. 34, 36 – Împărțirea moștenirii

O dată cu capitolul 34 intrăm în subsecțiunea dedicată principiilor administrării moștenirii. Capitolul 34 ne descoperă două principii minunate:

1. granițe precise și fixe ale moștenirii
2. împărțirea teritoriului prin tragere la sorți

Primul principiu este extrem de important. Domnul trasează cu precizie moștenirea pe care le-o va da în stăpînire. De ce era important acest lucru? În fiecare națiune era o dorință de expansiune, de afirmare și putere. Și, de regulă, mai mult pămînt și mai multe resurse însemna mai multă putere. Istoria omenirii este măcinată de războaie fără sfârșit. Mobilul este mereu același: mai mult pămînt, mai multe resurse. Celelalte motive invocate sunt doar pretexte justificatoare. Însă principala motivație este una materială. Domnul îi dă lui Israel granițe fixe. Astfel, sunt temperate tendințele expansioniste ale lui Israel. Israel trebuia să învețe să se mulțumească cu ce i-a dat Domnul, să administreze și să dezvolte cu responsabilitate moștenirea primită. Explorarea „curții vecinului”, dorința după mai mult putea fi o mare pricină de defocalizare și neglijare a administrării moștenirii primite. Trebuia ca Israel să își focalizeze energiile spre dezvoltarea în Canaan a unei societăți aparte care să îl reprezinte pe Domnul printre popoare. Acesta era acel lucru mai mareț la care trebuia el să tânjească, și nu mărirea spațiului geografic.

Dar lupta pentru pămînt putea avea loc și în interiorul propriului teritoriu. De aceea, Domnul instaurează principiul tragerii la sorți. Putea să apară invidia sau suspiciunea între seminții. Dar astfel ei știau că, în urma sorțului, Domnul a hotărât ce și cui să-i dea. Fiecare trebuia să aibă încredere în Domnul și să fie mulțumit cu moștenirea care i-a căzut la sorți. „Domnul știe mai bine”, acesta trebuia să fie răspunsul pe care trebuia să îl dea orice israelit atunci cînd era ispitit cu gînduri de genul: „dar parcă moștenirea lui Efraim e mai bună, dar parcă moștenirea mea e prea mică” etc. Trebuia ca ei să creadă că Domnul îi iubește pe toți și știe cel mai bine ce este mai bun pentru fiecare în parte. Doar fiind mulțumiți cu ce au primit puteau să se focalizeze să împlinească mandatul pe care li l-a dat Domnul.

În capitolul 36 principiul tragerii la sorți este întărit de principiul imuabilității granițelor. După legea dată în capitolul 27 a apărut o nouă problemă. Cei din Manase și-au dat seama că, dacă fetele lui Țelofhad se vor căsători cu bărbați din alte seminții, atunci moștenirea lor va trece în dreptul acelei seminții. Apoi, se creaa un precedent care demonstra că teritoriul unei seminții putea fi înstrăinat unei alte seminții. Domnul însă intervine și dă o lege prin care întărește următorul principiu al moștenirii: „*Nici o moștenire să nu treacă de la o seminție la alta, ci semințiile copiilor lui Israel să se țină fiecare de moștenirea sa.*” (36:9).

Astfel, Domnul restricționează aria din care fetele lui Țelofhad își puteau alege soții: „Iată ce poruncește Domnul cu privire la fetele lui Țelofhad: „*Să se mărite după cine vor vrea, numai să se mărite într-o familie din seminția părintească.*” (36:6). Este interesantă expresia: „după cine vor vrea”. În cultura vremii nu se prea punea problema liberului arbitru al femeilor în ceea ce privește căsătoria. Iată că Yahwe respectă liberul arbitru al femeii. Familia putea fi întemeiată doar în urma consimțământului ambilor parteneri.

Revenind la moștenire, înțelegem dorința lui Dumnezeu ca granițele semințiilor să nu se schimbe sub nici o formă. Din Levitic știm despre anul de veselie, cînd fiecare bucățică de pămînt cumpărată în ultimii 50 de ani se întorcea la seminția care o deținuse la început. Domnul nu a lăsat absolut nici o porțiță. De ce? Lupta pentru pămînt putea să apară și între seminții. Unitatea națiunii putea fi distrusă prin goana după mai mult pămînt și mai multă putere. Domnul dă legi precise prin care să protejeze unitatea națiunii. Fiecare trebuia să fie mulțumit cu ce i-a dat Domnul și să respecte cu strictețe ce a dat Domnul celorlalți din jurul lui.

Ideea este că doar atunci cînd vom fi mulțumiți cu ce ne-a dat Domnul vom putea să ne focalizăm cu adevărat spre a-L reprezenta pe El printre Neamuri. Psalmistul spune: „*O moștenire frumoasă mi-a căzut la sorți, o frumoasă moșie mi-a fost dată.*” (16:6). Este un act de credință să spui aceste lucruri, cînd poate vecinul are ceva mai bun, iar moștenirea ta este poate mai strîmtă și cu mai puțină apă etc. Domnul vrea să ne învețe că El este suveran și că tot ce avem este o moștenire plăcută, trebuie să învățăm să fim mulțumiți de trupul nostru, de coeficientul nostru de inteligență, de darurile noastre spirituale, de familia noastră, de orașul și țara noastră, de biserica în care ne-a așezat Domnul. Din perspectiva dragostei Lui și înțelepciunii Lui, acestea sunt o moștenire plăcută, reprezintă cel mai bun lucru pentru noi, adică reprezintă cadrul cel mai bun în care Domnul poate zidi în noi chipul Lui.

Fiecare context și detaliu al vieții noastre este un dar divin, căci „toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce îl iubesc pe Dumnezeu” (Romani 8:28). Dar diavolul vrea să ne defocalizeze, făcându-ne să tânjim mereu după altceva decât după ce avem, să ne dorim mereu capra vecinului. Mereu ne spunem: „dacă aş avea asta și asta, atunci..”, sau: „după ce voi termina sau după ce va trece asta...atunci Îl voi sluji pe Domnul...etc.”, sau „de mâine..., de la anul...”. Este o mare păcăleală. Nu vom mai ajunge niciodată să ne luăm în serios chemarea, să administrăm și să dezvoltăm ceea ce ne-a dat Domnul. Înțelepciunea din Proverbe ne spune: „Nu te fâli cu ziua de mâine, căci nu știi ce poate aduce o zi.” (Pv.27:1). Astăzi trebuie să fim mulțumiți ca să putem să ne luăm în serios chemarea de a-L reprezenta pe Domnul printre neamuri.

Capitolele 34 și 36 ne atrag atenția și asupra unui alt pericol care poate compromite preoția poporului lui Dumnezeu. Acesta este invidia și competiția din cadrul poporului lui Dumnezeu. Dacă la ei invidia putea să apară între seminții, la noi poate să apară între biserici, între lucrările din aceeași biserică, sau între lucrători. M-aș opri puțin să vorbesc despre invidia dintre Biserici. De regulă, unitatea dintre Biserici este compromisă din pricina spiritului de competiție. Dacă ne lăsăm purtați de îndemnurile firii pământești, atunci întrebarea: „Cine este mai mare?” va fi cea care ne va governa viețile și deciziile. Când sunt preocupat să fiu cel mai mare (în sens firesc), atunci se întâmplă următoarele lucruri:

- ⇒ mă simt amenințat de reușitele unei Biserici;
- ⇒ mă simt înălțat de eșecurile unei Biserici;
- ⇒ voi fi gata să trâmbițez eșecurile celorlalți;
- ⇒ și voi fi abonat în mod constant la bursa bârfelor dintre Biserici.

Nu? Înnegrindu-i pe ceilalți mă înalț pe mine. E foarte simplu. Iar bârfa, o dată apărută, va crește și va înălța ziduri până la cer între Bisericile locale. Unitatea va deveni o himeră.

Care este soluția? Să îmi aduc aminte că moștenirea este a Domnului și că noi suntem chemați să fim una în El. Biruința unei Biserici este biruința Domnului, iar eșecul ei este durerea Domnului. Și dacă este a Domnului, este și a mea. De aceea, voi plânge cu cei ce plâng și mă voi bucura cu cei ce se bucură, iar bârfa va fi o urâciune. Și, chiar dacă celelalte Biserici îmi vor bârfi Biserica, voi lua decizia de a nu răspunde cu aceeași monedă. Suntem chemați să fim una de dragul lui Hristos și a gloriei Sale.

„Cine este cel mai mare?” este o întrebare pe care cel rău ne-o va șopti mereu în ureche, și mai ales atunci când vom privi și la lucrarea altuia sau a altei Biserici. Noi trebuie să răspundem astfel: „Cel mai mare este, a fost și va fi doar Hristos, iar noi suntem niște umili slujitori ai Săi, care ne putem apropia mai mult de El doar în măsura în care Îi urmăm modelul desăvârșit de bunătate și dragoste necondiționată.” Iar *dragostea nu se mânie, nu se laudă, nu se umflă de mândrie, nu se gândește la rău...*

i) Cap. 35 - Cetățile levitice

Capitolul 35 ne descoperă încă două principii despre administrarea moștenirii:

1. principiul cetăților levitice
2. principiul cetăților de scăpare

Să analizăm primul principiu. Levi nu avea parte de moștenire. Totuși, ei aveau nevoie de o casă, o curte etc., și mai ales că ei slujeau la Cort doar de la 25 de ani până la 50 de ani. Domnul Se gândește la nevoile lor și le găsește o soluție. Soluția este să le dea 48 de cetăți în Israel. Foarte important este faptul că aceste cetăți nu sunt grupate în același teritoriu, ci sunt răspândite în tot Israelul. Oare de ce? Ne-am putea gândi în primul rând că așa era corect, ca fiecare seminție să doneze un număr de cetăți pentru Levi, cel care îi slujea la Cort. Apoi, să nu uităm că Levi purta cu sine următorul mesaj: Domnul este adevărata moștenire. Ei bine, Domnul dorește să

poarte acest mesaj în tot Israelul, și de aceea îl răspândește pe Levi pe întreg teritoriul. Și nu în ultimul rând, să ne aducem aminte că Levi avea datoria să îl învețe pe Israel căile Domnului. Cetățile Levitice erau pline de oameni peste 50 de ani care slujiseră 25 de ani la Cort. Cetățile Levitice depozitau înțelepciunea duhovnicească a lui Israel. Era o resursă pentru întreg poporul. Domnul este deci preocupat de modul în care Israel învața căile Domnului. De aceea, își așează învățătorii în tot Israelul.

Principiul cetăților levitice ne arată că pentru Yahwe învățarea poporului despre căile Sale și aducerea aminte permanentă a faptului că adevărata moștenire este Domnul Însuși reprezintă o prioritate.

Principiul cetăților levitice este completat de cel al cetăților de scăpare. Cel care omora pe aproapele său trebuia omorât și el. Însă, dacă se producea un omor fără intenție, din neglijență, imprudență sau întâmplare, atunci Domnul oferea o soluție celui vinovat: cetățile de scăpare. Acesta putea fugi în ele, și astfel își scăpa viața. Însă era privat de libertate și trebuia să rămână în cetatea respectivă până la moartea Marelui Preot.

Deci, din pricina sfințeniei lui Dumnezeu care locuia în mijlocul moștenirii, în moștenire trebuia înfăptuită dreptatea. Înfiptuirea dreptății avea la bază valoarea vieții umane. De aceea, o lege fundamentală stipula uciderea tuturor ucigașilor. Însă Domnul este drept până la capăt și face diferență între un omor cu intenție și unul neintenționat, din imprudență, și decide izbăvirea ucigașului. Însă, din pricina valorii vieții, nici nu poate trece cu ușurință peste faptul că totuși un suflet a murit și, deci, nu poate oferi o soluție ieftină și simplistă. Astfel, ucigașul fără voie este privat de libertate și trebuie să stea în cetatea de scăpare până la moartea Marelui Preot. Cetatea de scăpare este spațiul harului care îl protejează de mânia răzbunătorului sângelui celui mort.

De ce era cetatea de scăpare o cetate Leviticală? De regulă, nu se întâmpla oricui o asemenea tragedie, de a omorî pe cineva fără voie. Deci, Domnul avea o lucrare de cercetare, atenționare pentru acel om, care fie se juca cu iresponsabilitatea și imprudența, fie avea alte probleme; sau fie era o lucrare de încercare, ca în cazul lui Iov. Oricum, cetatea leviticală era cel mai bun loc pentru a-și reanaliza viața și principiile de viață în lumina Cuvântului lui Dumnezeu.

De ce la moartea marelui Preot? Vărsarea de sânge trebuia ispășită. Chiar dacă a fost fără intenție, omorul trebuia ispășit. Teoretic, cea mai indicată zi pentru acest lucru ar fi fost Yom Kippur, când oricum se făcea ispășire pentru toate păcatele poporului. Însă Domnul alege o altă modalitate de ilustrare a ispășirii: moartea marelui Preot, al celui care purta toate fărădelegile poporului înaintea Domnului. Oare de ce? În primul rând, se pare că Domnul dorea ca ucigașul fără voie să petreacă mai mult timp în cetatea de scăpare. Pedeapsa trebuia să fie aspră pentru a motiva la atenție și responsabilitate în relațiile cu semenii. Apoi, Domnul dorea ca ucigașii fără voie să nu petreacă aceeași perioadă de timp. Unii (care vreau poate nevoie de o perioadă mai mare de refacere spirituală) petreceau mai mult timp în cetate, alții mai puțin. În suveranitatea și înțelepciunea Sa, Domnul le potrivea pe toate.

În același timp, moartea Marelui Preot are ceva deosebit față de Yom Kippur și are cu siguranță și o perspectivă mesianică. Ne aducem aminte din capitolul 30 de situația în care păcatul soției era transferat asupra bărbatului. Prin astfel de legi, Domnul pregătea de fapt înțelegerea jertfei substituitoare a Fiului Său. În capitolul 35 găsim un lucru asemănător. Jertfa de Yom Kippur și celelalte jertfe animale nu înlocuiau viața unui om cu o viață de om, ci cu una de animal.

Pentru a creiona un model ispășitor, trebuia surprinsă ideea morții și cea de înlocuire a vieții umane cu viața altui om. Animalul era cel care murea, iar preotul purta simbolic păcatele celui vinovat. Dar preotul nu murea. Cele două elemente erau cumva prezente, dar nu erau unificate. Acum, prin această lege din Numeri 35, Domnul unește cele două elemente. Iată că ucigașul fără voie devenea liber de-abia atunci când Marele Preot, cel care purta păcatele norodului, murea. Marele Preot purta și păcatul lui, iar prin moartea sa, el înlocuia în moarte viața celui ce ucisese. Viață pentru viață cerea legea dreptății lui Dumnezeu. Și iată că viața ucigașului fără voie era substituită în moarte de viața Marelui Preot.

Lucrul cel mai interesant și paradigmatic este acela că ucigașul fără voie putea fi iertat înainte de moartea Marelui Preot. Deci el era iertat pe baza pocăinței sale și a jertfelor animale, dar era restricționat și nu se putea bucura de libertate totală, decât atunci când murea un OM care purta simbolic și păcatul lui. Într-adevăr, această situație oglindește atât de bine statutul celor din Vechiul Testament: ei erau iertați, dar dacă un animal, și nu un om, murise în locul lor, ispășirea nu era desăvârșită înaintea Domnului. De aceea, ei nu aveau libertate absolută în a se apropia de Domnul și existau tot felul de bariere (perdeaua, mijlocitorul uman etc.). Dar a venit o vreme când Omul Isus Hristos a murit pentru păcatele lor. Acest lucru a făcut ca ispășirea să fie desăvârșită și le-a oferit libertatea totală a apropierii de Dumnezeu. Vechiul Testament operează cu imagini simbolice, ca cea din Numeri 35, imagini care trebuia să îi pregătească să înțeleagă jertfa lui Mesia. Din această perspectivă, legea din Numeri 35 are o importanță deosebită deoarece ilustrează foarte bine necesitatea morții unui om pentru a rezolva problema păcatului.

Mesajul transmis de principiile din Numeri 35 sunt sintetizate foarte bine de finalul capitolului: „Să nu pângăriți țara unde veți fi, căci sângele celui nevinovat pângărește țara; și ispășirea sângelui vărsat în țară nu se va mai putea face decât prin sângele celui ce-l va vărsa. Să nu pângăriți deci țara în care veți merge să locuiți și în mijlocul căreia voi locuiți și Eu, căci Eu sunt Domnul care locuiește în mijlocul copiilor lui Israel.” Aceste principii îi învățau pe Israeliti că după cucerirea moștenirii ei nu se puteau culca pe o ureche. Iată că Domnul cel sfânt locuia în mijlocul lor și trebuia ca ei să trăiască o viață sfântă și să nu pângărească țara. Popoarele canaanite o făcuseră și țara i-a vărsat din gura ei. Israeliti puteau repeta istoria tragică a popoarelor canaanite. Soluția era se persevereze în sfințire și să respecte viața umană din pricina Celui ce a creat-o.

În cele din urmă, toate aceste ultime trei capitole care ne vorbesc despre principiile administrării moștenirii ne atrag atenția asupra faptului că moștenirea nu este garantată 100%, nici măcar de cucerirea țării și de nimicirea tuturor canaanitilor. Iată că, chiar după cucerirea canaanitilor, trebuia ca ei să aibă grijă să nu pângărească țara. Este o chemare la perseverență în credință. Și această perseverență trebuia să existe până la moarte. În cele din urmă, nu nimicirea canaanitilor, ci încrederea în Domnul era condiția fundamentală pentru stăpânirea moștenirii. Iar încrederea în Domnul este un element care va fi testat atâta timp cât mai suntem în acest trup. De aceea, soluția pentru a intra și a te bucura vesnic de moștenire este perseverența în credință până la sfârșit, până la sfârșitul acestei vieți trecătoare.

Deci, ultima secțiune din Numeri ne focalizează atenția asupra moștenirii:

- I) 26-29 – Natura moștenirii
- II) 30-33 - Cucerirea moștenirii
- III) 34-36 – Administrarea moștenirii

Mai avem o „restanță” în ceea ce privește rolul capitolului 30. Cred totuși că face parte din subsecțiunea despre cucerirea moștenirii și ne atrage atenția asupra faptului că femeia beneficiază de moștenire împreună cu bărbatul și nu invers. Capitolul 30 ne creionează o structură de autoritate în care bărbatul este capul familiei. Oare această structură are vreo relevanță pentru intrarea în moștenire? Da! Bărbații erau cei care mergeau la război, iar moștenirea era împărțită la sorți după numele bărbaților. Femeile se puteau bucura de moștenire prin bărbați și beneficiau de ea dacă respectau structura de autoritate așezată de Dumnezeu în familie. Astfel, înțelegem că, deși atât bărbatul, cât și femeia erau condiționați de același element (credința în Domnul) pentru a beneficia de moștenire. Cu toate acestea, ei cucereau moștenirea de pe poziții de autoritate diferite. Cucerirea moștenirii, atât pentru un bărbat, cât și despre o femeie, era condiționată și de respectarea structurii de autoritate lăsate de Domnul. În cele din urmă, respectarea acestei structuri era un alt semn al încrederii în Domnul. Însă cucerirea moștenirii fizice era o paradigmă pentru cucerirea moștenirii spirituale. Astfel, înțelegem faptul că respectarea structurii de autoritate este o condiție și pentru intrarea în moștenirea spirituală. Capitolul 30, în contextul cuceririi moștenirii, pare să anticipeze cuvintele lui Petru: „*Bărbaților, purtați-vă și voi la rândul vostru, cu*

înțelepciune cu nevestele voastre, dând cinste femeii ca unui vas mai slab, ca unele care vor moșteni împreună cu voi harul vieții, ca să nu fie împiedicate rugăciunile voastre.” (1 Petru 3:7).

Ultima subsecțiune din cartea Numeri este extrem de importantă pentru înțelegerea păcatului cu voia. Tocmai din pricina caracterului paradigmatic al intrării în moștenire, putem afirma că tragedia primei generații este o istorie repetabilă de către oricine vrea să intre în moștenirea veșnică a lui Dumnezeu. Și de aceea îndemnul obsedant din ultima secțiune a cărții Numeri este: dacă vrei să ai parte de moștenire, perseverează în credință înainte de a intra în țară, în procesul purtării războaielor Domnului, în nimicirea tuturor canaaniților, iar după nimicirea tuturor canaaniților, până la moarte. Astfel, înțelegem psalmul 95. Psalmistul reinterpretează jurământul din Numeri 14 și, în loc să spună: „nu veți intra în țară”, el spune: „*Am jurat dar în mânia Mea că nu veți intra în Odihna Mea.*” El face această reinterpretare în lumina ultimei secțiuni din cartea Numeri. Tocmai pentru că intrarea în moștenirea fizică oglindește procesul intrării în odihna veșnică a lui Dumnezeu, el poate folosi alte cuvinte și poate astfel generaliza tragedia din Numeri 14. Într-adevăr, psalmistul transmite cititorului mesajul că oricine din poporul Domnului trebuie să asculte azi de Domnul din pricina pericolului împietririi inimii care este valabil pentru oricine se complăce în fărădelege.

Recapitulare

Tema centrală a cărții este cu siguranță păcatul cu voia sau, altfel spus, pericolul care amenință relația cu Dumnezeu.

Cartea Numeri este împărțită în trei secțiuni, fiecare din ele transmițându-ne un adevăr esențial despre păcatul cu voia.

Prima secțiune (cap.1-10) ne descoperă care sunt resursele pe care le pune la dispoziție Dumnezeu poporului Său pentru a evita păcatul cu voia. Resursa principală este Cortul Întâlnirii sau, mai bine zis, Dumnezeu Însuși. Cele două funcții ale Cortului, cea de ispășire și cea de revelare a caracterului lui Dumnezeu, sunt primele două resurse oferite de Dumnezeu. Pocăința imediată de păcat și cunoașterea permanentă a gloriei Celui Peaînalt asigură protecție în războiul spiritual în care este poporul lui Dumnezeu. O altă resursă pe care o decoperim în primele 10 capitole este comunitatea lui Dumnezeu. În împlinirea planurilor lui Dumnezeu pentru Israel, totul are loc în comunitate și prin comunitate. Domnul nu a conceput intrarea în moștenire ca pe un proces individualist, ci totul are loc într-un context comunitar. Comunitatea reprezintă un cadru de protecție spirituală de care nu se poate lipsi nimeni. Și tot primele 10 capitole evidențiază că după curățire, cunoașterea și alipirea de comunitatea lui Dumnezeu, evreul, pentru a se putea bucura de protecția divină, trebuia să asculte de poruncile divine și să își ia în serios mandatul de a-L reprezenta pe Yahwe până la marginile Pământului. Resursele oferite de Dumnezeu au fost desăvârșite, așa că poporul nu se poate scuza pentru tragedia ce a urmat.

Prima secțiune, alături de reliefares resurselor puse la dispoziție de Dumnezeu poporului Său, ne atrage atenția asupra faptului că Israel se afla într-o stare spirituală bună. Păcatul cu voia presupune o cădere de la credință. Însă, dacă poporul nu era în credință, atunci este un nonsens să vorbim despre pericolul care ne amenință relația cu Dumnezeu. Autorul este foarte grijiliv, și în primele 10 capitole, alături de evidențierea resurselor, ne dă și multe indicii despre starea spirituală a poporului. Sunt cel puțin 10 semne clare care zugrăvesc un popor credincios care trăiește în ascultare de Domnul. Toate aceste semne culminează în cap. 10 cu perspectiva lui Moise asupra viitorului. Moise este 100% convins de faptul că Domnul va face bine și nu rău poporului. Convingerea sa putea fi întemeiată doar dacă vedea la popor o râvnă autentică pentru Domnul. Și așa era. Poporul a pornit bine. Nu începutul a fost problematic, ci finalizarea procesului.

A doua secțiune (cap.11-25) este dedicată definirii păcatului cu voia. Mai întâi (cap.11-14), Autorul ne arată că, după un șir repetat de răzvrătiri poporul este lepădat în mod irevocabil de Dumnezeu. Și ne întrebăm care este temeiul acestui jurământ irevocabil de a lepăda poporul? Cap. 15-16 ne îndreaptă atenția spre o inimă nespuse de rea și înșelătoare, care după ce îl sfidează pe Domnul cu mândrie, cunoaște o împietrire care întrece orice imaginație. Apoi, cap. 17-19 ne focalizează atenția asupra inimii pline de îndurare a lui Dumnezeu care nu vrea moartea păcatosului, care iubește viața și urăște moartea și nimicirea. Concluzia pare să fie clară: lepădarea irevocabilă a poporului se întemeiază pe împietrirea iremediabilă a inimii lor, și nu pe lipsa de disponibilitate a lui Dumnezeu de a Se mai îndura.

Cap. 20-21 vin și întăresc această concluzie, descoperindu-ne că păcatul cu voia nu trebuie confundat cu un accident spiritual. Domnul este dispus să ierte și o greșeală enormă ca

aceea a lui Mosie, cât și ezitățile poporului din pruncia spirituală. În ce-L privește pe Domnul, El ese gata să ierte orice păcat, atâta vreme cât cel păcătos se întoarce spre El.

În această secțiune Autorul este foarte grijuliu în definirea păcatului cu voia. El insistă astfel atât asupra ce este păcatul cu voia, cât și asupra ce nu este păcatul cu voia. El alungă principalele temeri cu privire la păcatul cu voia. Alături de perspectiva unui Dumnezeu al morții și iute la mânie și de posibilitatea de a confunda un accident spiritual cu păcatul pe care Domnul nu-l mai iartă, Autorul alungă și temerea falsă legată de un atac spiritual prea puternic, care ne-ar putea împinge spre păcatul cu voia. Astfel, în cap. 22-25, Domnul ne asigură de protecția Sa desăvârșită în fața atacurilor celui rău, atâta vreme cât poporul Său rămâne în ascultare de Dumnezeu.

În urma celor spuse am putea defini păcatul cu voia astfel:
Păcatul cu voia este o sfidare plină de mândrie a Domnului, o persistență încăpățânată în păcat, care:

- ⇒ rupe relația cu Dumnezeu
- ⇒ produce o împietrire iremediabilă a inimii,
- ⇒ și, drept consecință, face imposibilă pocăința și primirea iertării divine.

Tema unificatoare a ultimei secțiuni este moștenirea.
Autorul ne prezintă:

- ⇒ cap.26-29: Natura moștenirii
- ⇒ cap.30-33: Cucerirea moștenirii
- ⇒ cap.34-36: Administrarea moștenirii

Ce relevanță au aceste lucruri pentru tematica păcatului cu voia?

Cel mai important adevăr al secțiunii este că intrarea în moștenirea fizică este o paradigmă pentru intrarea în moștenirea spirituală. Astfel, înțelegem că tragedia primei generații este o tragedie paradigmatică și că istoria lor este o istorie repetabilă pentru orice generație. Deci, păcatul cu voia nu este un accident al istoriei, ci o realitate care amenință pe oricine vrea să intre în moștenirea spirituală a lui Dumnezeu. Acesta este cel mai important adevăr teologic al secțiunii. Pericolul nu a fost valabil doar pentru ei, ci este valabil pentru toate generațiile. De aceea *Psalmul 95* îndeamnă toate generațiile să asculte azi de Domnul tocmai pentru a nu li se împietri inima ca celor din Numeri 14. Deci, și noi ne putem împietri inima ca și ei.

Alte adevăruri importante ale acestei secțiuni ar fi:

- ⇒ răzvrătirea părinților nu predestinează la cădere spirituală pe copiii lor;
- ⇒ noua generație a intrat în moștenire din pricina credinței lor în Domnul;
- ⇒ soluția pentru a nu repeta tragedia părinților este ancorarea în moștenirea cerească și perseverarea în credință.

Aceasta este pe scurt cartea Numeri. Oare aceste adevăruri sunt valabile și în Noul Legământ?

Cartea cea mai în măsură să ne ofere un răspuns în acest sens, este cartea Evrei, singura carte din Noul Testament care folosește terminologia „păcatul cu voia” și cartea din Noul Testament cu cele mai multe referiri la tragedia din Numeri. O simplă lectură a cărții ne creionează un răspuns cât se poate de clar: Da! Aceste adevăruri sunt valabile și pentru noi, credincioșii din Noul Legământ. Pentru a ilustra acest lucru vom face o mică incursiune în a doua parte a capitolului 10 din Evrei.

Dacă analizăm cu atenție a doua parte a capitolului 10, vom descoperi cu uimire că autorul își structurează ideile în armonie cu conținutul cărții Numeri:

- I) Ev.10:19-25-Resurse și cadrul de protecție spirituală
- II) Ev.10:26-31- Păcatul cu voia

III) Ev.10:32-39 – Ancorarea în moștenirea cerească și îndemnul la perseverență în credință

Într-adevăr, Autorul face de fapt un rezumat al cărții Numeri. În cadrul resurselor găsim curățirea de păcat și cunoașterea lui Dumnezeu prin Hristos (fiind în Noul Legământ, Cortul este înlocuit cu realitatea Hristosului lui Dumnezeu), alipirea de comunitatea lui Dumnezeu și perseverarea în mandatul preoției. Resursele sunt aceleași. Diferența are în vedere doar modalitatea apropierei de Dumnezeu. Fiind în Noul Legământ ne apropiem de Domnul prin Hristos, și nu printr-un cort pământesc și mijlocitori umani.

În ce privește păcatul cu voia, pasajul II reliefează cât se poate de clar că pericolul din Numeri este valabil și pentru credincioșii nou testamentali. Esența păcatului este aceeași: sfidarea (vezi v.29), iar consecința identică: nu mai există posibilitatea iertării (vezi v.26-27). Ba mai mult, în Noul Legământ lucrurile sunt și mai serioase: „Cine a călcat Legea lui Moise ese omorât pe mărturia a doi sau trei martori. ***Cu cât mai aspră pedeapsă*** credeți că va lua cel ce va călca în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, va pângări sângele legământului cu care a fost sfințit și va batjocori pe Duhul harului?”

Și în fine, pasajul III ne ancorează în moștenirea cerească și în așteptarea venirii lui Hristos și ne îndeamnă să perseverăm în credință: „Și cel neprihănit va trăi prin credință: dar dacă dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el. Noi nu suntem însă din aceia care dau înapoi ca să se piardă, ci din aceia care au credință pentru mântuirea sufletului.” Asemănările cu ultima secțiune din cartea Numeri sunt mai mult decât evidente.

Putem afirma că adevărurile teologice ale cărții Numeri sunt valabile și pentru credincioșii nou-testamentali. Și în contextul Noului Legământ aș sublinia câteva lucruri. Mai întâi aș zăbovi puțin asupra resurselor din Evrei 10. Acestea sunt obligatorii și nu facultative. La întrebarea: de ce să perseverez în aceste lucruri, autorul răspunde în v.26: „Căci dacă păcătuim cu voia..”. Cu alte cuvinte, neglijarea resurselor ne conduce în mod inevitabil pe drumul păcatului cu voia. Deci resursele nu sunt nici facultative, și nici opționale. Ele sunt vitale pentru orice credincios. Într-adevăr, aceste lucruri simple: studierea Cuvântului, rugăciunea, părtășia frățească, sfințirea personală, vegherea asupra fraților și mărturisirea lui Hristos creionează cadrul de protecție – singurul cadru – spirituală. Acest cadru de protecție este desăvârșit. Rămânerea în el este un semn al perseverării în credință, și cum mântuirea este doar prin credință, rămânerea în acest cadru este și o garanție a biruinței noastre finale. Nimeni nu ne va smulge din mâna Lui. Ne putem bucura de siguranță și de moștenirea viitoare. Însă nimeni nu ne va opri să plecăm noi singuri din mâna Lui, alegând să nu ne mai încredem în El și neglijând aceste lucruri atât de simple.

Cartea Numeri și cartea Evrei ne oferă o perspectivă realistă și echilibrată asupra siguranței mântuirii. Da, putem fi siguri de mântuirea noastră și ne putem bucura încă de pe acum de biruința finală și moștenirea viitoare. Însă această siguranță este condiționată de rămânerea noastră în cadrul de protecție al lui Dumnezeu. Cât suntem în acest cadru ne putem bucura din plin de mântuirea trecută, prezentă și viitoare. Însă dacă nu perseverăm în credință (baza mântuirii noastre), dacă începem să ne jucăm cu păcatul și să neglijăm cadrul de protecție, ar fi o nebunie să ne bucurăm din această ipostază de siguranța mântuirii noastre.

Această perspectivă nu umbrește mântuirea prin har și nici nu propune o perspectivă a mântuirii și prin credință, și prin fapte. Unii ar putea spune: înseamnă că mântuirea este prin credință (cea de la nașterea din nou), și prin fapte (rămânerea în cadrul de protecție prin studiu, rugăciunea, evanghelizare etc.). Nu este așa. Cine pune problema așa, nu a înțeles ce înseamnă credința. Să nu uităm că după Evrei 10, urmează Evrei 11, un capitol dedicat credinței mântuitoare. Și în Evrei 10, înțelegem că în spatele tuturor faptelor mărețe ale sfinților din vechime se află credința: „Prin credință a adus Avraam jertfă pe Isaac..”. Și mai înțelegem ceva foarte important: credința nu este ceva static, un dat pe care l-am primit la

nașterea din nou și care funcționează automat. Nu, ci credința este un element dinamic, și credința inițială trebuie reînnoită în mod conștient în fiecare zi prin repetarea alegerii de a mă încrede din nou în Dumnezeu. Iată ce ne spune Ev.11:29: „Prin credință au trecut ei Marea Roșie ca pe uscat...”. Iată că generația din Numeri a deținut la un moment dat credința mântuitoare. Ce s-a întâmplat? Nu au continuat să se încreadă în Domnul în noile contexte din pustie. Deci, credința este un element dinamic, care dacă este reînnoită se dezvoltă și se întărește. Dar dacă, cel neprihănit dă înapoi, adică dacă alege să nu se mai încreadă în Domnul Său, atunci credința lui scade și se transformă în cele din urmă în necredință. Doar din această perspectivă au sens îndemnul de a persevera în credință. Dacă credința inițială de la nașterea din nou ar funcționa ca pe pilot automat, atunci înseamnă că alegerile ulterioare de a mă încrede în Domnul ar veni de la sine. Și atunci îndemnul adresat celui credincios de a persevera în credință ar fi un nonsens. Atât Numeri, cât și Evrei, cât și toată Biblia este plină de îndemnuri adresate celui credincios de a persevera în credință. Aceste îndemnuri au sens doar dacă credința este un element dinamic care, pentru a supraviețui, trebuie mereu reînnoit.

Deci, mântuirea este doar prin har, doar prin credință. Dar credința inițială nu ne predestinează să credem și mai târziu. Alegerea inițială de a ne încrede în Hristos trebuie reînnoită în fiecare zi. Dovada reînnoirii ei este tocmai rămânerea în cadrul de protecție fixat de Domnul. Neglijarea acestui cadru vine doar ca urmare a necredinței mele, și necredința mea poate să se multiplice în inima mea și să distrugă credința mântuitoare. Aceasta este ecuația păcatului cu voia, privind-o prin lentila hermeneutică a credinței.

Marea descoperire cu privire la păcatul cu voia în urma studierii cărții Numeri este următoarea: nu orice cădere de la credință presupune păcatul cu voia. Păcatul cu voia are această caracteristică: împietrirea este iremediabilă. Însă, în ce privește căderea din har, deși este mereu acompaniată de o puternică împietrire, împietrirea nu este mereu iremediabilă. Dacă împietrirea ce însoțește căderea din har ar fi întotdeauna iremediabilă, atunci înseamnă că nu ar mai trebui să ne rugăm și nici să sperăm pentru cei ce odată au cunoscut adevărul și totuși au căzut. Unele pasaje din Noul Testament ne sugerează în schimb acest lucru:

- ⇒ „Căci cei ce au fost luminați odată, și au gustat darul ceresc, și s-au făcut părtași Duhului Sfânt, și au gustat Cuvântul cel bun și puterile veacului viitor – și care totuși au căzut, este cu neputință să fie înnoți iarăși și aduși la pocăință, fiindcă ei răstignesc din nou pentru ei, pe Fiul lui Dumnezeu, și-L dau să fie batjocorit.” (Ev.6:4-6).
- ⇒ „Căci dacă păcătuim cu voia, după ce am primit cunoștința adevărului, nu mai rămâne nici o jertfă pentru păcate, ci doar o așteptare înfricoșată a judecării și văpaia unui foc care va mistui pe cei răzvrățiți.” (Ev.10:26-27)
- ⇒ „Dacă vede cineva pe fratele său săvârșind un păcat care nu duce la moarte, să se roage; și Dumnezeu îi va da viața, pentru cei ce n-au săvârșit un păcat care duce la moarte. Este un păcat care duce la moarte; nu-i zic să se roage pentru păcatul acela. Orice nelegiuire este păcat; dar este un păcat care nu duce la moarte.” (1Ioan 5:16-17)

Aceste pasaje ne-ar sugera că orice cădere din har presupune făptuirea păcatului cu voia, și că oricine a căzut din credință este pierdut pentru totdeauna. Totuși, în Noul Testament descoperim și pasaje mai luminoase. Un astfel de pasaj este în Matei 18: „Dacă vezi pe fratele tău că a păcătuit, du-te și mustă-l între tine și el singur.....și dacă nu vrea să asculte nici de Biserică, să fie pentru tine ca un păgân și ca un vameș.” (Mt.18:15,17). Observați, Domnul Isus nu ne spune ca cel ce cade din har să fie pentru noi ca unul lepădat și care nu mai are nici o șansă, ci el spune să fie pentru noi ca un păgân și ca un vameș. În Limbajul Mântuitorului aceste expresii sunt atribuite celor necredincioși pentru a căror

mântuire trebuie să luptăm și să sperăm. Deci, noi trebuie să privim pe cel căzut de la credință ca pe unul care mai are șansă la mântuire.

Un alt pasaj îl găsim în Corinteni. Iată ce ne spune Pavel despre curvarul din Corint: „În Numele Domnului Isus, voi și duhul meu, fiind adunați laolaltă, prin puterea Domnului nostru Isus, am hotărât ca un astfel de om să fie dat pe mâna Satanei, pentru nimicirea cărnii, ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Isus.” (1 Cor. 5:4-5). Este evident că Pavel mai oferă curvarului șansă la mântuire. Cum să împăcăm aceste tipuri de pasaje? Cum să ne raportăm la cei ce cad din credință?

Cred că soluția este să privim lucrurile din perspectiva următoarelor adevăruri:

1. Persistarea în păcat a celui născut din nou, va duce în mod cert la căderea lui din har.
2. Căderea sa din har este întotdeauna însoțită de o împietrire cumplită.
3. Această împietrire este irevocabilă de multe ori, dar nu întotdeauna.
4. Doar Dumnezeu, care cunoaște adâncimile inimii, poate ști dacă împietrirea celui căzut din har este iremediabilă sau nu.
5. Drept consecință noi trebuie să predicăm pericolul împietrii iremediabile a celor care după ce au fost născuți din nou se joacă cu păcatul (ca în Evrei 6 și Evrei 10), dar trebuie să luptăm și să sperăm pentru mântuirea celor căzuți din har (ca în 1 Cor.5 și Matei 18).

Această perspectivă pare echilibrată și mulțumitoare. Însă mai rămâne de clarificat pasajul din 1 Ioan 5, care la prima vedere, pare a ne sugera că (în cazul în care păcatul care duce la moarte din text se confundă cu păcatul cu voia) ne putem da seama – uneori cel puțin – dacă cineva comite sau nu păcatul cu voia. Cum să interpretăm acest pasaj? Ar fi două abordări. Prima susține că pot fi cazuri (sau cel puțin au fost în primul secol) în care Domnul să descopere prin proorocii Săi Bisericii Sale că unii oameni au comis păcatul cu voia. Astfel, Domnul îndeamnă Biserica Sa să nu își risipească din energii pentru a se lupta pentru cauze pierdute. Cealaltă abordare susține că nu există niciodată posibilitatea de a cunoaște dacă cineva a comis păcatul cu voia, ci că textul se referă la altceva: fie păcatul care duce la moarte nu se confundă cu păcatul cu voia, fie că expresia: „nu-i zic să se roage pentru păcatul acela” are în vedere nu sugestia de a nu te ruga deloc pentru persoana respectivă, ci mai degrabă îndemnul de a evita o anumită atitudine în rugăciune, ca de exemplu: Nu trebuie să te rogi ca pentru un frate care are o problemă cu un păcat, ci ca pentru un necredincios care este mort în păcat. Atunci când vom studia 1 Ioan, va rămâne să clarificăm acest pasaj, într-adevăr destul de complicat.